Proletari din toate țările, uniți-vă!

AGRICULTURA SOCIALISTĂ

Anul VII
Nr. 7 (315)
joi
13 februarie
1969
8 pagini - 1 leu

ORGAN AL CONSILIULUI SUPERIOR AL AGRICULTURII ȘI AL UNIUNII NAȚIONALE A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE

ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR PENTRU MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI CONSILIILE POPULARE

Complexele și combinatele — piloni ai extinderii metodelor industriale în agricultură

Ing. Angelo MICULESCU

prim-vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii, șeful Departamentului I.A.S.

În vastul program unitar de desăvîrșire a construcției socialiste în patria noastră, elaborat de Congresul al IX-lea al P.C.R. și Conferința Națională, respectînd principiul dezvoltării prioritare a ramurilor hotărîtoare ale producției mijloacelor de producție, partidul a acordat în același timp o atenție deosebită folosirii într-o măsură din ce în ce mai mare a potențialului productiv al agriculturii, ramură de bază a economiei. În acest cadru, sectorul de stat al agriculturii — care, cuprinzînd o parte însemnată a fondului funciar al țării și o puternică bază tehnică-materială, participă într-o măsură considerabilă la alcătuirea fondului central, constituie o sursă importantă pentru aprovizionarea pieței interne și pentru export — s-a bucurat de un sprijin multilateral în îmbunătățirea activității sale de producție și economice.

Pentru dezvoltarea și modernizarea întreprinderilor agricole de stat au fost alocate an de an însemnate fonduri materiale și bănești. **Volumul investițiilor a sporit de la 1 995 milioane de lei, cît s-a realizat în medie pe perioada 1960-1965, la 2 703 milioane de lei în medie pe primii trei ani ai actualului cincinal și la peste 3 129 milioane de lei cît au fost alocați pentru acest an.** Marea majoritate a acestor fonduri au fost îndreptate spre creșterea capacităților de producție, care folosesc în exploatare metode industriale pentru obținerea producției vegetale și animale. Au fost construite 12 complexe pentru creșterea și îngrășarea de porcine, numeroase combinate de păsări — iar construcțiile existente au fost modernizate, astfel încît, practic, în prezent aproape întreaga producție de ouă se obține în sistem industrial — 16 complexe de taurine

(Continuare în pag. a 5-a)

ÎNSEMNĂRI MONOGRAFICE

JARIȘTEA 1969...

S-ar părea că existența unor condiții economice favorabile creează oricînd premisele înfloririi unei așezări omenești, unui trai elevat al oamenilor. Așa s-ar părea. Dar iată că la Jariștea, comună mare, unde din vechi timpuri (încă din 1 820 în „Uricariul lui Codrescu" e pomenită existența satului Pădureni) — viticultura a oferit posibilități mari de ridicare materială a gospodăriilor, înainte vreme stările de lucruri nu se deosebeau în prea mare măsură de cele ale satelor obscure, unde locuitorii trebuiau să lupte din greu pentru viață.

Cine stăpîneau de fapt fertilele pămînturi de la Jariștea, odinioară ? O mînă de proprietari cum erau Dumitru Vasilache ori Stelică Ghemuleț, care transformaseră satele înconjurătoare în „feude". Pălmașii trebuiau să asculte orbește de stăpîni. Aceștia deschiseseră „11 debite de băuturi spirtoase", numai de aici se putea cumpăra vin și țuică, oamenii munceau pe spetite în vii, dar nu li se lăsa nimic în afară de sărăcie. „Bătrînul nostru, relatează azi unul dintre cooperatorii fruntași, Gheorghe Aștefănoaie, ne povestea că atunci cînd bogații nu izbuteau să smulgă de „bunăvoie" peticele de pămînt care le trebuiau pentru a-și spori „hectarele", recurgeau la înscenări infame. Unul dintre aceștia, Dinică Vasilache, aproape noaptea fire de viță pe prispele celor amărîți. A doua zi, oamenii erau chemați la postul de jandarmi, erau bătuți crunt fiindcă au distrus via „boierului", dați în judecată și condamnați la... despăgubiri !"

Sătui pînă-n gît erau oamenii de munca trudnică, neplătită. În 1907 numeroși locuitori din satul Poiana Părului, cum au fost Berescu, Drîmbă și alții au năvălit cu parii și sapele în conacele proprietarilor...

Abia după 23 August, la reforma agrară, aproape 240 de țărani săraci din Jariștea au fost împroprietăriți.

La 21 decembrie 1952, erau inaugurate la Jariștea primele două cooperative agricole. Sub îndrumarea partidului, se desfășurase o activitate grea și migăloasă de lămurire a oamenilor. Numărul celor înscriși în ambele unități era doar de 109 familii, cu 46 de hectare de vie și 75 ha de teren arabil... Dar în ziua cînd au sosit primele tractoare, conduse de mecanizatorii din Florești, începea și la Jariștea marea istorie a transformării locurilor și oamenilor. În fiecare an au intrat în cooperative alți și alți membri, fiindcă oamenii vedeau lucruri noi, necunoscute privirilor și inimilor lor : construcții de grajduri și de magazii, pătule, bazine pentru drojdie, plantări sistematice de noi vii cu soiuri selecționate, stupine, autocamioane, ateliere, venituri nemaiîntîlnite. În 1959, iau ființă la Jariștea alte două cooperative agricole. Toate familiile comunei pășiseră pe drumul agriculturii socialiste. În 1963, membrii celor patru cooperative agricole s-au unit într-una sin-

Al. RAICU

(Continuare în pag. a 2-a)

Agricultura va primi, în cursul acestui an, 658 mii de tone de îngrășăminte chimice în substanță activă. O bună parte din aceste îngrășăminte vor fi produse de Combinatul chimic Piatra-Neamț, de unde vă prezentăm imaginea alăturată.

Foto : D. CONSTANTINESCU

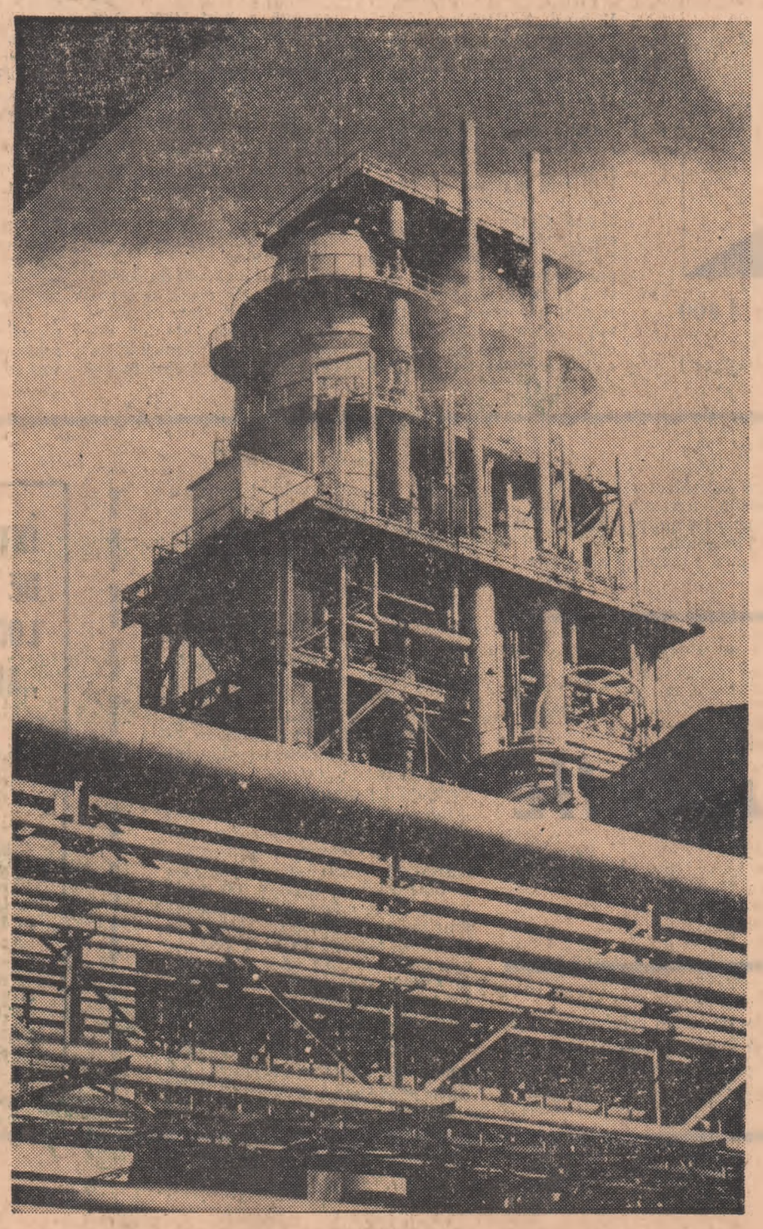

ADUNĂRILE GENERALE ÎN COOPERATIVELE AGRICOLE DE PRODUCȚIE

În centrul discuției, DESCOPERIREA REZERVELOR

Situată în plină cîmpie a Bărăganului, *cooperativa agricolă din Grindu* a obținut, anul trecut, în condiții climatice puțin favorabile, rezultate bune. Producția sa, de 3 830 kg de grîu la hectar a situat-o pe locul al doilea pe țară și pe primul loc în județul Ialomița la concursul grîului organizat de Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție.

Din darea de seamă prezentată adunării generale, care a avut loc zilele trecute la Grindu, de *Anghel Mircea Dan*, președintele unității, a reieșit că „învingerea efectelor negative ale secetei și obținerea de producții corespunzătoare au fost posibile datorită puternicului sprijin primit din partea statului, îndeosebi prin mecanizare și chimizare cît și muncii harnice, plină de eroism a cooperatorilor noștri". Darea de seamă a subliniat faptul că, anul trecut, sectorul vegetal a adus cooperativei un venit de peste 12 milioane lei, din care aproape o treime provine din cele 720 ha cultivate cu grîu, folosindu-se soiuri intensive.

Atît darea de seamă cît și discuțiile au relevat faptul că la porumb au existat diferențe de producție, determinate atît de hibridul folosit cît și de agrotehnica aplicată. H.D. 311 și H.D 405 de exemplu, cultivați pe 1 226 ha, au dat 3 100 și respectiv 3 720 kg/ha în timp ce H.D. 208, mai timpuriu, a produs, pe 400 ha, 2 828 kg/ha, media pe cooperativă fiind de 3 430 kg/ha. La recomandarea specialiștilor, ținîndu-se seama de maturizarea eșalonată a diferiților hibrizi folosiți, ceea ce ușurează munca de recoltare și permite eliberarea terenurilor în vederea cultivării cerealelor de toamnă, adunarea generală a stabilit ca și în acest an să se cultive în continuare hibrizii dubli amintiți.

În ce privește floarea-soarelui, la care producția medie s-a ridicat la 1 954 kg/ha, diferențele sînt și mai vizibile. De exemplu, în timp ce brigada a VIII-a a obținut 2 264 kg la ha, brigada I a realizat doar 1 490. Producția brigăzii întîi — menționează darea de seamă — a micșorat veniturile cooperativei cu 60 000 de lei. O situație similară oferă și cultura sfeclei de zahăr, a cărei producție medie a fost de 26 000 kg la ha, cu o mie mai mare decît fusese planificată. Și la această cultură au fost brigăzi care au dobîndit rezultate remarcabile. Brigada a II-a a obținut 33 100 kg la ha, iar a III-a condusă de *Drăgan Vicențiu*, 37 460 kg la ha, recordul deținîndu-l echipa nr. 3, care a realizat 38 000 kg sfeclă la hectar.

Din legumicultură s-a obținut un venit de 1 275 124 lei. Brigada vitipomicolă a lucrat cu mult simț de răspundere, în special la tăiatul viței de vie și combaterea dăunătorilor, obținînd o producție de 5 000 kg de struguri la ha. Cu toate aceste rezultate, în sectorul vegetal veniturile planificate au fost diminuate ca urmare a nerealizării producțiilor prevăzute pe loturile semincere de mazăre, măzăriche, fasole, in pentru ulei, ricin.

La totalul veniturilor de 17 704 874 lei obținute anul trecut de cooperativa din Grindu, sectorul zootehnic a contribuit cu 5 396 268 de lei. Ca urmare

Constantin STĂNESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Carnet de scriitor

Colocviul slujitorilor școlii

de Veronica PORUMBACU

Cîteva cifre statistice : în 1944, în țara noastră existau 13 000 de ingineri. Azi, peste 100 000. Numărul medicilor a crescut de la 8 000 la 37 800, iar al economiștilor de la 6 000 la 31 000. Între aceste două categorii de cifre, două decenii de istorie frămîntată, încercată, pasionantă, în care statul „eminamente agrar" a devenit o țară industrială. Între aceste două categorii de cifre — activitatea, fără surle și trîmbițe, a corpului didactic.

De la primii pași în lume, de la primele jocuri la grădiniță, pînă la examenul de maturitate, de la cele dintîi cuvinte scrise pe tablă, care apropie necunoscutul pînă la ultima frază pe lucrarea de diplomă, în existența oricărui cetățean sînt filigranate și numele profesorilor săi. Ei l-au învățat carte, l-au învățat să folosească darul nobil al cugetului, să judece lumea, să se judece pe sine. Nu întîmplător în limba latină cuvîntul profesor, magister, are o rădăcină comună cu acela de magistratus, judecător.

Într-o școală cu o tradiție strălucită, care merge de la Gheorghe Lazăr la Nicolae Iorga și de la B.P. Hașdeu la G. Călinescu, nu există un singur om care să nu fi inclus în intimitatea amintirilor sale măcar unul din dascălii adolescenței. Și multe aș putea eu însămi să uit dintr-o nu prea veselă adolescență, nu însă imaginea profesoarei de istorie, care, într-o școală de pe calea Rahovei, avea curajul să facă, în anii de ascensiune a fascismului, apologia democrației, iar în anii cotropirii Europei, elogiul Ioanei d'Arc, al lui Nicolae Bălcescu. După cum peste multe fapte mărunte din anii studenției mele s-ar putea așterne fără păcat colbul palid al uitării, nu însă peste imaginea aulei niciodată încăpătoare pe care o luam cu asalt, noi cei tineri pe atunci, înainte de prelegerile lui Călinescu.

Reprezentanții celor aproape 200 000 de dascăli ai țării s-au întrunit la începutul unui an, în care se va aniversa un sfert de secol de la eliberare, în conferința națională a cadrelor didactice. Învățători din cele mai risipite cătune, profesori de liceu din cele mai mari orașe ale țării, reprezentanți de prestigiu ai tuturor centrelor universitare, au dezbătut, zile în șir, problemele actuale ale învățămîntului, într-un spirit ce a înmănunchiat cele mai diverse opinii, într-un schimb de păreri care însuflețește firesc și sporește înțelepciunea colectivă.

Pe drept cuvînt s-a insistat asupra saltului calitativ în învățămînt, tradus prin trecerea la școala generală de 10 ani, dar și prin lărgirea orizontului de cultură al întregului popor. Pe drept cuvînt s-au dezbătut mijloacele de perfecționare și modernizare a predării, de dotare cu material didactic a instituțiilor de învățămînt, de ridicare a școlilor profesionale și tehnice, de calificare profesională a dascălilor și de ridicare a nivelului lor de trai, s-a insistat asupra rolului mare al disciplinelor sociale și artistice în școli, s-au dezbătut deschis dificultățile care fac să stagneze documentarea științifică a cadrelor didactice, într-un cuvînt, s-a adus în discuție tot ce frămîntă dascălii țării, acești ostași fără pază ai științei și culturii.

Marilor generali de oști li s-au ridicat statui. În orice teatru există o galerie de busturi și portrete. Ce-ar fi să ne gîndim a imortaliza în piatră și personalitățile de prestigiu din școala noastră ? Ce-ar fi, de pildă, ca în spațiul dintre cele două aripi ale Universității din București să se creeze, perfect armonizat cu statuile din piață, un panteon simbolic al profesorilor de prestigiu, în care să se întîlnească Maiorescu și Hașdeu, Iorga, Călinescu, Vianu și Stoilov ? În acest fel, dascălii păstrați în memorie ar fi prezenți și pe stradă, și în poarta instituțiilor de cultură, ar modela sufletele studenților și ar înnaripa entuziasmul actualilor profesori și prin acea subtilă și adîncă acțiune pe care o exercită opera de artă.

S-a încheiat conferința națională a cadrelor didactice, iată-i întorși la munca lor, la catedrele lor, printre elevii și studenții de azi, pe educatorii, învățătorii și profesorii care păstrează în memorie îndemnul cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a încheiat cuvîntarea la conferință : „Să munciți în așa fel, tovarăși, încît generațiile de mîine să poată spune : iată, am avut asemenea învățători și profesori, asemenea dascăli comuniști care au știut să-și facă datoria față de popor, față de idealurile socialismului și comunismului".

DIN SUMAR:

- PRINTRE CERCETĂTORII ȘI LUCRĂTORII STAȚIUNII EXPERIMENTALE GREACA (pag. 3)
- IMPLICAȚII ALE MECANIZĂRII CULTURII CARTOFULUI (pag. 4)
- PRODUCȚII SPORITE DE LAPTE ȘI CARNE (pag. 4)
- Reportaj : VIEȚI PARALELE (pag. 5)
- Convorbire : DIMENSIUNILE ACTUALE ALE TRANSPORTURILOR INTERCOMUNALE (pag. 6)
- AGENDĂ ȘTIINȚIFICĂ (pag. 8)

BULETIN AGROMETEOROLOGIC

PERIOADA 4—10 FEBRUARIE a fost caracterizată prin scăderea treptată și continuă a temperaturii aerului, precipitații sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare precum și intensificarea vîntului mai ales în Cîmpia Română, sudul Moldovei și Dobrogea, unde zăpada a fost viscolită.

În sol, la adîncimea de 2 cm, temperaturile medii din ultima zi a intervalului au oscilat între —4° și 0°.

Grosimea stratului de zăpadă varia, la 10 februarie, între 11 și 35 cm, exceptînd unele zone (din sudul și sud-estul țării) unde datorită troenirii depășea 35 cm. În nord-estul Bărăganului, în cea mai mare parte a Dobrogei și în bazinul inferior al rîurilor Jiu și Olt, zăpada fiind spulberată, grosimea stratului era mai mică de 10 cm.

Evoluția actuală a condițiilor agrometeorologice impune intensificarea acțiunii de fertilizare a culturilor de toamnă și verificarea sistematică a viabilității acestora.

În bazinele mijlocii ale rîurilor Ialomița, Argeș și Dîmbovița, Platformele Cotmeana și Cîndești, cît și în Podișul Getic și Cîmpia Banatului se întrevăd excese de umezeală în stratul arabil în perioada de desprimăvărare. Local bălțiri.

PENTRU INTERVALUL 13—19 FEBRUARIE : Vremea va fi rece cu nopți geroase în prima parte a intervalului. Cerul va fi variabil mai mult noros, exceptînd sudul și estul țării unde va fi acoperit.

La începutul intervalului ninsoarea va fi viscolită în estul țării. În continuare intensitatea vîntului va slăbi treptat.

În celelalte regiuni vîntul va sufla slab pînă la potrivit și vor cădea ninsori temporare.

Temperaturile minime vor fi cuprinse între —18° și —8°, iar maximele între —8° și 2°.

ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR PENTRU MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI CONSILIILE POPULARE

Cronică electorală

VIUL DIALOG AL ȚĂRII

Ca într-un uriaș flux magnetic, alegerile de la 2 martie continuă să polarizeze energiile tuturor sectoarelor de activitate economică, socială și culturală ale țării. Campania electorală se intensifică pe zi ce trece. Milioane de cetățeni își verifică, în aceste zile, numele în listele de alegători, consiliile electorale de circumscripții desfășoară o vie activitate.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, sub semnul muncii neobosite a întregului popor în vederea îndeplinirii angajamentelor luate în cinstea celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei noastre și a Congresului al X-lea al partidului, pentru realizarea planului de stat pe 1969 — au început și întîlnirile alegătorilor cu candidații Frontului Unității Socialiste.

În sala căminului cultural din comuna Găneasa, județul Ilfov, de pildă, numeroși țărani cooperatorii au discutat cu **Nicolae Banu** — directorul școlii generale, unul dintre candidații în viitoarele alegeri pentru consiliul popular comunal — problemele ce-i interesează în momentul de față, în ce privește continua înflorire a satelor respective — Găneasa, Piteasca, Moara Domnească, Șindrilița și Cozieni. Țăranii cooperatori din Găneasa îl cunosc bine pe Nicolae Banu, știu cu cîtă tragere de inimă muncește pentru a-i învăța carte pe copiii lor, de aceea i s-au adresat cu încredere, convinși că problemele ridicate de ei vor fi sprijinite cu hotărîre de viitorul deputat. Astfel, brigadierul zootehnist Gheorghe Martin, tehnicianul legumicultor Gheorghe Tănăsescu, cooperatorii Petre Ștefănescu și Petre Știrbu, directorul căminului cultural Mișu Vlad și alții au subliniat că deși comuna a făcut în ultimul sfert de veac pași însemnați în dezvoltarea ei, o serie de probleme își așteaptă încă rezolvarea. Vorbitorii au subliniat, între altele, necesitatea ca să se asigure prelungirea și la Găneasa a liniei de transport în comun București-Afumați și de a se moderniza șoseaua respectivă. De asemenea, ei au arătat că solicitările de mărfuri diferite au devenit tot mai numeroase, ca urmare a ridicării nivelului de trai al oamenilor, încît este nevoie să construiască un magazin universal, cu bufet, în centrul comunei. Alți vorbitori au arătat că trebuie depuse eforturi pentru a fi terminat căminul cultural, început în 1968, din satul Șindrilița, să fie extinsă rețeaua electrică și cea de radioficare în satele comunei, să se inițieze acțiuni cetățenești menite să ducă la construirea de noi trotuare și garduri de beton etc.

După întîlnirea candidatului Nicolae Banu cu alegătorii, a fost prezentat un frumos concert de muzică populară susținut de taraful din satul Piteasca.

Și în comuna Crevedia, județul Ilfov, alegătorii s-au întîlnit duminică, la școala generală, cu unul dintre concetățenii lor, **Grigore Trandafir,** președintele cooperativei agricole, candidat în circumscripția electorală nr. 171 pentru alegerile de deputați în Consiliul popular județean.

Numeroși alegători, printre care brigadierul Petre Alexandru, șeful de echipă Chiriac Panait, cooperatoarea Virginia Stoica, secretarul comitetului comunal de partid Simion Olteanu etc. au făcut propuneri interesante, vizînd inițierea unor noi acțiuni social-culturale menite că contribuie la ridicarea nivelului de trai al locuitorilor din Crevedia. Între altele, ei au propus să se înființeze o nouă creșă pentru copii, să se extindă rețeaua electrică în satul Dîrza, să fie îmbunătățită activitatea dispensarului uman. În cuvîntul său, Grigore Trandafir a arătat că, dacă va fi ales deputat în consiliul popular județean, va sprijini îndreptățitele cereri de înflorire a comunei prezentate cu prilejul întîlnirii.

Adunări asemănătoare s-au desfășurat în numeroase alte localități din țară. De exemplu, în comuna Vama Buzăului, președinta cooperativei agricole din Teliu, **Elena Farcaș,** candidată în circumscripția electorală nr. 5 Feldioara pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, s-a întîlnit cu sute de alegători, chibzuind împreună asupra măsurilor menite să ducă la continua dezvoltare a așezărilor rurale din raza circumscripției respective. Dialogul viu al țării continuă pretutindeni.

CANDIDAȚI AI FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

ÎNCREDERE ȘI STIMĂ

De aproape zece ani, inginera Eugenia Boro își consacră cunoștințele și puterea de muncă sporirii producției la cooperativa agricolă „Lupta noastră" din Săveni, județul Botoșani. Lucrează aici împreună cu soțul ei, inginerul agronom Marcel Boro și, an de an, alături de țăranii cooperatori se bucură de succesele înregistrate în consolidarea economico-organizatorică a cooperativei agricole.

Cu sprijinul direct al tinerei inginere unitatea a dezvoltat continuu creșterea animalelor, iar pe baza unei riguroase selecții s-a îmbunătățit calitatea efectivelor au sporit producțiile de lapte și carne. Deseori, cu prilejul unor schimburi de experiență, inginera Eugenia Boro a vorbit cooperatorilor din comunele învecinate despre metodele folosite, dîndu-le indicații prețioase.

Dar cooperativa agricolă din Săveni se mîndrește cu rezultatele obținute în sporirea recoltelor. Faptul că, an de an, chiar și în condiții climatice nefavorabile, unitatea obține producții medii de 2 000 kg de grîu, 3 000 kg de porumb și 25 000 kg de sfeclă de zahăr se datorește eforturilor ce se depun aici pentru aplicarea agrotehnicii înaintate, extinderii mecanizării și chimizării.

Acum, locuitorii orașului Săveni și ai comunelor Dîngeni, Drăgușeni, Mihăilești, Știubieni, Ungureni, Vlăsinești și Vorniceni, localități ce formează circumscripția electorală nr. 4 Săveni, o înconjoară pe inginera Eugenia Boro cu și mai multă încredere și stimă.

Apreciindu-i contribuția adusă la dezvoltarea cooperativei, precum și bogata activitate obștească desfășurată de-a lungul anilor, ei au propus-o drept candidată pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională.

Constantin BUZILĂ
corespondent

JARIȘTEA 1969...

(Urmare din pag. 1)

gură — cu 2 168 hectare de teren arabil și 1 060 ha de vii...

Munca unită a dus la înfăptuiri într-adevăr nevisate înainte nici de cel mai îndrăznet dintre jarișteni.

O statistică existentă la consiliul popular al comunei arată edificator și sugestiv cum au crescut, în fiecare an, suprafețele arabile (prin redări de terenuri neproductive circuitului agricol) viile, producțiile, fondul de bază și averea obștească. Dacă, de exemplu, în 1964 producția de struguri la hectar a fost de 7 996 kg la hectar, în anul următor ea urca la 11 004 kg, iar fondul de bază trecea de la 20 338 000 de lei, la 24 224 000 de lei...

Sute de oameni puteau fi văzuți în fiecare primăvară lucrînd cu entuziasm tineresc la plantări de noi vii (în 1968 s-a ajuns deja la 1 132 de hectare cu vii, realizîndu-se un venit total de 32 168 000 de lei, din care 29 576 000 de lei numai din sectorul viticol).

Cu prilejul constituirii Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, cooperativa de aici a fost decorată cu Ordinul Muncii clasa I.

Stăm de vorbă cu președintele cooperativei agricole, ing. Ion Pulpă, cu ceilalți trei ingineri — Vasile Stahov, Dumitru Cliza, și Doina Călin, ca și cu cei cinci tehnicieni agronomi. Pe lîngă vița de vie, cooperatorii din Jariștea cultivă și grîu, porumb. Anul trecut, cu toate condițiile neprielnice de climă, ei au obținut, pe 300 de hectare, aproape 2 000 kg de grîu și pe 580 ha aproape 3 000 kg de porumb la hectar.

Lucrări de mare amploare — construirea a două importante lucrări de artă în scopul combaterii eroziunii solului, instalări de spalieri pe suprafețe întinse (pentru 300 de hectare, de pildă, cheltuielile respective s-au ridicat la peste 15 milioane de lei) forări pentru obținerea apei potabile la grajduri, — au fost posibile numai în condițiile muncii unite, umăr la umăr, în aceeași cadență, cu aceleași țeluri. Tot ce s-a înfăptuit în jurul nostru ne spune unul dintre cooperatorii cei mai stimați din Jariștea, Ion Nechita, se datorește atît activității noastre, cît și partidului care ne-a învățat să lucrăm așa. Mulți nu credeam că sînt posibile toate cele ce se văd azi pe cîmpuri, și la brigăzi, și pe străzile comunei, și în casele noastre... Dar să vă arătăm...

Transformarea este, într-adevăr, impresionantă. Aici trebuie să apelăm din nou la cifre.

Prima școală din această comună a luat ființă încă din 1855. Pe atunci numărul elevilor nu atingea cifra de 30 ; pînă în 1897 în comună n-au fost mai mult de patru cadre didactice, numărul absolvenților fiind de numai 50.

În 1958, în Jariștea existau 17 cadre didactice, iar peste opt ani, în 1966, 36 de profesori și învățători, numărul elevilor crescînd de la 570 la 810.

— Un local nou de școală cu 8 săli de clasă și laborator a fost dat în folosință în anul 1964, ne informează tov. Toma Tîrtan, secretarul consiliului popular comunal. Altă școală de patru ani s-a construit în 1967. În comună sînt azi nu mai puțin ca 5 grădinițe de copii.

Străbatem străzile. Vizităm magazinul universal din Jariștea și magazinul sătesc din satul Vărsătura, apoi dispensarul (unde funcționează doi medici, două asistente medicale și trei oficianți sanitari) două puncte sanitare, creșa pentru 50 de copii, cabinetul stomatologic.

În fiecare an, medicii acordă în medie peste 7 000 de consultații, din care peste 2 300 la copii.

Cu un sfert de veac în urmă, la Jariștea nu se pomenea despre cămin cultural și bibliotecă.

În prezent, serile cunosc o activitate culturală trepidantă, multiplă, la care iau parte zeci și zeci de tineri și vîrstnici. Într-o sală, corul de 150 de persoane repetă cîteva bucăți noi, în alta sînt „la lucru" cele două formații de dansuri, în alta una din cele două formații de teatru existente. Biblioteca numără azi peste 7 000 de volume, iar „micul ecran" a pătruns în casele a peste 400 de locuitori.

Dar viitorul ? Oamenii au planuri îndrăznețe, potrivit vredniciei și posibilităților lor economice. În cadrul cooperativei, anul acesta urmează să se construiască încă un pătul, o remiză nouă pentru îngrășăminte chimice, un garaj, un grajd pentru încă 100 de animale ; se vor planta încă 30 de hectare cu vița de vie... În comună între altele, se va da în folosință o baie, se va construi un pod din beton în satul Pădureni, spre a se înlesni circulația...

Sînt doar cîteva dintre obiectivele imediate. Căci la Jariștea, noua istorie se scrie cu rapiditate, oamenii vor ca satele lor să arate curînd, asemenea orașului, iar locurile înconjurătoare, în întregime, să se transforme în niște veritabile amfiteatre ale podgoriei vrîncene.

„Întreaga activitate a partidului și statului nostru, tot ceea ce se înfăptuiește în România, în industrie, în agricultură, în știință și cultură, este închinat omului — suprema valoare a societății socialiste"

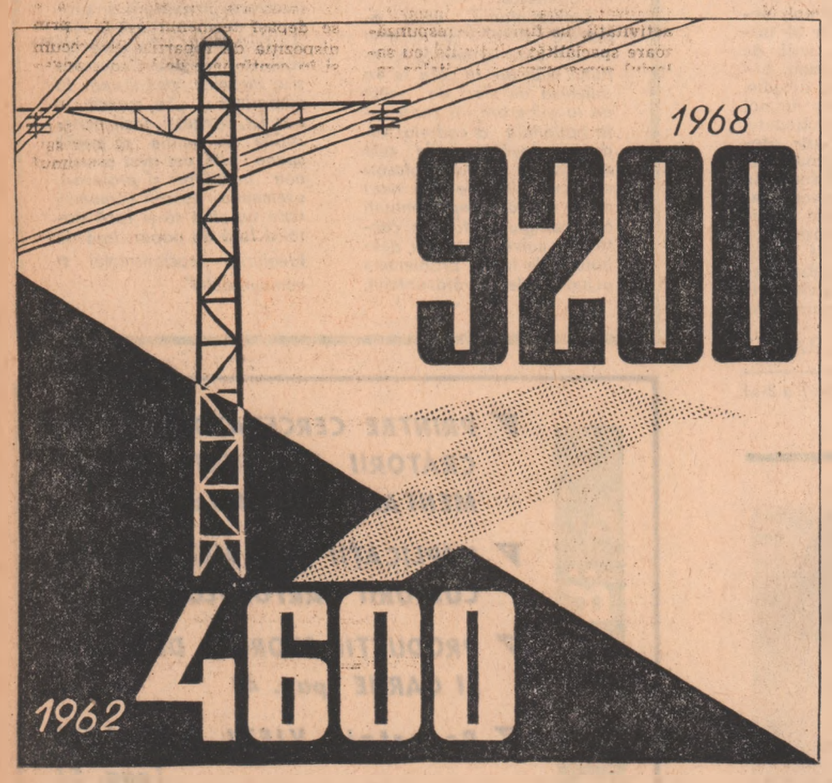

„Numărul satelor electrificate a ajuns la 9 200, față de 4 600 în 1962".

(Din „Manifestul Frontului Unității Socialiste")

Secvențe din preocupările de sezon

Luna februarie debutînd cu o vreme în general călduroasă, în cea mai mare parte a țării, a favorizat pînă acum o intensificare a lucrărilor specifice sezonului de iarnă.

Pînă zilele trecute, au fost transportate în cîmp 882 729 tone de îngrășăminte naturale la întreprinderile agricole de stat și 1 674 126 tone la unitățile cooperatiste. O altă cifră semnificativă : 1 375 780 de hectare cultivate cu grîu au primit îngrășăminte chimice, aportul mecanizatorilor în această importantă acțiune fiind meritoriu.

Ample lucrări s-au efectuat în domeniul irigațiilor. La capitolul completări și remedieri pe suprafețele amenajate în anul trecut — cooperativele agricole din județele Ilfov, Botoșani, Buzău, Harghita, Iași, Satu Mare, Vîlcea, Prahova, Ialomița și Brăila înscriu rezultate net superioare. În două județe — Timiș și Argeș — lucrările amintite au început, iar cooperativele agricole din județele Constanța, Galați, Bihor, Mureș, Suceava nu au încă cu ce se lăuda. O serie de lucrări s-au efectuat și în amenajările existente, locurile fruntașe fiind deținute de unitățile agricole cooperatiste din județele Buzău, Neamț, Maramureș, Alba, Bihor. În ultima săptămînă cooperativele agricole din județele Bihor, Vaslui, Teleorman și Buzău — au făcut amenajări noi pe aproape 250 de hectare. Ultima acțiune se desfășoară satisfăcător și în întreprinderile agricole de stat din Trusturile București, Oradea, Ploiești, Timișoara.

În ambele sectoare ale agriculturii — de stat și cooperatist — se acordă atenție reparării utilajului de irigat. Iată o cifră concludentă: 77 la sută din utilajele respective au fost reparate, primul loc ocupîndu-l agregatele de aspersiune.

Pregătită cu minuțiozitate, acțiunea de reparare și revizuire a utilajului agricol necesar lucrărilor din campania agricolă de primăvară se apropie de sfîrșit atît în întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii cît și în întreprinderile agricole de stat, în foarte multe unități acțiunea fiind deja încheiată. Paralel cu punerea la punct a mașinilor ce urmează să fie folosite în primăvară se desfășoară repararea și revizuirea combinelor de cereale, preselor de balotat paie etc.

Survenind o înrăutățire a vremii s-a observat, îndeosebi pentru lucrările din cîmp, o diminuare a activității. Bunii gospodari nu trebuie însă să aștepte, cu pasivitate zilele calde. Se impune intensitatea lucrărilor de stropire a pomilor, acțiune în care realizările erau, la data de 6 februarie, de numai 16 la sută, a transportului îngrășămintelor și aplicării lor, a încheierii pregătirii utilajului și recepționării lui, controlul silozurilor de cartofi și pregătirea tuturor semințelor.

ÎNTREPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ „AMET" SIBIU

Str. M. Kogălniceanu nr. 1,
telefon 1.14.10,
LIVREAZA :

— Bidoane din aluminiu pentru lapte de 25 litri la prețul de lei 272
— Roabe metalice pentru construcții cu roată din fontă, la prețul de lei 248
— Tomberoane basculante cu cupă lei 1938
— Scaune tip cinematograf lei 180

CITITORII NE SCRIU

Set complet de norme orientative

Există cataloage de norme orientative pentru marea majoritate a lucrărilor și operațiilor efectuate în cooperativele agricole. Mie, ca președinte al comisiei de normare din cooperativă, normele orientative îmi sînt extrem de utile. Avem însă și sectoare de producție care, total sau în parte, au rămas descoperite. Neexistînd norme orientative s-a căutat să se suplinească această lipsă prin crearea de norme locale. La stabilirea lor nu este consultată totdeauna comisia de normare. Sînt consultați cu precădere cei direct interesați ca normele să fie cît mai mici și adesea se întîmplă ca punctul lor de vedere să obțină cîștig de cauză.

Unde duce acest fapt ? La aceea că după ce și-au asigurat în două-trei trimestre un număr de zile-muncă aproape dublu decît poate realiza un cooperator din brigăzile de cîmp în tot cursul anului, beneficiarii de norme mici își găsesc de lucru în afara cooperativei. Aceasta se întîmplă, de regulă, toamna cînd de dulgheri, fierari, zidari — ei fiind cei în cauză — cooperativa are nevoie mai mult decît oricînd. Se înțelege că din cauza arătată, cooperativa are de suferit. În plus, obținerea cu ușurință a zilelor-muncă de către unii duce la justificate nemulțumiri în rîndurile celorlalți cooperatori. Lipsa normelor orientative se resimte și în activitatea atelierelor de împletituri, cît și la unele operații din legumicultură ca, de exemplu, tăierea geamurilor pentru răsadnițe. Propun, în concluzie, să se elaboreze sau să se împrumute de la cooperația meșteșugărească norme orientative pe baza cărora să putem elabora mai ușor și mai just norme proprii. (Al CUNE, tehnician agronom la cooperativa agricolă Călmățuiul de Sus, județul Teleorman).

Pe cînd o zi a tehnicianului ?

Calendarul nostru cuprinde o seamă de „zile" consacrate diverselor profesii (minerului, petroliștului, învățătorului etc.). Dat fiind faptul că an de an tehnica ia o amploare tot mai mare, și ca atare cei care o slujesc sînt tot mai numeroși, consider că n-ar fi lipsit de interes dacă s-ar aborda problema instituirii unei „Zile a tehnicianului". Ar fi o zi în care s-ar putea organiza manifestări cultural-sportive, simpozioane științifice pe teme de specialitate, tehnicienilor li s-ar înmîna diverse distincții etc.

E o dorință a multora dintre colegii mei, din domeniul agriculturii, la care organele în drept, și în primul rînd Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor, ar putea să reflecteze. (Octav SITCU, tehnician la ferma de stat Havîrna, județul Botoșani).

Din nou despre lipsa tocătorilor manuale

Într-unul din numerele trecute ale revistei am citit scrisoarea semnată de președintele cooperativei agricole Bivolari, județul Iași, în care acesta semnala lipsa din rețeaua comercială a tocătorilor manuale, solicitate de numeroși țărani cooperatori.

Ca operator la punctul de însămînțări artificiale Dolhești, județul Neamț, am prilejul să discut cu numeroși cooperatori, crescători de animale. Toți se plîng de aceeași problemă : în magazinele cooperației de consum nu găsesc tocători manuale ; nu au cu ce prepara cocenii și paiele pentru animale. Ei m-au rugat să intervin la redacție, să solicit sprijinul dv. în rezolvarea acestei probleme. (Constantin MAXIRU, operator la punctul de însămînțări artificiale Dolhești — Neamț).

N. R. Asemenea scrisori am primit și de la alți cititori ai revistei. Am semnalat fărurilor în drept — Ministerului Comerțului Interior și Centrocoop — dar răspunsul întîrzie. De aceea, revenim.

COOPERATIVE AGRICOLE DE PRODUCȚIE !

Primăvara se apropie cu pași repezi !

Ați luat măsurile necesare pentru aprovizionarea cît mai de timpuriu a pieții orașelor cu legume proaspete, într-un sortiment variat, de bună calitate și în cantități îndestulătoare ?

Întreprinderea județeană de Legume-Fructe Sibiu vă pune la dispoziție un sortiment bogat de semințe de legume. Tot prin I.L.F. Sibiu vă puteți aproviziona cu materialele necesare construirii răsadnițelor.

Grăbiți construcția răsadnițelor, însămînțați semințele în răsadnițe în timpul optim.

Livrarea către I.L.F. a legumelor contractate constituie un izvor sigur de importante venituri bănești pentru membrii cooperatori !

I.L.F. SIBIU

ÎNTREPRINDEREA 11 INSTALAȚII — MONTAJ BUCUREȘTI
SERVICIUL APROVIZIONĂRII,
B-dul. Armata Poporului, nr. 10, sectorul 7, tel. 31.05.52

Oferă spre vînzare

unităților socialiste și cooperatiste, fără repartiție, pe bază de comandă fermă :
— Aparataje electrice
— O gamă bogată de materiale electrice
— Diverse materiale sanitare și termosanitare
— Materiale de construcții
— Diferite profile pentru construcții
— Diferite piese de schimb.

Informații suplimentare veți solicita direct la serviciul de aprovizionare, unde se pot consulta și listele detaliate cu materiale.

PRINTRE CERCETĂTORII ŞI LUCRĂTORII STAŢIUNII EXPERIMENTALE GREACA

Realitatea peisajului nostru agrest, în continuă transformare, include alături de activitatea sutelor de mii de lucrători ai ogoarelor, direct implicaţi în procesul de producţie, o muncă la fel de laborioasă, cea de cercetare, de transmitere a cuceririlor ştiinţei agricole cele mai eficace. Despre această activitate — pe de o parte de migăloase lucrări de laborator iar pe de altă parte, de valorificare a rezultatelor obţinute de către cercetători — s-a vorbit pe larg şi în cadrul adunării generale a salariaţilor staţiunii experimentale hortiviticole Greaca, judeţul Ilfov, la care am asistat de curînd.

În 1968, sectorul de cercetare a abordat un plan tematic cu 19 probleme, în cadrul cărora cei şapte cercetători, şase tehnicieni şi 15 laboranţi au urmărit 34 de teme, efectuînd 56 de experienţe.

În darea de seamă prezentată de ing. **Grigore Gorodea**, directorul staţiunii, s-a subliniat că toate sarcinile prevăzute în planul tematic au fost realizate. Rezultatele unor experienţe prezintă o deosebită importanţă şi vor fi aplicate în producţie imediat. E vorba, de pildă, de stabilirea sarcinilor de ochi ce urmează să se lase la viţa de vie la tăiere, de normele de îngrăşăminte chimice ce trebuie aplicate în plantaţiile viticole, de folosirea foliei de polietilenă la plantarea viţelor altoite neforţate, de stabilirea celor mai indicate erbicide pentru producţie etc.

Cercetătorii staţiunii au desfăşurat însă şi o rodnică muncă suplimentară acestor obiective: referate ştiinţifice, lucrări pentru reviste, lecţii predate la casa agronomului de la Săftica, instructaje la cooperativele agricole, Necşeşti şi Ţigăneşti, judeţul Teleorman, Sudiţi şi Valea Ciorii, judeţul Ialomiţa, cu privire la combaterea efectelor secetei sau a brumelor din luna aprilie a anului trecut, ori demonstraţii practice şi îndrumarea lucrărilor pe loturile demonstrative organizate la cooperativele agricole din Radovanu, Hotarele şi Prundu.

Dar sectorul de producţie?

Activitatea acestuia s-a desfăşurat în cadrul a două ferme şi patru sectoare ajutătoare, fiecare cu cheltuieli şi venituri proprii. Majoritatea indicatorilor de plan au fost şi aici realizaţi. La culturile de trandafiri de dulceaţă, căpşuni, cais, piersic, planul a fost chiar depăşit iar la producţia de struguri (unde efectele secetei au fost accentuate) aproape realizat. Vorbind de struguri, directorul staţiunii a subliniat că producţia obţinută, de 9 700 kg la hectar, **situează staţiunea experimentală Greaca pe primul loc în cadrul unităţilor I.C.C.A.** — la ferma nr. 2, condusă de ing. Gh. Ciauşu, realizîndu-se chiar, pe cele 56 de hectare, cîte 15 553 kg de struguri la hectar.

Nu vom trece în revistă toate depăşirile realizate la celelalte culturi (la grîu, la sfecla de zahăr poliploidă, la floarea-soarelui etc), ci vom consemna doar că şi în ce priveşte sarcina de producere a materialului săditor rezultatele au fost foarte bune.

— Dar puteau fi şi mai bune, au subliniat numeroşi salariaţi ai staţiunii, care au luat cuvîntul în cadrul discuţiilor.

Şi pentru a demonstra acest adevăr, ei au făcut şi o serie de propuneri valoroase. Inginerii **Adriana Vlad, Ion Armăşescu, Boris Groapă, Emil Ionescu, Gh. Ciauşu, fierarul Gheorghe Dobrin,** paznicul **Gh. Burduf,** tehnicienii **Mihai Rusu, Zamfira Tărăbuţă, Constantin Păun, Mantu Apostolescu,** preşedintele comitetului sindicatului s-au referit la numeroase şi variate probleme strîns legate de sistematizarea plantaţiilor, de executarea lucrărilor de irigaţii, de valorificarea produselor, de crearea unor condiţii tot mai bune de muncă şi de trai şi altele.

Specialiştii şi ceilalţi lucrători ai staţiunii au pornit la lucru în noul an cu avînt sporit. În sectorul de cercetare sînt prevăzute 20 de teme cu 38 de experienţe. Sectorul de producţie creşte cu aproape 22 de hectare prin schimbarea categoriei de folosinţă din păşuni în plantaţii şi pepiniere.

În referatul prezentat de către ing. **Constantin Anastasiu**, tehnologul şef al staţiunii, cu privire la indicatorii de plan pe anul în curs, în ambele sectoare au fost prevăzute măsuri concrete, cu sarcini şi responsabilităţi precise, astfel încît este sigur că munca de cercetare, agrotehnica aplicată în cîmp, vor fi superioare anilor trecuţi. Tocmai în acest scop a fost aprobat cu însufleţire de către adunarea generală planul de măsuri tehnico-organizatorice.

Angajamentele luate de către colectivul de muncă al staţiunii, prin care răspund chemării lansată de institutele de cercetare şi proiectări şi de organizaţiile de partid Timiş şi a Capitalei, angajamente aplaudate îndelung de către cei 186 de lucrători ce au participat la adunare, exprimă lapidar, dar elocvent, dorinţa lor fierbinte ca anul 1969 să fie încununat cu noi şi importante succese, atît în problemele de cercetare, cît şi în cele de producţie.

I. ALEXANDRU

ADUNĂRILE GENERALE ÎN COOPERATIVELE AGRICOLE DE PRODUCŢIE

„VOM DUCE MAI DEPARTE FAIMA PODGORIEI NOASTRE"

Început de februarie, cu ninsoare abundentă. De la Drăgăşani străbatem cu greu încă vreo 8 km şi ne oprim în Creţeni, la adunarea generală a cooperativei agricole din localitate. Pătrundem în sală în momentul în care **Ion Bobocea,** preşedintele cooperativei, începuse să prezinte darea de seamă asupra activităţii pe anul trecut.

Cifrele, faptele expuse dovedesc, spre bucuria membrilor cooperatori, că anul 1968 s-a soldat, în ciuda condiţiilor vitrege de climă, cu un bilanţ economic favorabil. Cu toate că este situată într-o zonă de deal, cu terenuri mai puţin fertile, cooperativa agricolă din Creţeni a realizat, la principalele culturi, producţii destul de ridicate. Folosirea mai raţională a pămîntului, a mijloacelor de producţie şi a forţei de muncă, dar mai ales cointeresarea materială a membrilor cooperatori, şi-au spus din plin cuvîntul.

Darea de seamă prezentată adunării generale a subliniat faptul că în 1968 s-a dat mai multă atenţie extinderii mecanizării, chimizării şi mai ales irigaţiilor, fapt care a condus la obţinerea unor producţii destul de ridicate: 2 160 kg de grîu şi 3 330 kg de porumb, în medie, la hectar. Sînt recolte nemaiîntîlnite pînă acum prin partea locului. Pentru străduinţa depusă, cooperativa agricolă din Creţeni a primit în toamna anului trecut, titlul de unitate fruntaşă pe judeţ în cultura grîului..

Dezbaterile care au avut loc pe marginea dării de seamă au scos însă la iveală şi o serie de deficienţe care au tras înapoi unele sectoare. În zootehnie, bunăoară, planul de venituri nu a fost realizat. Vorbitorii s-au oprit îndeosebi asupra necesităţii valorificării rezervelor de sporire a producţiei în viticultură. „În cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la plenara Consiliului Uniunii Naţionale a Cooperativelor Agricole de Producţie — a spus brigadierul **Octavian Miertoiu,** — se arată că viaţa, experienţa a numeroase cooperative agricole din zonele de deal şi premontane, demonstrează că şi unităţile din aceste zone pot obţine rezultate bune prin dezvoltarea ramurilor specifice, tradiţionale. La noi, una din aceste ramuri o constituie viticultura; suprafaţa cu vii se întinde în prezent pe 312 hectare, din care 281 de hectare pe rod. Nu ne putem însă declara mulţumiţi cu producţia de 3 000 kg/ha realizată în anul trecut"

Asemenea păreri au fost susţinute şi de alţi cooperatori, printre care se numără **Elena Alexandru:** „Dealurile Drăgăşanilor au fost dintotdeauna vestite pentru strugurii şi vinurile lor, a spus vorbitoarea. Sînt convinsă că „izvoarele" care duc la sporirea producţiei viticole n-au secat. Cu toţii ştim acum cîţi struguri am recoltat, la hectar, în anul trecut, pe întreaga cooperativă. Au fost însă parcele unde la soiurile Riesling italian şi Muscat Hamburg s-au obţinut producţii de 10 000 şi, respectiv, 9 000 kg de struguri la hectar. La unele brigăzi, producţia mică se datoreşte, după părerea mea, numărului prea mare de goluri şi faptului că lucrările de întreţinere n-au fost făcute în întregime; praşila a III-a, de exemplu, nici n-a fost aplicată. Propun ca în anul acesta, cu sprijinul specialiştilor, să trecem la înfăptuirea măsurilor de ridicare a potenţialului roditor al tuturor plantaţiilor noastre. Şi să nu uităm un lucru foarte important. Anul trecut, aşa cum a reieşit din darea de seamă prezentată în faţa noastră, s-a aplicat la vie, pe lîngă retribuirea de bază, în bani şi în natură, retribuţia suplimentară; aceasta a contribuit la îmbunătăţirea lucrărilor în viticultură. Socotesc că este nevoie să aplicăm şi în anul acesta forme adecvate de cointeresare a cooperatorilor în ridicarea cantitativă şi calitativă a producţiei. În felul acesta vom duce mai departe faima podgoriei noastre".

Propunerile făcute de **Elena Alexandru, Ilie Militaru, Gheorghe I. Stancu** şi alţi cooperatori au contribuit la îmbunătăţirea planului de măsuri tehnico-organizatorice cerut de sporirea în continuare a producţiei agricole, de consolidarea economică a cooperativei. Se vor stabili indici de producţie cît mai reali, pe fiecare parcelă de teren arabil, vie etc., astfel încît planul de producţie să exprime real potenţialul de rodire al plantaţiilor, stabilindu-se încărcătura pe fiecare butuc, în funcţie de vigoarea lui şi de numărul de goluri. Cooperatorii din Creţeni şi-au prevăzut să continue şi în anul acesta acţiunile legate de folosirea mai raţională a fondului funciar. Amplasarea judicioasă a culturilor face parte din aceste acţiuni. La punctul numit Tufuveia şi în alte părţi, acolo unde solul este puternic erodat, se vor planta salcîmi. În viile de pe terase, acolo unde s-au format şiroiuri şi scurgeri de sol arabil, se vor lua măsuri, la toate brigăzile, pentru construirea de gărduleţe din viţa rezultată din tăierile în uscat.

Ţinînd seama de importanţa pe care o are dezvoltarea viticulturii, cooperatorii agricoli din Creţeni au mai aprobat, în adunarea generală, anumite măsuri care se cer aplicate cu maximum de operativitate. De îndată ce timpul permite intrarea în plantaţii se va fertiliza cu azotat de amoniu şi superfosfat suprafaţa de 257 hectare de vie. Se vor instala, de asemenea, spalieri, acolo unde nu există încă mijloace de susţinere a vitei. Merită consemnat şi faptul că în iarna aceasta se va da atenţie folosirii în mai mare măsură a îngrăşămintelor organice, care se găsesc pe plaformele de la Striminoasa. Izvoru şi la centrul cooperativei. După aprecierile făcute, există posibilitatea să se transporte şi să se încorporeze în sol, îndeosebi la brigăzile a 5-a, a 6-a şi a 7-a, pe suprafeţe însemnate, cîte 20 de tone de gunoi la hectar.

Iată cîteva din acţiunile cu care cooperatorii din Creţeni au pornit în noul an de producţie acţiuni menite să-i ducă, mai departe, pe calea belşugului şi consolidării economice.

N. FLORIAN

În centrul discuţiei, DESCOPERIREA REZERVELOR

(Urmare din pag. 1)

a măsurilor de selecţie luate cu ani în urmă, a îngrijirii şi furajării mai bune a animalelor, s-au realizat 2 450 litri de lapte de la fiecare vacă furajată, 41 litri de lapte de la o oaie, 105 ouă, în medie, de la o găină. Obţinerea unor astfel de producţii, a fost posibilă, în primul rînd, datorită dezvoltării bazei furajere (în 1968 unitatea a realizat 25 500 kg de lucernă fîn la hectar), asigurării condiţiilor de prelucrare a furajelor înainte de a fi date în hrana animalelor, cooperativa dispunînd în acest scop de trei mori pentru măcinarea concentratelor şi a ciocălăilor de porumb etc

Analizînd temeinic rezultatele obţinute, ţinînd cont de condiţiile existente, de sarcinile planului de producţie şi financiar pe acest an, adunarea generală a cooperativei, ca răspuns la chemarea Consiliului Uniunii Naţionale a Cooperativelor Agricole de Producţie, s-a angajat ca în anul 1969 să obţină un venit peste plan de 1 573 000 lei, să mărească fondul de acumulare la 3 172 000 lei. Acest lucru va fi posibil, în primul rînd, prin realizarea unor producţii medii de 3 300 kg/ha la grîu, 3 800 kg/ha la porumb 28 000 kg/ha la sfeclă, 17 500 kg/ha la legume, prin depăşirea angajamentelor contractuale cu 200 pînă la 1 200 de tone la diferite produse.

Discuţiile au scos în evidenţă că unitatea are încă suficiente rezerve de sporire a producţiei şi veniturilor. S-a propus, de pildă, ca prin forarea a încă 40 de puţuri suprafaţa irigată să ajungă la 292 ha; chiar în primăvara acestui an se vor amenaja canale pe o suprafaţă de 70 ha Aplicarea la timp şi în cantităţi optime a îngrăşămintelor a fost, de asemenea, una din problemele care au reţinut atenţia participanţilor la discuţii. Brigadierul *Florea C. Ion*, de pildă, a subliniat că dublarea dozei de îngrăşăminte la culturile de floarea-soarelui şi sfecla de zahăr, precum şi o mai judicioasă amplasare a acestora ar putea permite obţinerea unor producţii mari la hectar. Propuneri demne de luat în seamă au făcut, de asemenea, cooperatorii *Florea Istrate, Ion D. Voicu, Constantin Trimbiţaşu* şi alţii, îndeosebi în ce priveşte extinderea mecanizării în legumicultură şi combaterea dăunătorilor, procurarea de microelemente necesare realizării preamestecurilor de furaje etc.

Cu prilejul adunării generale, cooperatorii din Grindu şi-au exprimat adeziunea unanimă faţă de angajamentele luate, fiecare din vorbitori angajîndu-se personal să contribuie la realizarea şi depăşirea obiectivelor în sectorul în care lucrează.

Cooperativa agricolă din Bildana, judeţul Ilfov. Vicepreşedintele unităţii, Gheorghe Ioniţă şi merceologul Gheorghe Dionisie controlînd silozul de cartofi.

Foto: C. DUMITRU

AGENDĂ FITOSANITARĂ

STROPIRILE DE IARNĂ

Stropirile de iarnă în livezi au drept scop principal combaterea păduchilor testoşi, cei mai periculoşi fiind păduchele din San José, păduchele virgulă, păduchele testos al părului. Aceste tratamente distrug, de asemenea, ouăle unor specii de păianjeni, ouăle de afide, coconii viermilor merelor şi perelor, gărgăriţa florilor de măr etc.

Dintre toţi aceşti dăunători, cel mai periculos rămîne păduchele din San José. În zonele infestate cu acest dăunător este indicat ca, la toate speciile de sămînţoase (măr, păr, gutui etc), să se aplice două tratamente de iarnă, la un interval de 30—35 de zile între ele. La speciile de sîmburoase (prun, cais, piersic etc) este suficient un singur tratament. Se poate folosi Dibutox, în concentraţie de 0,75—1 la sută. Cu produsul Dibutox se pot executa ambele tratamente de iarnă fără nici un pericol. Condiţia care trebuie respectată este ca stropirea pomilor să nu se facă atunci cînd temperatura atmosferică se menţine sub 0°C sau în zilele în care plouă, ninge ori cînd pomii sînt acoperiţi cu gheaţă. Primăvara, imediat ce se constată începutul umflării mugurilor, stropirile se sistează.

Un alt produs utilizat în stropirile de iarnă este Hortitoxul (ulei mineral horticol) în concentraţie de 5 la sută (5 litri ulei la 95 litri apă). Nu se va folosi ani în şir, întrucît provoacă oboseala pomilor, stînjenindu-le creşterea şi cauzîndu-le chiar dispariţia. Este bine ca acolo unde pentru primul tratament s-a folosit Hortitoxul, următorul să se facă cu Dibutox.

În livezile de măr, unde s-au înregistrat puternice atacuri de făinare, pentru a preîntîmpina eventualele pagube cauzate de această boală se recomandă ca unul din cele două tratamente de iarnă să se execute cu zeamă sulfocalcică de 28—31° Bé în doză de 20 la sută.

Pentru combaterea deformării frunzelor de piersic se recomandă, în această perioadă, un tratament cu zeamă bordeleză în concentraţie de 2 la sută (2 kg sulfat de cupru + 1 kg var nestins la 100 de litri de apă). Primăvara, înainte de declanşarea vegetaţiei, se va executa al doilea tratament, folosind zeama bordeleză 1 la sută. Ambele tratamente trebuie executate la temperaturi de peste 0°C.

Pentru obţinerea unei eficacităţi maxime este necesar ca înainte de aplicarea tratamentelor chimice să se execute toate lucrările de igienă culturală. Se vor aduna toate fructele mumificate şi frunzele rămase pe ramurile pomilor şi se vor arde, ele fiind puternice focare de boli şi dăunători. De asemenea, se vor tăia şi distruge, prin ardere, ramurile atacate de făinare, rapăn sau cele uscate, iar rănile se vor unge cu un mastic special (100 g colofoniu + 100 g ceară de albine + 50 g seu + 40 g cenuşe). Trunchiurile şi ramurile groase ale pomilor bătrîni se răzue, iar materialul rezultat se adună pe prelate şi se distruge prin ardere.

Dr. Ioan POPESCU
Direcţia protecţiei plantelor din Consiliul Superior al Agriculturii

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Pierina CIOROIU — Bîrlad, judeţul Vaslui:

Ca absolventă a facultăţii de farmacie nu puteţi fi încadrată pe postul de chimist în cadrul laboratorului veterinar Bîrlad. În această funcţie pot fi încadraţi absolvenţi cu studii superioare în specialitatea respectivă.

Absolvenţii facultăţii de farmacie sînt încadraţi în funcţii corespunzătoare pregătirii lor, potrivit normelor care reglementează activitatea farmaciştilor.

Eugen BOLOBITE şi Mircea GROSU — comuna Fulga, judeţul Prahova şi un grup de cooperatori din Ulmeni, judeţul Maramureş:

— Pe timpul cît cooperatorii urmează diferite cursuri de calificare profesională, pentru funcţiile de preşedinte, brigadieri, contabili etc., se calculează cîte 0,75—1,00 zile-muncă de fiecare zi de curs, cu condiţia ca trimiterea la aceste cursuri să se facă cu aprobarea adunării generale.

— Membrilor cooperatori care se accidentează sau se îmbolnăvesc pe timpul muncii în cooperativa agricolă li se acordă, pe bază de certificat medical, pentru fiecare zi de spitalizare şi pe timpul concediului obţinut la ieşirea din spital, un număr de zile-muncă egal cu pînă la 50 la sută din cîştigul mediu realizat zilnic de cooperatorii respectivi pe ultimele 12 luni.

Ilie NICOLAE — Salonta, judeţul Bihor:

Pe timpul cît sînt angajaţi, pensionarii de gradul III primesc atît salariu cît şi pensia, cu condiţia ca acestea împreună să nu depăşească salariul avut la data pensionării. Dacă se depăşeşte acel salariu, atunci pensia se reduce sau se suspendă, după caz.

Ing. Gh. MUSCĂ — Timişoara şi Ion RĂDULESCU — student la Facultatea de medicină veterinară Bucureşti:

Potrivit art. 12 din H.C.M. nr. 918/1960, indemnizaţia de instalare se acordă numai absolvenţilor institutelor de învăţămînt superior repartizaţi în mediul rural şi care nu-şi au domiciliul în localitatea în care au fost repartizaţi.

Instrucţiunile Comitetului de Stat pentru Probleme de Organizare şi Salarizare nr. 2 850/1967 precizează că absolvenţii institutelor de învăţămînt superior proveniţi din cîmpul muncii vor fi încadraţi, chiar de la începutul activităţii, în funcţii corespunzătoare specialităţii obţinute, cu salariul corespunzător limitelor salariului tarifar al funcţiei, şi nu ca stagiari.

Prin **„proveniţi din cîmpul muncii"**, în sensul celor de mai sus, se înţeleg acel absolvenţi de învăţămînt superior care, înainte de a fi admişi în facultate, au avut calitatea de angajat o perioadă de cel puţin 12 luni.

Ion BEMULOS — comuna Homorod, judeţul Braşov:

Comisia de judecată din cooperativa agricolă examinează şi rezolvă plîngerile ce îi sînt adresate de către cooperatori în termen de cel mult 30 de zile de la primire şi numai în prezenţa părţilor. Cooperativa agricolă va fi reprezentată de preşedinte sau de unul din vicepreşedinţi. Soluţionarea plîngerilor se face în şedinţe publice.

După cum ne relataţi, activitatea comisiei de judecată din unitatea dv. este nesatisfăcătoare. Am informat despre acest lucru uniunea judeţeană a cooperativelor agricole.

Un grup de tehnicieni din judeţul Vrancea, Lucian BORA şi Susana BOTEZATU — comuna Godeni, judeţul Argeş:

— Absolvenţii cu diplomă de tehnician ai şcolilor medii tehnice cu durata de 4 ani, care au funcţionat din 1948 pînă în 1955, îndeplinesc condiţiile de pregătire pentru încadrarea şi promovarea în funcţia de tehnician sau în alte funcţii în specialitatea respectivă, pentru care se cer studii tehnice de nivel mediu. Ei au dreptul de a urma învăţămîntul superior în aceleaşi condiţii ca absolvenţii liceelor. În schimb, nu pot fi asimilaţi cu subinginerii. Pentru obţinerea acestei calificări, ar fi necesară absolvirea secţiei de subingineri, sectie care, aşa cum am mai informat în cadrul acestei rubrici, pentru profilul agricol nu a fost organizată.

— Absolvenţii actualelor licee de specialitate, înfiinţate în baza H.C.M. 1 378/1966, obţin diploma de tehnician în specialitatea liceului absolvit. După susţinerea examenului de bacalaureat, ei pot urma orice institut de învăţămînt superior.

Alexandru PREDA — student, Timişoara:

Prin Decretul 1 045/1968 al Consiliului de Stat s-a extins acordarea alocaţiei de stat în cuantum de 100 lei lunar şi familiilor în care ambii soţi sînt studenţi, sau numai unul din ei este student, iar celălalt elev sau nesalariat, precum şi în cazul studenţilor necăsătoriţi sau divorţaţi, dar care au în întreţinere copii. Alocaţia se acordă pînă la încadrarea în muncă, fără a se depăşi termenul stabilit prin dispoziţia de repartizare, precum şi în continuare de la data angajării în producţie.

Studenţii din învăţămîntul superior de zi primesc alocaţia pentru copii indiferent dacă sînt sau nu bursieri şi de cuantumul bursei.

ANUNŢ

I. O. I. L. nr. 1 GALAŢI

Vinde din stoc: conducte metalice pentru irigaţii.

Dimensiunea 12 ţoli x 4 m.l.

Comenzile se vor înainta la sediul întreprinderii din Galaţi, str. I. L. Caragiale nr. 19.

SEMINTE GARANTATE Agrosem

Cultivatori

De la depozitele şi magazinele AGROSEM, vă puteţi procura imediat:

— seminţe de legume pentru răsaduri şi culturi de cîmp din toate speciile şi din soiuri valoroase produse în staţiunile experimentale şi întreprinderile agricole de stat;

— seminţe de gazon şi de diferite flori pentru grădini, parcuri, spaţii verzi, terenuri de sport etc.

În primăvara acestui an se vor pune în vînzare şi pomi fructiferi şi vite de vie altoite pentru plantări în grădinile familiale.

Adresaţi-vă din timp tuturor întreprinderilor AGROSEM din ţară care vă livrează seminţe şi material săditor din soiuri cu autenticitate şi valoare culturală garantate.

Agrosem

Implicații ale mecanizării culturii cartofului

Mecanizarea culturii cartofului s-a extins, în ultimul timp, mult, atît pe plan mondial cît și în țara noastră. Faptul are explicații firești. În țara noastră, unde cultura cartofului este concentrată în anumite zone specifice și unde, ca urmare, suprafețele cultivate într-o cooperativă agricolă sau o fermă sînt, de cele mai multe ori, de ordinul sutelor de hectare este greu de conceput ca lucrările cerute de tehnologia culturii să poată fi executate în timpul optim, cu mijloace manuale. De aceea, mecanizarea constituie condiția indispensabilă obținerii unor rezultate economice superioare.

Eforturile statului îndreptate spre realizarea acestui deziderat s-au concretizat în înzestrarea agriculturii cu mijloacele necesare. Dar **posibilitatea mecanizării culturii cartofului nu depinde numai de simpla existență a tractoarelor și a utilajelor, ci de adaptarea întregului sistem de cultură la cerințele mecanizării.**

O primă problemă o constituie **folosirea soiurilor pretabile la cultura mecanizată.** Iată cîteva din caracteristicile obligatorii pentru aceste soiuri : să aibă o tufă fără lăstari laterali, mai ales în partea de jos, să formeze culburi cu tuberculi așezați relativ la aceeași adîncime, strînși în jurul tulpinii principale, iar coaja tuberculilor să fie cît mai rezistentă la vătămările mecanice. În acest scop, atît în lucrările de ameliorare, cît și în cele de verificarea a soiurilor în vederea raionării, trebuie să se facă observații riguroase asupra tufei, formei cuiburilor, ca și asupra elasticității și uniformității maturității tuberculilor.

Acesta este însă numai un aspect. De fapt, **mecanizarea atrage după sine schimbări esențiale și obligatorii ale tehnologiei culturii, în totalitatea ei.** În marea lor majoritate, aceste schimbări sînt determinate de două condiții pe care le impune recoltarea cu mijloace mecanice : evitarea tasării solului și evitarea formării bulgărilor. De ce se cer respectate aceste condiții, nu e greu de explicat : într-un sol tasat, apar, la recoltare, bulgări. Folosirea în aceste condiții a mijloacelor mecanice de recoltare nu numai că nu dă randament, dar bulgării formați provoacă vătămări ale tuberculilor, datorită cărora pierderile în timpul păstrării pot ajunge, în anumite condiții, foarte mari. Decurge de aci, pentru cultivator, necesitatea de a subordona acestor cerințe întregul complex de lucrări, începînd cu cele de pregătire a terenului înainte de plantare și continuînd cu cele de întreținere și combatere a dăunătorilor.

Au apărut astfel în tehnologia culturii o serie de lucrări și acțiuni noi, absolut necesare. Una dintre acestea este lucrarea de erbicidare. Se știe că în țara noastră, în zona de cultură a cartofului, cad multe ploi în perioada cînd se efectuează lucrările de întreținere. A intra, în aceste condiții, în cîmp cu tractoarele înseamnă a tasa solul. A aștepta ca acesta să se zvînte înseamnă a crea condiții pentru dezvoltarea buruienilor care diminuează producția și favorizează apariția diferitelor boli. Dilema o rezolvă erbicidarea : combătîndu-se buruienile pe această cale, efectuarea lucrărilor de întreținere poate fi amînată pînă la zvîntarea terenului și în același timp, numărul lor se reduce simțitor. De aceea **folosirea erbicidelor face parte integrantă din procesul tehnic al mecanizării culturii cartofului.**

Nouă în condiții de mecanizare este și **lucrarea de distrugere a vrejilor înainte de recoltare, prin mijloace mecanice și chimice.** Iată și avantajele ei, care, totodată, o impun ca o lucrare obligatorie : ea permite suberificarea cojii tuberculilor (la recoltare nu mai au loc deci decojiri, dealtfel frecvente și dăunătoare), face să crească productivitatea în timpul recoltării mecanizate, astfel încît se recuperează cheltuielile făcute cu distrugerea vrejilor, iar mașinile se folosesc mai rațional.

Pierderile de recoltă ce pot apare în timpul păstrării cartofului, ca urmare a vătămăturilor din timpul recoltării mecanice, sînt considerabil mai mari dacă în cultură au existat boli ce pot infecta tuberculii. **Combaterea manei cartofului, cea mai importantă dintre aceste boli, este deci cu atît mai obligatorie în cultura mecanizată a cartofului și mai ales la soiurile semitimpurii.** Și alte boli care duc la putrezirea tuberculilor (ca cele produse de Fasarium spp. Erwinia spp) luate pînă acum mai puțin în considerare, din cauza pierderilor mici de producție, se agravează ca urmare a mecanizării, datorită acelorași vătămări mecanice din timpul recoltării. De aceea și la aceste boli stabilirea măsurilor de combatere, ca și a rezistenței soiurilor în general și a materialului de ameliorare în special, devin deosebit de importante atît pentru cercetare cît și pentru practică.

Ținînd seama de aceste noi aspecte, în acțiunea de producere a materialului de plantare apare ca insuficientă preocuparea actuală de limitare a răspîndirii **bolilor virotice.** Cartofii produși în zonele închise, ca și cei reînmulțiți pe loturile semincere ale unităților cultivatoare, trebuie să fie perfect sănătoși și în ceea ce privește **bolile de putrezire.** De aceea, **în condiții de mecanizare, problema producerii și înmulțirii cartofilor de sămînță sănătoși cîștigă în importanță, dar devine mult mai complicată și cere eforturi financiare mult mai mari.**

Mecanizarea culturii atrage după sine schimbări și în modul de păstrare a cartofilor. Astfel, cu toate precauțiile la recoltare, apariția de tuberculi vătămați este frecventă. Sînt însă numeroase și mult periculoase mai ales vătămările mici, crăpăturile reduse ale cojii tuberculilor, produse în timpul recoltării prin izbirea sau frecarea lor cu bulgării de pămînt (de obicei acestea se produc în timp ce tuberculii trec pe transportorul scuturător al mașinii de recoltat). S-a stabilit că cei mai periculoși sînt bulgării mici, de aceeași mărime cu tuberculii. Dar, orice vătămare, oricît de mică, este o poartă de intrare pentru agenții patogeni din sol, care produc boli de putrezire. De aceea, **păstrarea cartofilor în silozuri, la pămînt, nu mai este corespunzătoare. Sînt necesare depozite cu aerisire forțată și, ceea ce ar fi ideal, cu temperatură reglabilă.**

Mecanizarea culturii cartofului cere investiții considerabile din partea statului și a unităților cultivatoare. Recuperarea lor este posibilă numai prin obținerea unor producții mari. Pentru realizarea lor, deci, trebuie să se asigure toate condițiile : amplasarea culturii pe cele mai corespunzătoare terenuri care să satisfacă atît cerințele plantei, cît și ale mecanizării, folosirea dozelor mari de îngrășăminte chimice, date pe fond de gunoi de grajd, aplicarea de îngrășăminte complexe, destinate măririi rezistenței la boli și la păstrare a cartofilor, reînnoirea cartofilor de sămînță la perioade mai scurte de timp etc. Se poate aprecia că toate aceste măsuri, prin efectul pe care îl au asupra producției, reprezintă nu numai cerințe tehnice, ci, în același timp, cerințe economice. Rezolvarea în acest mod complex a problemei mecanizării culturii cartofului constituie, fără îndoială, o garanție a sporirii producției, a îmbunătățirii calității în concordanță cu cerințele mereu crescînde ale economiei.

Dr. ing. M. BERINDEI
director adjunct științific la Institutul de cercetări pentru cultura cartofului și sfeclei de zahăr — Brașov

COLȚUL APICULTORULUI

PRESA DE CEARĂ ACȚIONATĂ HIDRAULIC

Unitățile cu efective mari de familii de albine de la care rezultă cantități mari de faguri reformați sînt interesate în obținerea unui randament cît mai ridicat la extragerea cerii. Pentru rezolvarea acestei probleme, colectivul laboratorului de tehnologie apicolă al Stațiunii centrale de apicultură și sericicultură a conceput un model de presă pentru extragerea cerii, acționată hidraulic (vezi figura).

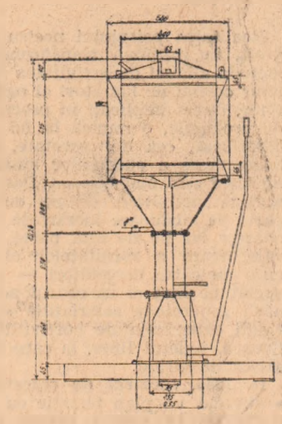

Presa este compusă dintr-un corp metalic cu pereții dubli și un postament în care este fixată pompa hidraulică ; înălțimea totală a presei este de 1 220 mm. Peretele corpului este confecționat din tablă de oțel inoxidabil, de 3 mm, cu înălțimea de 405 mm și diametrul de 400 mm. În interior, peretele este prevăzut cu rigle metalice, prinse în nituri pe verticală, prin care ceara și apa din materialul presat (boștina) sînt împinse în exterior. Cămașa exterioară a presei este confecționată din tablă decapată, de 1 mm, cositorită pe interior, distanța dintre cei doi pereți fiind de 46 mm. Legătura între pereți este făcută atît la partea superioară, cît și la cea inferioară, prin două inele din tablă de oțel inoxidabil, sudate de peretele interior, de care sînt prinse printr-o serie de contrafise triunghiulare.

În partea de sus, corpul este acoperit cu un capac format dintr-o placă de oțel inoxidabil, cu diametrul de 460 mm, întărită la exterior cu armătură din fier cornier în formă de cruce, cu brațele egale, prin intermediul căreia se fixează de inelul superior al corpului. De aceeași armătură este prins un mîner cu ajutorul căruia se manipulează capacul format dintr-un disc de lemn și o placă din oțel inoxidabil.

Prin intermediul inelului inferior, corpul este fixat de un bazin în formă de trunchi de con tot din oțel inoxidabil, care face legătura corpului cu postamentul. Rama superioară a bazinului este fixată de inelul inferior al corpului prin șuruburi cu piulițe, etanșeitatea fiind asigurată de o garnitură din carton presat.

Postamentul constă din baza (piciorul) pompei, formată din două bare cu profil în „U", sudate în cruce, pe care este fixată pompa hidraulică, acționată cu ajutorul unei pîrghii care poate fi adaptată atît la picior, cît și pentru mînă. Pentru evacuarea cerii, presa este prevăzută cu un robinet montat în peretele exterior al corpului ; evacuarea apei se face printr-un al doilea robinet montat în partea de jos a bazinului. Presarea materialului se efectuează cu ajutorul unui piston format dintr-un disc metalic armat la partea inferioară cu contrafise dispuse radiar. Pe partea superioară el este prevăzut cu un disc de lemn și unul metalic, ambele prevăzute cu orificii și canale de scurgere a cerii presate.

Înainte de introducerea boștinei, presa se umple cu apă fierbinte, pentru a se încălzi. După aceasta, o parte din apă se elimină din corpul presei, făcîndu-se loc pentru boștină.

Pentru obținerea unui randament superior, boștina se toarnă în 2—3 încărcături împachetate separat în pînză de sac, între pachete intercalîndu-se cîte un grătar rotund. Asemenea grătare se așază și de cele două părți ale masei de presat, la punctele de contact cu pistonul și cu capacul presei.

Pentru o mai bună evacuare a cerii din boștină, presarea se face în etape, lăsîndu-se materialul cîte 2—3 minute sub aceeași presiune. Ceara adunată în spațiul dintre cei doi pereți se evacuează periodic prin robinetul superior, iar la terminarea extractiei și prin robinetul de jos. În urma presării complete se recomandă readucerea pistonului în poziție inițială și repetarea presării în aceleași condiții.

În urma experimentării presei în condiții de producție, randamentul obținut a fost de 81,11 la sută, în boștină rămînînd doar 18,89 la sută ceară. Folosirea presei este simplă, manipularea ei putînd fi efectuată chiar și de o singură persoană. Norma de orelucrare este de circa 200 kg de faguri reformați în 8 ore.

Ing. V. ALEXANDRU
Stațiunea centrală de apicultură și sericicultură

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

CUM SE COMBAT CÎRTIȚELE

Răspundem la întrebarea adresată de Andrei I. DRAGULINESCU din satul Tîncăbești, comuna Snagov, județul Ilfov. Răspunsul la această întrebare l-am obținut de la dr. Martin HAMAR, șef de laborator în Institutul de cercetări pentru protecția plantelor.

După cum se știe, cîrtița este un animal care nu se hrănește cu produse vegetale, ci cu rîme, larve, insecte etc. Produce pagube prin faptul că scoate mușuroaie care împînzesc terenul. Pentru combaterea ei se recomandă gazarea galeriilor, folosindu-se tablete de Fostoxin. Ele se introduc în galerii, la distanțe de 3—4 m, cîte două în același loc. În contact cu aerul și cu umiditatea, aceste tablete produc un gaz foarte toxic pentru om și animal (hidrogen fosforat), care distruge dăunătorul. Cei ce nu dispun de Fostoxin pot folosi o metodă veche dar eficientă : turnarea de păcură, pe anumite porțiuni ale galeriei, care apoi se acoperă cu pămînt.

CE ESTE SAMINOL-UL

Intrebarea ne-a fost adresată de Varvara CHIRTOACĂ, tehnician horticol la C.A.P. Giurgeni, județul Ialomița.

Despre acest erbicid (produs al firmei Geigy), literatura de specialitate indică următoarele amănunte :

Realizat pe bază de Simagin (18 la sută) și Amitrol (34 la sută), Saminol este un erbicid care conține 52 la sută substanță activă. Se prezintă sub forma unei pulberi fine, de culoare albă cenușie, care în amestec cu apa dă naștere la o suspensie stabilă. Nu este toxic pentru om și animale cu sînge cald, nu este coroziv. Saminol-ul acționează ca un erbicid sistemic, fiind foarte ușor absorbit prin frunze și prin rădăcini. Are o selectivitate redusă și de aceea se folosește ca erbicid cu acțiune totală. Distruge buruienile mono și dicotiledonate. Dă rezultate foarte bune în combaterea pirului tîrîtor din vii și livezi, unde se aplică după apariția în masă a pirului, în doze de 15—20 kg la hectar.

Producții sporite de lapte și carne

De cîțiva ani, cooperativa agricolă din Otopeni și-a cîștigat o bună faimă prin rezultatele obținute în producția vegetală și animală. Așezarea unității în imediata vecinătate a Capitalei i-a determinat pe cooperatori să-și concentreze atenția în primul rînd spre dezvoltarea legumiculturii, a creșterii vacilor de lapte și a păsărilor de carne, ramuri aducătoare de mari venituri. Din cele 1 120 de taurine existente astăzi în sectorul zootehnic, 500, deci practic 50 la sută din efectiv, sînt vaci cu lapte.

Ca urmare a preocupărilor susținute și permanente ale consiliului de conducere și ale cadrelor tehnice pentru sporirea continuă a efectivului matcă și a calității acestuia, producția medie obținută de la fiecare vacă furajată s-a înscris pe o curbă ascendentă, ajungînd în anul 1967 la 3 600 de litri de lapte. Și în anul care a trecut, cu toate urmările secetei, producția medie a depășit 2 700 de litri de lapte.

— Să producem cît mai mult și cît mai ieftin, acesta este obiectivul principal al activității noastre, ne spuneau președintele **Constantin Alexe** și inginerul zootehnist **Teodor Doroga**, participanți activi la rezultatele obținute. Și cum în prețul de cost al producției zootehnice ponderea cea mai mare revine furajelor, către acestea ne-am îndreptat în primul rînd atenția.

La prima vedere pare de necrezut faptul că, folosind intens o serie de deșeuri provenite din industria conservelor de legume și fructe, s-au putut obține producții ridicate de lapte sau carne. **În plină perioadă de stabulație, la Otopeni se obțin acum, în medie, cîte 10 litri de lapte de la fiecare vacă furajată.**

— De cîțiva ani, ne spunea ing. **Teodor Doroga**, folosim pe scară largă în furajarea vacilor de lapte și a taurinelor puse la îngrășat o serie întreagă de deșeuri provenite în urma prelucrării tomatelor, mazării, fasolei, măcieșelor, zmeurei, coacăzelor etc., date în consum sub formă proaspătă. Cu timpul însă, necesarul mereu crescînd de furaje, și în special de concentrate, ne-a obligat să ne gîndim și la alte posibilități de folosire a acestor deșeuri. Nevoia te învață. În consecință ne-am organizat o secție de prelucrare a furajelor. Mai modestă la început, mai bine utilată acum, această secție ne asigură furajele combinate pentru păsări, prepararea unor sortimente de nutrețuri pentru taurine și porcine și chiar și unele disponibilități.

Printre sortimentele preparate se numără și făinurile de semințe și coji de tomate, de simburi de măcieși și de alte deșeuri rezultate din prelucrarea fructelor, făinuri de carne, de oase, de scoici etc. Cu ajutorul unei instalații destul de simple de uscare, deșeurile de legume și fructe cu un conținut ridicat de apă sînt deshidratate și mai apoi transformate în făină.

Analizele oficiale de laborator pe care ni le-a prezentat ing. Doroga, vorbesc cu prisosință despre valoarea hrănitoare a acestor făinuri, destul de apropiată de cea a unor nutrețuri concentrate. **Făina de simburi de măcieși, de pildă, conține 13 la sută proteină, 9,6 la sută grăsimi, 24 la sută substanțe extractive neazotate și o însemnată cantitate de vitamina E. La făina din semințe și coji de tomate, conținutul în proteină și grăsimi este și mai ridicat, depășind procentul de 20 la sută.** O mare parte din cantitatea de celuloză conținută, în general, de semințe este eliminată prin trecerea făinii printr-un dispozitiv conceput pe principiul ciclonului.

Cu astfel de făinuri se substituie în totalitate rația de concentrate a taurinelor puse la îngrășat și jumătate din cea a vacilor de lapte. Numai la ferma de vaci s-au putut economisi astfel peste 200 de tone de concentrate. Materie primă a existat suficientă. Numai anul trecut, de pildă, cooperativa și-a procurat peste 3 000 de tone de astfel de deșeuri.

Condus și gospodărit cu pricepere și competență, sectorul zootehnic a contribuit astfel cu aproape 40 la sută la realizarea venitului de 17 milioane de lei obținut în 1968 de cooperatorii din Otopeni. Sînt rezultate concludente care trezesc sentimente de admirație pentru spiritul inventiv al oamenilor care știu ce vor.

Lucian ROȘCA

Nu numai mielul blînd suge la două oi !

Foto : A. ROSENTHAL

INSCRIEREA DOBÎNZILOR LA UNITĂȚILE C.E.C.

Unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni din întreaga țară au început să efectueze înscrierea dobînzilor cuvenite titularilor libretelor de economii cu dobîndă, libretelor de economii cu dobîndă și cîștiguri, libretelor de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme pentru sumele păstrate la C.E.C. în anul 1968. Operațiunea se efectuează în tot cursul anului de către filialele C.E.C. de care depind unitățile ce au emis libretele.

Pentru a evita deplasările, depunătorii cu domiciliul în alte localități decît cele în care funcționează unitățile C.E.C. la care trebuie să se prezinte pentru înscrierea dobînzilor, pot solicita filialelor și agențiilor C.E.C. trimiterea libretelor de economii la alte unități C.E.C. care sînt în măsură să le înscrie dobînzile. În localitățile în care nu există agenții C.E.C., depunătorii pot solicita înscrierea dobînzilor prin oficiile poștale, care vor trimite libretele de economii unităților C.E.C. ce efectuează asemenea operațiuni.

Datorită faptului că dobînzile acordate de Casa de Economii și Consemnațiuni depunătorilor nu se prescriu și se înregistrează cu data de 31 decembrie ca orice depunere, operațiunea de înscriere a acestora în librete se poate efectua oricînd, la prezentarea depunătorilor.

Agendă veterinară

ANEMIA FERIPRIVĂ A PURCEILOR

În alimentația animalelor în general și a celor tinere în special, o serie de microelemente, ca cele care conțin fier, cupru, cobalt, mangan, magneziu, iod, zinc, seleniu etc. îndeplinesc funcții biologice capitale în desfășurarea proceselor vitale ale organismului. Așa, de pildă, lipsa fierului din hrana scroafelor gestante și în lactație și din hrana purceilor sugari provoacă acestora din urmă boala cunoscută sub numele **de anemie feriprivă.**

Anemia feriprivă se constată deobicei la purceii în vîrstă de 2-6 săptămîni și îndeosebi în a 3-a săptămînă de viață, cînd se hrănesc exclusiv, sau aproape exclusiv, cu laptele matern. Boala este frecventă tot timpul anului și mai ales în sezoanele reci și evoluează sub o formă mai gravă la purceii sugari, proveniți din rase de porci precoce, ameliorate, sau la purceii ținuți în grajduri reci, întunecoase, cu pardoseală de ciment, fără padocuri.

Boala apare atunci cînd laptele matern este foarte sărac în fier. Întrucît purceii se nasc cu rezerve limitate, care dispar în 4—5 zile de la naștere — datorită ritmului de creștere corporală extrem de rapid — paralel cu dezvoltarea sistemului circulator se amplifică și necesarul în fier. **În cazul în care purceii nu primesc cantitatea de fier necesară organismului și din alte surse decît din laptele matern, se instalează anemia feriprivă.** Hemoglobina scade de la **10—12 g la litrul de sînge, cît este normal, la 2—3 g, iar numărul hematiilor de la 5 la 1,2—2 milioane.** Boala evoluează adesea sub formă acută, deobicei la purceii exagerat de grași, în vîrstă de 2-3 săptămîni, la care nu se observă decît o stare de neliniște, paliditatea pielei și a mucoaselor, urmată de o moarte subită.

În forma subacută, semnele bolii apar la 6—10 zile de la naștere și se manifestă prin lipsă de vioiciune, oboseală, purceii devin triști, nu se mai joacă, sug mai puțin și slăbesc, iar coada și urechile le atîrnă în jos. Pielea capătă o culoare alb-cretacee, iar mucoasele aparente sînt palide. Adesea se constată edemul pleoapelor și al gîtului. Aproape în mod constant aceste semne sînt însoțite de diaree. Cînd boala durează mai mult, părul își pierde luciul, pielea devine umedă, de culoare cenușie-murdară, organismul slăbește. **Purceii bolnavi de anemie feriprivă sînt ușor receptivi și la alte boli, ca : gastroenterite, bronho-pneumonii, poliserozite, diplostreptococii etc., boli care contribuie la creșterea procentului de mortalitate.**

Anemia feriprivă nu trebuie confundată cu anemiile simptomatice întîlnite în leptospiroză, boala lui Glässer, eritrozoonoză sau cu anemia provocată de inaniție.

Deoarece boala poate produce pierderi mari, care se pot ridica pînă la 30—40 la sută din efectiv, sau chiar mai mult, dacă se are în vedere și bolile intercurente care o însoțesc, trebuie acordată toată atenția prevenirii și combaterii ei.

Prevenirea se realizează prin asigurarea unor condiții optime de hrănire, adăpostire și îngrijire a scroafelor și purceilor. Alimentația scroafelor trebuie să fie completă și să conțină proteine ușor digestibile, vitamine și microelemente. De asemenea, este necesar să se asigure purceilor sugari chiar din a 7—10-a zi de viață hrană suplimentară și apă curată. Dacă scroafele și purceii nu pot fi scoși din grajd, mai ales iarna, este indicat să li se umecteze hrana cu o soluție de sulfat de fier 2.5 la mie, și sulfat de cupru 0.1 la mie, sau cu o soluție de sulfat de fier industrial (calaican) 0,1 la mie ; se administrează o linguriță pentru fiecare purcel. În jghiaburi, alături de hrana suplimentară, se va pune pămînt galben sau roșu care conține mult fier.

În prevenirea și combaterea bolii se obțin rezultate foarte bune și prin folosirea unor compuși ferodextranici injectabili, ca : **bioferan, miofer, imposil, ursoferan, dextroferin, feraject 80** etc. Acestea se injectează intramuscular la scroafe, într-o singură doză de 10 ml, cu 2—3 săptămîni înainte de fătare, iar la purcei — în mușchii fesei, la fața externă a membrului posterior, cîte o doză de 1—2 ml în primele 3—5 zile după fătare.

Prin folosirea compușilor ferici injectabili, se evită criza hemoglobinică din a doua—a patra săptămînă, anemia nu mai apare, mortalitatea scade, rezistența organismului crește și purceii se dezvoltă mult mai bine.

Dr. Teodor BUGEAC
I.C.V.B. — „Pasteur"

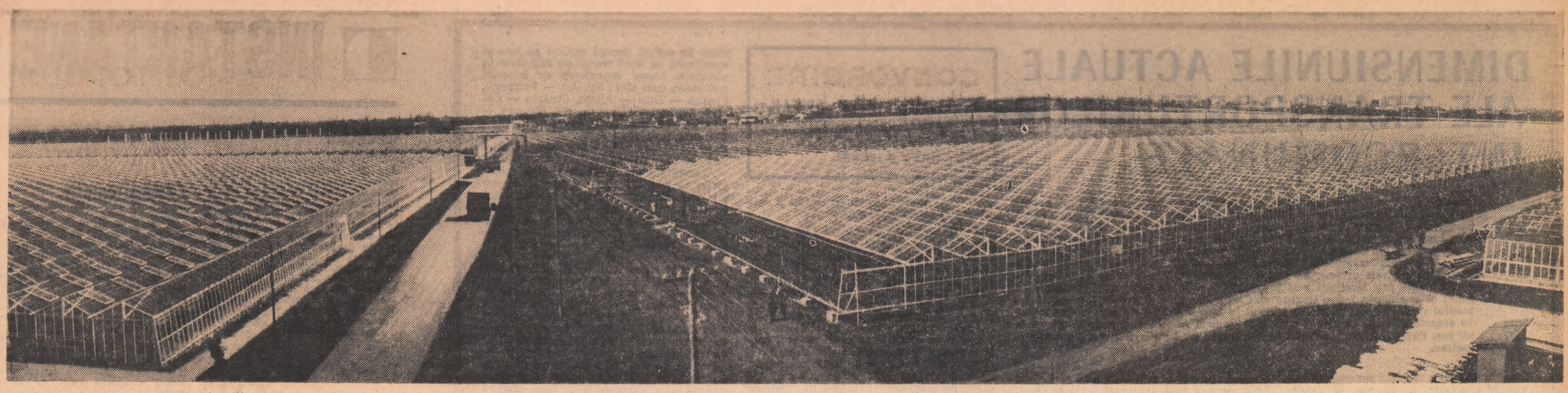

Zeci de hectare de legume sub sticlă, iată una din noile dimensiuni ale agriculturii de stat. În fotografie : **vedere generală a Complexului de sere Ploiești.**

Foto : AGERPRES

VIEȚI PARALELE

— Reporterii noștri prin întreprinderile agricole de stat —

Două decenii. Moment de retrospectivă. Un drum scurt, cu trepte adînc săpate în inimă și conștiințe, un drum de la ceea ce putea fi considerat abia un început modest, la agricultura de stat viguroasă, dinamică, modern înzestrată de azi. De-o vîrstă cu munca, creator și creație a muncii, egal în statornicie și inovare, forța principală de producție a societății — omul, acest fără de seamă făurar de valori materiale și spirituale, autor și al transformărilor de care aminteam, este subiectul unic al reportajului nostru.

Veteranii

Se cuvine să începem cu veteranii, cei de-o seamă cu agricultura noastră de stat. Sînt mii, căci pionieratul implică mai totdeauna statornicia. Să-l ascultăm pe Ion FUSARU, tehnolog șef la I.A.S. Dealul Viilor, situată pe colinele ce străjuiesc orașul Turnu Severin :

— Vîrsta de 20 de ani a sectorului agricol de stat mi se pare o convenție. Cît mă privește, lucrez în acest sector de 22 de ani. De altfel, nu este în asta nimic paradoxal. Răsărirea este invariabil precedată de germinație. Iar eu am fost martor al acestei germinări.

Am fi dorit, în continuare, să facem loc altor nume. Dar, prea izbitor este paralelismul între destinul lui Fusaru și al sectorului care-i reține prima zi de lucru în cartea lui de muncă. Au crescut împreună sau, mai bine zis, cresterea sectorului de stat al agriculturii l-a redimensionat pe fostul tehnician. La 38 de ani, Ion Fusaru termina facultatea ca bursier al întreprinderii. Curînd pleca în străinătate pentru o lungă călătorie de studii și documentare.

O întîmplare ? Nicidecum. Pe o altă coordonată a țării, pe un alt deal, pe cunoscutul Dealul Mare, la întreprinderea cu același nume, este tehnolog șef un alt fost tehnician, azi inginer horticultor — Nicolae BAHRIM. *O dovadă a faptului că au crescut odată cu unitățile în care lucrează, că s-au realizat reciproc sînt rezultatele. Și cum indicatorul cel mai sintetic îl constituie beneficiile, iată două perechi de cifre : 920 000 și 2 577 000 de lei la Dealul-Viilor, 9 000 000 și 13 000 000 la Dealul Mare — după cum se vede colinele își respectă proporțiile — sînt beneficiile planificate și, respectiv, dobîndite de cele două unități.*

Dar a te realiza nu înseamnă neapărat a acumula diplome și funcții. Tractoristul Ilie BECHERESCU *de la I.A.S. Băilești, mulgătorul* Ion NEBUNU *și crescătoarea de păsări* Elena MITU *de la I.A.S. Halînga-Mehedinți, crescătorul de porci* Constantin ROMAN *de la I.A.S. Turnu Severin, mecanicul de atelier* Dumitru BELU *de la I.A.S. Segarcea-Dolj, ori tehnicianul* Ioan ACHELĂRIȚEI, *șeful fermei Siret de la I.A.S. Răcăciuni-Bacău, de asemenea, pionieri ai agriculturii de stat, sînt numai aparent cei de acum 20 de ani. Timpul nu le-a încărcat atît vîrsta cît le-a sporit priceperea, cunoștințele. Să probăm cu fapte ? Simplu.*

— Ai muls mult lapte, tovarășe Nebunu ?

— Cît ar curge pe Topolnița, pîrîul din apropiere, timp de două luni.

Într-adevăr, în cei 20 de ani de cînd lucrează la I.A.S., îngrijitorul I. Nebunu a muls peste 1,5 milioane de litri, iar Elena Mitu, colega sa de unitate, a recoltat în același timp, de la găini crescute în sistem gospodăresc, peste 6 milioane de ouă.

Cifrele îl prezintă succint și concret și pe Ioan Achelăriței. *Ferma condusă de el a economisit la fiecare kilogram de spor de creștere în greutate, cîte 0,5 U.N. Aceasta înseamnă că la fiecare 5—6 kg de furaje a obținut un kilogram de carne de porc în plus. De aici triplarea beneficiului în raport cu cel planificat.*

Încredere noului venit

Nu ne putem sustrage rigorii extremelor și dinamismului pe care îl reflectă ele. În întreprinderile agricole de stat oamenii se dezvoltă azi în ritmuri neașteptat de rapide. Inginerul Aurelian FIERARU *de la I.A.S. Băilești l-a cunoscut pe* Cornel SCHINTEIE *într-o scurtă perioadă de practică, l-a primit în fermă sa ca stagiar, iar dăunăzi cînd s-a pus problema fragmentării fermei, tînărul abia ieșit de pe băncile facultății a fost propus să ia conducerea noii unități de producție. Ce a determinat o asemenea neezitantă încredere ? Calitățile tînărului, în primul rînd, apoi precedentele.* Tudora GHEORGHE, *actualul director al I.A.S. Băilești, a fost numit inginer șef la venirea din facultate. Lui* Ștefan MARDARE *i s-a încredințat, la absolvirea facultății, conducerea unei ferme planificate cu pierderi în valoare de 576 000 de lei. Bilanțul ? 256 000 de lei beneficii.*

Încredere nouăul venit a acordat și inginerul Ion RĂDULESCU *șeful fermei numărul 2 de la Complexul de sere-Ploiești. Plecat în Olanda la specializare, inginerul a lăsat, fără ezitare, treburile fermei în seama stagiarului* Ion PIRTOACĂ. *Stagiarul s-a descurcat bine și prin aceasta, șeful unei viitoare ferme — complexul se va extinde cu 80 de hectare — a fost găsit.*

Trei frați — o singură biografie

Constantin *în 1953,* Titu *în 1955,* Petre, *în 1957. Sînt numele și anii în care frații* GLĂVAN *au ieșit ingineri agronomi. Cineva i-a numit oamenii rentabilizării. Pentru că în funcție de acest deziderat, tot la doi ani distanță unul de altul au fost numiți directori de unități agricole de stat și în baza aceluiași criteriu, al rentabilizării, au fost mutați dintr-o unitate în alta, acolo unde se simțea mai mult nevoia atingerii unor parametrii economici superiori. Constantin a rentabilizat fostele G.A.S. Moțăței și Romanești. Titu a semnat bilanțuri pozitive la Cetate și Gîrla Mare. Iar mezinului,* Petre, *numit director la Nădlac, pe Mureș, i s-a confirmat recent valoarea prin investitura de candidat al Frontului Unității Socialiste pentru apropiatele alegeri de deputați în Marea Adunare Națională.*

Am fi vrut să intitulăm acest scurt capitol — „trei frați, trei directori". Cel mare însă ne-a stricat... poanta. El funcționează acum ca inginer șef al Trustului zonal I.A.S. Craiova, care, și prin munca lui Constantin Glăvan a realizat anul trecut 110 milioane de lei beneficiu, sumă ce depășește de peste două ori prevederile de plan.

Cine-i fruntea ?

Să ne scuze bănățenii că îndrăznim să punem o asemenea întrebare, cînd se știe că, în materie de agricultură, ei își revendică și, nu fără temei, supremația. Avem în față dările de seamă a două ferme : una din Banat, cealaltă din Bărăgan. Evident, n-o să reproducem datele statistice și tehnice pe care le conțin. E deajuns să spunem că inginerul Teodor SERBAN, *șef de fermă la I.A.S. Variaș, a strîns recolte medii care nu sînt la îndemîna oricui : 3 662 kg la grîu, 3 342 la orz, peste 6 700 la porumb. Replica inginerului* Mircea MARINESCU, *șeful fermei Dîlga din Bărăgan, e categorică : 4 225 kg la grîu, 3 497 la orz, 4 551 la porumb și 3 407 kg la floarea-soarelui.*

— Pe la dv. nu a fost secetă, tovarășe Marinescu ?

— Ba bine că nu, dar...

Răspunsul, cu multe referiri tehnice, nu-l mai consemnăm. Fapt e că ambii șefi de fermă au investit pricepere și efort, coordonate pe care se înscrie munca tuturor specialiștilor.

Opțiuni

Omul își descoperă vocația de timpuriu. E cazul lui Vasile DĂNILĂ, *medic veterinar, șeful fermei „Gheorghe Doja" de la I.A.S. Răcăciuni. Dar oare e vreo profesie care să nu aibă numeroase zone de contact ? Medicul a devenit, în virtutea angajării ca șef de fermă, și zootehnist. Și, din angajare în angajare, a observat că-i necesar să fie și agronom, pentru că în ferma sa apărarea sănătății animalelor, creșterea lor și asigurarea furajelor formează un tot.*

— Cu ce ați început tovarășe doctor munca ?

— Cu cultivarea furajelor.

— E în profil ?

— Da și nu. Nu, dacă o raportez la profesia mea de bază, da, dacă avem în vedere ce se pretinde unui șef de fermă.

Aflăm din investigații că doctorul a învățat agrotehnică, și încă agrotehnica culturilor irigate, iar acolo unde pămîntul nu produce mare lucru, un vagon de fîn la hectar a devenit realitate. Ce a însemnat aceasta pentru ferma pe care o conduce ? 3 296 de litri de lapte de la fiecare vacă și, în loc de pierderi cifrate la 321 000 de lei — atît prevedea planul — 636 000 de lei beneficii.

O opțiune în temă. Cu totul surprinzătoare este opțiunea lui Vladimir CUDELCĂ *de la aceeași unitate. Jurist de meserie, Cudelcă a optat, fără ca cineva să i-o ceară, pentru îndeletnicirea de apicultor. Și trebuia să recunoaștem că apicultura a fost întotdeauna călcîiul lui Achile al întreprinderii. Cineva trebuia să o scoată din impas. Cel care s-a oferit a fost, spre nedumerirea unora — jurisconsultul. O opțiune pe care, drept să spunem, noi n-am fi putut s-o prevedem. Pentru cei care îl cunosc, hotărîrea n-a fost o surpriză. Vladimir Cudelcă este creatorul tipului de albină, cunoscut în literatura de specialitate sub numele de „Aurie de Roman". În cazul acesta, opțiunea este = pasiune. Și iarăși ne vedem obligați să vorbim de o acoperire. De unde la o brigadă agricolă cu 500 de familii de albine rezultau în anii trecuți pierderi de pînă la 400 000 de lei, stupina și-a depășit în 1968 planul producției marfă, dînd 24 de tone de miere la export.*

Cei mai buni nu pot fi aleși...

Combinat, complex, industrializare a producției agricole sînt termeni al căror certificat de naștere a fost semnat cu puțină vreme în urmă. Dar cum noutatea veritabilă n-are nevoie de vîrste matusalemice pentru a se impune, tot așa, noilor forme tehnice și organizatorice nu le-au trebuit ani pentru a deveni o trăsătură esențială a agriculturii de stat.

Complexe care produc anual, fiecare, 10 000 de tone de carne de porc, zeci de milioane de ouă, sere întinse pe zeci de hectare, iată dimensiunile de azi ale sectorului agricol de stat. Într-un asemenea complex am vrut să-i cunoaștem pe fruntași. Dificilă tentativă. Constantin MUNȚIU, *directorul complexului din Caracal pentru creșterea și îngrășarea porcilor, a fost pus în dificultate atunci cînd i-am solicitat să ne indice pe cei mai buni.*

— Fruntașă este ferma doctorului Ilie BRĂILĂ, *cu un beneficiu peste plan de 3 371 000 de lei.*

Curioși îl întrebăm :

— Dar celelalte ?

— Păi și celelalte au obținut beneficii de peste 3 milioane de lei. Așa că mie unul îmi este greu să-i aleg pe fruntași.

Aceeași dificultate la Avicola-Bacău. Doctorul Antohi VALERIAN, *tehnologul șef al întreprinderii, ezită pînă să numească fruntașii. După insistențe reținem : ferma industrială condusă de* Ioan BOUREANU *a dat anul trecut un beneficiu de 5 353 000 de lei, mai mult decît dublu față de prevederi. Raportat la condiții, nici celelalte ferme n-au obținut rezultate mai slabe.*

Balota într-o nouă ipostază

Au trecut 20 de ani și totuși sectorul agricol de stat își marchează acum abia viguroasa lui ascensiune. Am amintit de procesul de industrializare a producției agricole care de curînd și-a început ampla lui desfășurare. Investiții în sol — numai Insula Mare a Brăilei însumează vreo 80 000 de hectare scoase de sub stăpînirea apelor — orezării de peste 6 000 de hectare tot în județul Brăila, dealuri transformate în amfiteatre cu livezi și vii, ca cel al Bujorului din județul Galați, iată tot atîtea fapte care dimensionează perspectiva întreprinderilor agricole de stat.

Călător feroviar, cine nu s-a întrebat uimit de ce oprește trenul pe o culme golașe de deal. La Balota, trenurile opreau pentru a răsufla, pentru a-și redobîndi puterile. De vreo doi-trei ani, pe Balota se descarcă puieți, prefabricate din beton, sîrmă pentru împrejmuiri și, bineînțeles, îngrășăminte. Peste alți doi-trei ani, trenurile vor opri aici pentru a încărca mii și mii de tone de fructe. Pe coastele unde pînă și iarba pierea în primele zile de mai au fost plantate 328 de hectare cu pomi, iar alte 200 urmează să fie plantate. Inginerul horticultor I. NĂRĂMZOIU, *cercetător la Stațiunea experimentală Simnic, atras de ineditul valorificării unor terenuri sterpe a abandonat munca de laborator și s-a angajat să conducă una dintre cele mai dificile ferme — cea de pe vîrful Balotei.*

Din detașamentul sutelor de mii de lucrători ai întreprinderilor agricole de stat am ales cîteva chipuri, poate nu cele mai semnificative. Fiecare din acestea, este o pregnantă individualitate, numitorul lor comun fiind dîrzenia, hotărîrea neabătută de a transpune în viață Directivele partidului, dînd astfel noi valori, un nou conținut noțiunii de agricultură socialistă.

Reportaj realizat de :
M. CALIANU
A. CUMPĂNAȘU
P. VOICULESCU

Complexele și combinatele

(Urmare din pag. 1)

la îngrășat, 14 complexe de vaci pentru lapte. De asemenea, au fost ridicate complexe de sere, complexe viticole, fabrici de nutreturi combinate, mori

Aplicarea metodelor industriale, corespunzător concepțiilor cele mai moderne și de înaltă eficiență economică, s-a bazat pe pretabilitatea pe care o oferă, prin specificul său, agricultura de stat pentru concentrarea și specializarea producției și s-a impus ca o soluție sigură și rapidă de realizare a unui puternic salt de producție cu implicații favorabile directe asupra rezultatelor economice. Totodată, această măsură are importante efecte economice și în afara unităților agricole de stat. De pildă, concentrarea și creșterea producției agricole marfă contribuie direct la dezvoltarea marilor centre industriale care o prelucrează și asigură îmbunătățirea aprovizionării marilor centre de consum.

Merită subliniată, în extinderea metodelor industriale, preocuparea continuă, apreciată de conducerea de partid și de stat, pentru reducerea investiției specifice. De la 1 400 de lei cît a costat, de pildă, în medie, locul pentru un porc în primul complex de la Oltenița, s-a ajuns azi la 800 de lei și sînt condiții să fie redus sub 750 de lei. Totodată, **s-a urmărit și se urmărește în continuare dotarea complexelor și combinatelor cu utilaje și instalații care să permită obținerea unui grad ridicat de mecanizare și chiar de automatizare ; îmbinarea, în cadrul tehnologiilor și a fluxului tehnologic, a celor mai noi realizări tehnico-științifice, cu permanenta preocupare pentru îmbunătățirea acestora ; folosirea, în spriiinul fundamentării și luării deciziilor de organizare și executare a lucrărilor, a metodelor matematice de calcul ; îmbinarea strînsă, fundamentată economic, între dotare și nevoile de exploatare, între soluția tehnologică și investiția cu care se dotează o unitate și în care soluția constructivă trebuie să i se subordoneze ; și, în sfîrșit, prezența specialiștilor de înaltă calificare la conducerea directă a producției, îmbinarea răspunderii lor tehnice cu cea economică.**

Rezultatele obținute în numai cîțiva ani de la realizarea primelor unități de tip industrial demonstrează, prin indicii economici și financiari, eficiența acestei metode. Să luăm, de exemplu, fermele de 1 000 de vaci pentru lapte, nivelul pe care îl au deja unele ferme sau complexe și spre care tindem azi în sistem industrial în majoritatea întreprinderilor agricole de stat, față de sistemul gospodăresc, care au efective sub 400-500 de vaci. În fermele de tip industrial mergem pe linia unui grad de mecanizare ridicat, pe asigurarea suprafețelor necesare acoperirii directe a nevoilor de furaje. Cît privește organizarea muncii, în aceste ferme activitatea este subdivizată în sectoare de producție, conduse de cadre specializate, pentru : reproducție, selecție și asistență sanitar-veterinară, exploatarea producției de lapte, precum și pentru producerea și distribuirea furajelor ; la rîndul lor, muncitorii sînt organizați, în cadrul secțiilor, pe echipe specializate. În astfel de ferme, de tip industrial, fiecărui muncitor îi revin, în medie, la muls 100 de vaci față de 22 în sistemul gospodăresc, la transportul gunoiului și scosul urinei — 250 de vaci în loc de 100, iar pentru producerea, pregătirea și distribuirea furajelor — 120 de vaci față de 80. Corespunzător scad și cheltuielile, raportate în medie pe animal, cu 164 de lei la furaje și 193 de lei la salarii. Dacă la unele cheltuieli directe, cum sînt cele pentru plata amortismentului, în sistemul industrial se înregistrează unele creșteri față de sistemul gospodăresc, în schimb la cheltuielile comune și generale, ele se diminuează cu peste 400 de lei pe animal, prin simplificarea organizării producției. Deosebit de important este și faptul că prețul de cost pe litrul de lapte scade, ca o consecință a tuturor acestor măsuri, și, în final, venitul net obținut este superior celui din sistem gospodăresc, în medie cu 300-500 de lei/vacă furajată.

În afara avantajelor imediate pe care le oferă sectorul industrial, față de cel gospodăresc în ceea ce privește productivitatea, prețul de cost și beneficiile, se realizează sporirea permanentă a producției, ridicarea fecundității, creșterea numărului de vitei înțărcați la o sută de vaci, efectiv maxim de vaci în producție pe lucrător mediu în complex, reducerea la minimum a mortalităților și a sacrificărilor de necesitate prin aplicarea controlului sanitar-veterinar de specialitate etc.

Aceleași principii, adaptate corespunzător specificului de exploatare, sînt valabile și pentru celelalte activități de creștere a animalelor în complex, respectiv pentru îngrășarea taurinelor, producerea cărnii de porc, obținerea de carne de pasăre și ouă etc.

Oglindă a activității de producție, beneficiile obținute anul trecut de unitățile de tip industrial sînt deosebit de elocvente în ce privește avantajele acestei metode. Astfel, I.A.S. Complex porcine Căzănești a înregistrat un beneficiu de aproape 22 500 000 de lei, în loc de 17 600 000 de lei, iar I.A.S. Complex porcine Caracal — 23 271 000 de lei, aproape dublu față de cît avea în plan ; I.A.S. Avicola-Arad a realizat un beneficiu de 20 296 000 de lei, iar I.A.S. Avicola-Hălchiu — 15 051 000 de lei. Subliniind aceste rezultate obținute în creșterea animalelor, nu putem omite să le amintim și pe cele dobîndite anul trecut și în unele unități de tip industrial cu profil vegetal. **Complexul de sere Arad, bunăoară, și-a încheiat bilanțul cu un beneficiu de aproape 38 700 000 de lei, depășind cu peste un milion sarcina de plan.** De asemenea, **rezultate bune au obținut și complexele de sere de la Ploiești, Oradea și Codlea.** În unitățile de acest gen se urmărește obținerea de legume timpurii, de foarte bună calitate, mult solicitate și apreciate atît pe piața internă, cît și la export. **Unitățile de tip industrial exemplificate, ca și multe altele de același tip, au contribuit la obținerea, în anul trecut, pe ansamblul întreprinderilor agricole de stat, a unui beneficiu de peste 1,5 miliarde de lei, cel mai mare dobîndit de aceste unități în cele două decenii de activitate.**

Toate acestea demonstrează necesitatea ca și în viitor o parte importantă din volumul investițiilor acordate întreprinderilor agricole de stat să fie orientată spre extinderea metodelor industriale. Anul acesta va începe popularea a încă patru complexe de creștere și îngrășare a porcinelor, aflate în construcție la Giurgiu — județul Ilfov, Baldovinești — județul Brăila, Vorești — județul Suceava și Birda — județul Timiș. De asemenea, vor intra în producție complexul de taurine la îngrășat al I.A.S. „30 Decembrie", din preajma Capitalei, iar în anul viitor cel de la Iernut, — județul Mureș ; în 1969 se vor da în exploatare, la Devesel — județul Olt și Mihăilești — județul Ilfov, complexele de creșterea vacilor pentru lapte, iar în 1970 va începe construirea celor de la Cumpăna și Nicolae Bălcescu din județul Constanța, Slobozia-Ialomița și Girov-Neamț. În ce privește construcția de sere se prevede ca suprafața acestora să crească de la 216 ha cîte au existat în 1968 la aproape 400 ha la sfîrșitul acestui an.

Prin intrarea în funcțiune a noi capacități și folosirea mai bună a celor existente, ca și prin sporirea productivității muncii **se prevede ca la sfîrșitul acestui an ponderea sectorului cu tehnologie industrială, în totalul producției, să fie de 45 la sută la carnea de porc, 51 la sută la carnea de pasăre, 94 la sută la ouă.**

Dezvoltînd sistemul industrial nu înseamnă că renunțăm cîtuși de puțin la unitățile de tip gospodăresc. Însă, prin dotarea — pe criterii de eficiență sporită — cu utilaje și reorganizarea fluxului tehnologic, căutăm ca și aici condițiile de producție să se apropie de cele din sistemul industrial, în vederea obținerii unor indici economici și financiari calitativ superiori

Succesele dobîndite în 1968 pe ansamblul întreprinderilor agricole de stat constituie o mîndrie pentru toți lucrătorii din acest sector. Noi sîntem însă conștienți de faptul că mai toate fermele și întreprinderile sînt departe de a fi epuizat rezervele de sporire a producției și productivității muncii, a beneficiilor. Va trebui să militîm neobosit ca întreprinderile agricole de stat să devină centre puternice ale producției agricole, unități agro-industriale avansate, la nivelul celor din țările cu agricultura înaintată.

Prima serie de pui cu „anul nașterii 1969", la Combinatul avicol Crevedia, județul Ilfov.

Foto : AGERPRES

DIMENSIUNILE ACTUALE ALE TRANSPORTURILOR INTERCOMUNALE

Cine nu își amintește cum se circula cu un sfert de veac în urmă între comunele mai îndepărtate și reședințele județelor ? Rareori, ici-colo, vedeai cite-o hardughie de mașină a vreunui proprietar, „specializat" în transporturi. În cele mai multe cazuri, oamenii trebuiau să străbată distanțe mari cu căruța sau pur și simplu pe jos. Cursele regulate de autobuze reprezintă încă una din realizările de mare importanță ale regimului nostru. Sate izolate cu totul odinioară de centrele urbane, azi sînt legate prin curse zilnice de comunele înconjurătoare sau localități mai îndepărtate, călătorii își rezolvă treburile la județ cu rapiditate, într-o singură zi. Cîte trasee care deservesc localitățile din mediul rural sînt organizate în prezent în țara noastră ? Ce perspective există în această privință pentru viitor ? Iată primele întrebări pe care le-am adresat tov. Pavel ȘTEFAN, adjunct al ministrului transporturilor auto, navale și aeriene.

CONVORBIRE

cu tovarășul Pavel ȘTEFAN, adjunct al ministrului transporturilor auto, navale și aeriene

— V-am ruga să ne vorbiți și despre problemele autogărilor.

— Mai întîi o precizare. În 1968 au fost construite și date în folosință alte autogări dotate la nivelul tehnicii moderne, cum sînt cele de la Baia Mare, Iași și Tîrnăveni. Anul acesta se construiesc autogări similare la Craiova, București — Militari și Galați. Pînă la sfîrșitul anului 1970 ne-am propus să construim încă 9 autogări în centrele cu mare afluență de călători.

Dar și în celelalte autogări au fost create condiții îmbunătățite de deservire a călătorilor. Merită amintit, de asemenea, că ministerul nostru a intervenit pe lîngă consiliile populare județene în vederea construirii, prin contribuție voluntară, a unor cabine pentru adăpostirea călătorilor în stațiile mai aglomerate din comunele situate pe traseele de autobuze. În acest scop, am pus la dispoziția organelor respective cîteva schițe tip, destinate unor construcții practice de cabine.

— Există în prezent o concordanță între acțiunile întreprinse pentru îmbunătățirea stării tehnice a autobuzelor, modernizarea acestora și starea de întreținere a drumurilor ?

— Ministerul nostru a întocmit un studiu cu privire la tipurile de autobuze ce trebuie construite pe viitor, în vederea utilizării lor în rețeaua respectivă. Avem nevoie de autobuze echipate cu motoare Diesel, care permit mărirea vitezei de circulație în centrele aglomerate. Ținînd seama de faptul că fluxul de călători se concentrează într-o măsură din ce în ce mai mare la orele premergătoare programului de lucru, se relevă necesitatea construirii unor autobuze de mare capacitate, care să satisfacă pe deplin noile cerințe. Acțiunea de dotare a parcului auto cu autobuze moderne și suficient de încăpătoare își va găsi în curînd soluționarea, prin asimilarea în fabricație de către M.I.C.M. a unor tipuri noi de autobuze, cu număr sporit de locuri, cu confort mărit pentru pasageri, cu performanțe tehnice superioare.

După cum este și firesc, starea tehnică a autobuzelor depinde în mare măsură de modernizarea și buna întreținere a drumurilor. În cadrul acestei acțiuni aș vrea să menționez că anul trecut au fost date în circulație trasee importante de drumuri naționale, cum sînt : Tg. Jiu — Petroșani, Crasna — Huși — Albița, Craiova — Calafat, Albești — Urziceni, Tg. Frumos — Pașcani — Moțca, Tg. Frumos — Hîrlău — Botoșani, Reghin — Toplița, Bicaz — Lacu Roșu — Gheorgheni, Oradea — Carei, Caracal — Corabia etc.

Această acțiune continuă în ritm sporit, astfel că pînă la sfîrșitul acestui an vor mai fi terminate lucrările de modernizare și asfaltare pe traseele : Cîmpulung—Bran, Brezoi — Voineasa, Gheorghieni — Toplița, Baia Sprie — Sighet, Lugoj — Ilia — Brad — Beiuș — Oradea și varianta Cîmpina — Comarnic (sector de drum național executat pe malul drept al Prahovei, care evită două pasaje de cale ferată foarte aglomerate, precum și zona localităților Podu Vadului, Breaza și Gura Beliei). Tot în acest an va fi dat în funcțiune noul drum București — Pitești, care va constitui prima parte a viitoarei autostrăzi ce va lega capitala cu zona de vest a țării.

Paralel, pentru îmbunătățirea condițiilor de circulație, s-au executat locuri de parcare și s-au introdus și în țara noastră stîlpi de dirijare din material plastic cu plăcuțe reflectorizante, acțiune prin care ne situăm pe un loc de frunte între țările din estul Europei. Totodată, au fost eliminate numeroase puncte periculoase, prin lărgiri de podețe, amenajări de curbe, sporirea vizibilității etc.

Trebuie subliniat însă că o parte din drumurile județene și comunale sînt neîntreținute corespunzător, fapt ce duce la greutăți în efectuarea transporturilor și la defectarea frecventă a autobuzelor. Așa stau lucrurile cu traseele : Roșiori-Ciolănești-Vîrtoapele ; Drăgănești-Izvoarele ; Giurgiu-Izvoarele ; Cluj-Cehul Silvaniei ; Cluj-Cubleșul Someșan ; Satu-Mare-Soldiba ; Tg. Lăpuș-Băiuț ; Beiuș-Cîmpeni : Oradea-Talpoș și altele.

Sînt cazuri cînd nu se pot deschide unele trasee de strictă necesitate, deoarece nu se poate trece peste poduri a căror rezistență este limitată de tăbliețele indicatoare de tonaj. Este necesar ca în astfel de situații, consiliile populare să nu se rezume la restricționarea circulației, ci să ia măsuri de consolidare a podurilor respective, pentru a fi corespunzătoare trecerii autobuzelor în depline condiții de siguranță.

Pentru amenajarea drumurilor și repararea podurilor este necesar să obținem un sprijin mai eficient din partea consiliilor populare județene.

Convorbire realizată
de R. ALEXANDRU

— Ca urmare a ritmului puternic de dezvoltare economică a orașelor și satelor, ne-a spus interlocutorul nostru, cerințele transporturilor de călători cu autobuzele aparținînd unităților M.T.A.N.A. au înregistrat în ultimii ani o creștere impetuoasă. Noua organizare administrativ-teritorială a țării a determinat schimbări structurale în fluxul de călători, necesitînd mijloace de transport cu o afluire sporită spre reședințele de județe. În 1968 au fost înființate 400 trasee noi de autobuze, numărul curselor crescînd față de sfîrșitul anului 1967 cu peste 1200 ; cu autobuzele ministerului nostru sînt deservite peste 7 200 de localități.

În scopul satisfacerii cerințelor mereu crescînde ale călătorilor din mediul rural, anul trecut direcțiile regionale de transporturi auto (D.R.T.A.) au fost dotate cu încă 825 de autobuze, care au contribuit în bună măsură la creșterea capacității de deplasare a solicitanților. În 1968 au fost transportați cu 10 la sută mai mulți călători față de 1967 și de 3,6 ori mai mulți în comparație cu anul 1960.

De altfel, în proiectul noului mers al autobuzelor — la care se lucrează în prezent, — urmînd să intre în vigoare la sfîrșitul lunii mai — se prevede sporirea numărului de trasee și al curselor de autobuze. Prin aceste măsuri, în 1969 vom transporta cu 12 la sută mai mulți călători față de 1968.

— Au fost luate unele măsuri noi în vederea îmbunătățirii condițiilor de transport ?

— În primul rînd trebuie subliniat că au fost extinse unele categorii de curse speciale. Astfel, în 1968 au fost încheiate peste 200 de convenții cu diferite fabrici, uzine și întreprinderi pentru transportul salariaților acestora. Conform contractelor, mijloacele de transport puse la dispoziție circulă după un program stabilit de către unitățile economice respective, în funcție de cerințele procesului lor de producție. Mersul acestor curse se poate modifica de la o perioadă la alta, în raport de programul de lucru și de repartizarea salariaților în diferite schimburi. Numai în semestrul al doilea al anului trecut, realizările la transporturi, potrivit convențiilor, au crescut cu peste 50 la sută față de perioada corespunzătoare a anului 1967. În prezent, această categorie de transporturi are o pondere de circa 20 la sută din totalul activității noastre în ce privește transporturile de călători.

Tot în scopul îmbunătățirii transporturilor s-au luat și alte măsuri. De exemplu, în 1968 s-au înființat încă 14 curse interjudețene **cu mers rapid** — cu opriri numai în stațiile importante și cu trafic sporit de călători. În momentul de față, pe traseele noastre de autobuze circulă 29 de curse interjudețene cu mers rapid, care reduc timpul de călătorie și înlătură în general unele greutăți în transportul pe calea ferată, unde există încă rute ocolite, transbordări etc.

Mai trebuie, cred, subliniat că în 1968 a crescut și viteza medie de transport a autobuzelor noastre, de la 24 km la aproximativ 27 km pe oră.

INSTANTANEE

Cîndrelul!

Așa se numește seria nouă de covoare românești intrate în fabricație de curînd, la Uzinele textile din Cisnădie, județul Sibiu. Covorul este țesut cu războaie speciale, în trei combinații de culori și într-o gamă variată de desene inspirate de folclorul autohton.

Și încă un amănunt interesant : de pe acum, 50 000 de metri pătrați de „cîndrei" au fost contractați de firme din Irak și Iordania.

Așadar, în îndepărtate țări din Orientul mijlociu, altădată patria covoarelor, vor fi „aplaudate" și covoarele românești.

Zăpada

Cu toate forțele, oamenii au pornit să înlăture necazurile pe care le-a adus circulației abundența de zăpadă. Cîteva zeci de mecanizatori de la I.A.S. și I.M.A. Sărulești și de la I.M.A. Horia au acționat cu mijloace mecanizate la deblocarea arterelor principale. În comuna Gălseni, județul Ilfov, podul de pe șoseaua ce lega localitatea de satul Căscioarele era în pericol de a fi distrus din cauza blocării de sloiuri de gheață. Cetățenii din comună, au muncit din răsputeri, reușind să elibereze podul. Vorba aceea : unde-s doi...

„Împărțeala" dreaptă

Între Vasile Teleman și Ioan Dascălu din Grozești, județul Iași, pe de o parte, și Costache Trifan și Petru Ghiță din Răducăneni, de altă parte, s-a încheiat un tîrg. Simplu. Primii au vîndut, iar ceilalți au cumpărat (pentru o mie de lei) niște porumb direct de pe tarla.

Toate ar fi fost bune și frumoase, aldămașul s-ar fi băut pe înserat, dacă nu intervenea miliția. Motivul intervenției era destul de puternic. Tarlaua cu porumb „scoasă la vînzare" aparținea... cooperativei agricole din Grozăvești.

De aceea, ca să nu existe supărare, s-a făcut o „împărțeală" dreaptă : ... fiecare vinovat a primit cîte 2 ani închisoare corecțională și cîte 2 ani interdicție corecțională.

Cărți și emoții

În sala căminului cultural din Dragalina, județul Ialomița, a avut loc o manifestare cu prilejul „Lunii cărții la sate". S-a discutat despre activitatea culturală, s-au spus versuri, s-a prezentat un film, iar tinerii au avut și un bal. Pînă aici nimic neobișnuit. Atenția ne-a fost reținută însă de o inițiativă meritorie. Cei mai buni cititori, cum sînt Gheorghe Mirea, Ion Udrea și Gheorghe Enescu au plecat din bibliotecă încărcați cu cărți primite ca premiu și de emoția de a fi cunoscut prețurirea pe care oamenii o acordă celor ce iubesc cartea.

Neprevăzut

Nu de mult, cooperativei de consum din Vedea i s-au repartizat 500 de kg de tablă zincată. Nu e mult, dar oricum, cetățenii din comună își puteau procura materialul necesar, dacă... Aici însă intervine acest neprevăzut, în persoana președintelui Ion Craiciu care, din cele 500 kg de tablă zincată a vîndut 400 kg fiicei sale, domiciliată în comuna Popești-Leordeni.

Sperăm că Ion Craiciu nu are mulți fii și fiice risipiți prin alte localități ale țării !

Pe viu...

Zilele trecute, numeroși profesori de limba și literatura română din județul Teleorman s-au întîlnit cu academicianul Zaharia Stancu. Dialogul a fost deosebit de interesant și util. Profesorii au pus scriitorului o serie de întrebări, romancierul le-a răspuns, manifestîndu-și bucuria de a se afla printre cei din rîndul cărora și-a ales deseori eroii. Cum în paginile cărților sale trăiesc oameni de pe meleaguri teleormănene și se adună întîmplări petrecute în satele acestui județ, discuția, se poate spune, s-a purtat pe viu.

Întreprinderea de industrie locală „AMET" Sibiu

str. M. Kogălniceanu nr. 1, telefon 1.14.10

LIVREAZĂ :

— Bidoane din aluminiu de 25 litri . . . . lei 272
— Roabe metalice cu roată din fontă . . . . „ 245

A apărut nr. 1 — 1969 al revistei

„MAGAZIN ISTORIC"

DIN SUMAR : Colonelul Alexandru Ioan Cuza — domn al Moldovei — M. Anineanu ; Finalul marii bătălii — Alexander Werth — corespondentul B.B.C. în U.R.S.S. între 1941—1946 ; Deschide, poliția — Gh. Vasilichi ; O expediție îndrăzneață — M. Ștefan ; „Descălecătorii de țară, dătători de legi și datini" — prof. univ. A. Sacerdoțeanu ; Biografia... postumă a mareșalului Ney — I. Bulei ; Nopțile bucureștene ale cuțitelor lungi (II) — A. Simion ; Conferențiind la universitățile americane — interviu cu prof. dr. doc. C. C. Giurescu ; Microarhiva „Magazin istoric" : În lumea eroilor „Scrisorii pierdute" — Al. Gh. Savu ; Misiunea agentului Merser (III) — Al. Gheorghiu ; Ștefan Gheorghiu — tribun al muncitorimii — A. Gălățeanu.

Revista mai cuprinde rubricile : panoramic, semnal, memento, poșta redacției.

Drumul spre știință

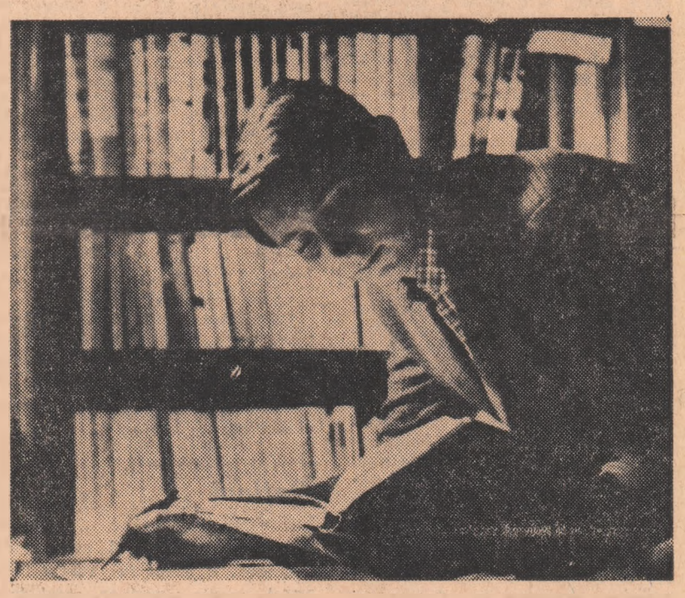

Dorința de perfecționare, de autodepășire, l-a caracterizat pe om dintotdeauna. În societatea noastră socialistă ea găsește însă condiții dintre cele mai prielnice de înfăptuire. De altfel, prin ritmul său înalt de dezvoltare, societatea însăși îi determină pe membrii săi să-și sporească continuu cunoștințele, să-și perfecționeze pregătirea profesională și culturală. Așa se face că ne este dat să întîlnim pretutindeni, la orașe și sate, oameni care, deși trecuți de vîrsta școlară, zăbovesc totuși asupra manualelor, învățînd pentru a obține calificări superioare. Este și cazul eroului fotoreportajului nostru, Gheorghe Ivașcu, **tehnician veterinar la cooperativa agricolă din Fundulea, județul Ilfov. Al lui și al altor colegi de ai săi, cum sînt** Ion Căprioreanu, Nicolae Negreanu, Ștefania Sima, Vasilica Bordeiașu **și** Ion Iorga, **toți tehnicieni la unitatea amintită, tineri care, după orele de program se dedică studiului, pregătindu-se să-și susțină examenele de diferență la liceul agricol din localitate.**

În fotografia din stînga : **tehnicianul Gheorghe Ivașcu controlînd, împreună cu operatoarea Maria Velicu, mersul procesului de incubație la ouă.**

În fotografia din dreapta : **același om, surprins în „febra" pregătirilor pentru examene.**

Foto : Lica IOSIF

RĂSPUNDERI

MICROANCHETĂ SOCIALĂ

Pentru mulți dintre noi, una din povestirile care s-au gravat cu apă tare pe placa sensibilității de copil a fost „Puiul" scrisă de Brătescu Voinești. Vă amintiți ? Răspunderea pentru soarta puilor a adus pasărea-mamă într-o cumplită dilemă și deznădejde. Și într-un gest suprem, rupîndu-și inima, a hotărît să-și jertfească puiul rănit pentru a-i salva pe ceilalți. Îmi vine în minte această povestire de fiecare dată cînd viața mă pune față în față cu întîmplări dramatice în care sînt implicați părinți și copii.

...Cînd a sunat clopoțelul, am tresărit. Ca un vulcan cu șapte guri, clasele irupeau cu tinerețea, voioșia, cu zgomotul pe care de ani și ani îl fac copiii noștri cînd, după o oră de încordare, capătă recreație. Fețele lor curate, frumoase, cu luminile negre sau albastre ale ochilor, nu exprimau tristețe, nu acuzau. Erau copii ca toți copiii. Și totuși...

Prof. Ion Bocoiu, directorul casei de copii din Beiuș ne spune : „Sînt aici 550 de micuți. Le asigurăm tot ce le trebuie ca să aibă o copilărie fericită : hrană consistentă, un cămin, hăinuțe, școală cărți caiete, o permanentă îndrumare și educație...

— Părinții lor trăiesc ?

— În multe cazuri se află chiar în apropiere de Beiuș : alții ceva mai departe, dar oricum nu prea departe pentru a nu avea putința să-și viziteze copilul lor

Ne interesăm de căile pe care au ajuns aici copiii. Aflăm cu tristețe că unii părinți și-au abandonat copilul noaptea, hoțește, ca pe un simplu pachet, fără să țină seamă că ființa aceasta plăpîndă are nevoie, înainte de orice, de căldura, de dragostea părintească. Printre acești copii, care așteaptă ca într o zi mama sau tatăl să vină să-i vadă, sînt mulți care au văzut lumina zilei în comunele învecinate. Ioan Bocor din Otomani, Marioara Capotă și Iosif Burzan din Săcueni, Vasile Bogdan din Belejeni, sînt doar cîțiva dintre ei.

Desigur, aceasta este forma extremă de manifestare a lipsei de răspundere, dar din păcate nu singura.

Ne aflăm în cancelaria școlii din Bălești. județul Gorj. Discutăm despre caracterul social pe care îl capătă relațiile de familie atunci cînd există copii, despre trăsăturile cele mai de seamă ale familiei în socialism, despre răspunderea părinților pentru soarta copiilor. Povesteau profesorii cu amărăciune despre unul din elevii școlii, Constantin S... din clasa a VI-a, a cărui mamă a plecat de acasă căutîndu-și drumul spre fericire cu prețul fericirii celor din jur. Sau despre un alt caz, al elevului Ion B., care în urmă cu 2—3 ani era un școlar bun. Pe măsură ce discordia între părinți lua însă forme mai dramatice, copilul era mai absent, mai rău, devenind o adevărată problemă. Cu greu a terminat școala, a plecat la Deva la liceul industrial, dar din cauza comportării a fost exmatriculat. „Oricît s-ar scrie, oricît s-ar vorbi despre ecoul pe care frămîntările celor mari îl stîrnesc în sufletul copiilor, și încă e puțin", conchidea prof. Constantin Cornoiu, directorul școlii.

Dar dacă în copilărie principala grijă este să-i asiguri copilului tot ce este necesar unei dezvoltări armonioase, fizice și spirituale, mai tîrziu, răspunderea pentru viitorul cetățean, aflat în pragul vieții, îmbracă forme noi. Dintre cele 17 dosare încheiate în ultimele 5 luni de tribunalul județului Prahova, cu infractori minori, unul se ocupă de cazul unui băiat — Ion Anghel, în vîrstă de 14 ani. În comuna Brazi, unde locuiesc părinții săi — Ion Anghel muncitor la Termocentrala Brazi și Ion Stana, cooperatoare — aceștia sînt respectați și prețuiți. Dar lipsa de preocupare pentru educația băiatului le-a adus mari necazuri. Acestea au culminat cu momentul în care au ajuns în fața instanței. Fiul lor, împreună cu Dumitru Marin, din aceeași comună, au intrat noaptea în cancelaria școlii din Popești-Negoșești și au furat un aparat de radio și echipament sportiv în valoare de 1 350 de lei...

Alteori, lipsa de răspundere ia forme de necrezut. Ana Bălăceanu din Topraisar, județul Constanța, ar fi trebuit să fie elevă în clasa a VII-a. Și cum era o elevă bună, i se deschidea perspectiva de a urma în continuare o școală de meserii sau liceul. Spunem ar fi trebuit, pentru că Ana nu mai merge la școală. Pentru ea, acest capitol a fost prematur închis, din vina părinților. Cînd colectivul de profesori, pornit să urnească din loc carul încăpățînării și al neînțelegerii privind școlarizarea, a intrat în curtea ciobanului Radu Bălăceanu, s-a deslănțuit un adevărat scandal. Dureros este faptul că mama este cea care se opune, declarînd cu seninătate : „Copilul vrea să urmeze, eu nu vreau..." Aflînd aceste fapte, te întorci fără să vrei cu gîndul la mama lui Ion Creangă, cea care într-un veac caracterizat prin neștiința de carte a oamenilor de la sate, a luptat din răsputeri să-i dea lui Ionică putința de a învăța.

Trecînd în revistă toate cazurile relatate mai sus, ca și altele de aceeași natură, nu se poate să nu ajungi la concluzia că formarea unor noi generații, educarea copiilor, cere, mai mult decît orice, simțul de răspundere al părinților. O concluzie care, fără îndoială, îndeamnă pe fiecare dintre noi la acțiune.

Tania LOVINESCU

CONSEMNĂRI

BOABE DE LUMINĂ

de Iuliu RAȚIU

Sînt senzații puternice declanșate uneori chiar și de lucruri mărunte, care te urmăresc cu persistență timp îndelungat sau care apar atunci cînd nu te aștepți, trăgîndu-ți în suflet un invizibil semnal. Ochii lui Țuculescu (din binecunoscutul autoportret al marelui pictor), de pildă, îmi apar în față întotdeauna cînd mă aflu dinaintea unei opere de artă care mă emoționează, ca și atunci cînd fertilele peregrinări de-a lungul și de-a latul țării mă pun în fața unui lan de grîu zmălțuit cu delicatețe de cupele înflăcărate ale macilor. Nu pot să-mi explic prea bine această convertire de valori estetice, dar sînt convins că arta autentică îți dă libertatea de a metamorfoza frumosul, tocmai pentru că frumosul este unic. Cei doi fluturi roșii care transcriu conturul ochilor lui Țuculescu devin privire, două boabe vii de lumină care plutesc iscoditor deasupra pămîntului, le simt și în pupilele mele, zbătîndu-și aripile căutării.

Oare ele să mă fi ajutat să găsesc ?

La Săpînța — în Maramureș — poarta cooperativei agricole de producție este o operă de artă. Nu îi dă valoare numai conturul ei tradițional, în care se întrezărește căutarea de secole a unor talentați artiști populari, ci și încrustările făcute în lemnul ei de un țăran, Stan Pătraș, al cărui renume — scriu cu toată răspunderea — va deveni în scurt timp mondial. Trecusem mai întîi pe la cimitir, un cimitir unic în felul său, ale cărui cruci, toate dăltuite de mîna aceluiași mare maestru, reprezentau filele unei deosebit de originale cronici a satului. Scenele sculptate de el în lemnul de stejar, culorile cu care acoperă aceste basoreliefuri, versurile pe care le scrie, adevărate epitafuri pline de înțelepciune populară, au făcut din acest cimitir un mare muzeu în aer liber. Originalitatea lui i-o dă legătura desăvîrșită care există între sculptură, pictură și vers, arte pe cît de depărtate între ele, (fiecare avînd un mod propriu, specific de exprimare) aici contopite măestru într-o artă unică, grandioasă prin perfecțiunea ei. Se vor scrie — sînt sigur — studii, se vor întocmi tratate despre acest genial artist, modestul țăran Stan Pătraș din Săpînța. Măiestria lui va fi descrisă savant, fiecare trăsătură de daltă, de penel sau de pană, va fi analizată cu competență. Dar, poate, niciodată, nimeni nu va putea da un răspuns atît de complet privind arta lui, cum mi l-a dat însuși artistul, la întrebarea (vai, cît de neîndemînatică !) :

— De unde ai învățat toate astea, moșule ?

M-a privit zîmbind. Un zîmbet bun, de bătrîn

— De la flori !

Nu, cerneala n-ar fi putut descrie pe hîrtie un asemenea gînd dacă n-ar fi venit din străfundurile înțelepciunii populare, ca sevele miraculoase ce urcă în rădăcinile florilor, din străfundurile pămîntului... Aceste seve le dau relief și culoare și poezie !

Mai tîrziu, privind cu atenție poarta cooperativei agricole de producție din Săpînța mi-am dat seama că „floarea" reprezintă pentru Stan Pătraș mai mult decît un gînd : a devenit un simbol. Ochii unei cooperatoare fruntașe sînt ca niște albăstrele, iar roțile unui tractor au conturul florilor de muselet.

CĂRȚI NOI

EDITURA AGROSILVICĂ

TEORIA ȘI PRACTICA FERTILIZĂRII

O nouă lucrare apărută în cadrul colecției „În sprijinul specialiștilor din agricultură". Autorul, prof. dr. docent David Davidescu, — pe baza unei ample bibliografii — se ocupă în primul rînd de principalii factori ai mediului ambiant în legătură cu teoria și practica fertilizării (clima, planta, solul, activitatea productivă a omului). În continuare, lucrarea prezintă sporurile de recoltă aduse de îngrășămintele cu azot, cu fosfor, cu potasiu. Cartea este completată cu numeroase schițe și tabele.

PREVENIREA ȘI COMBATEREA BRUMELOR ȘI ÎNGHEȚURILOR DE NOAPTE ÎN LEGUMICULTURĂ ȘI POMICULTURA

După ce sînt expuse fenomenele de îngheț și brumă, și se subliniază importanța evitării pagubelor cauzate de aceste fenomene ale naturii, în lucrare se insistă asupra elementelor de prognoză (efectul umezelii, vîntului, influența orografiei, stării solului și a vegetației etc.).

În ultimul capitol al cărții, autorii, A. Doneaud și Ruxandra Perșunaru, înfățișează metodele de prevenire și combatere a brumelor în legumicultură și pomicultură (fumigația, adăpostirea culturilor, încălzirea și umezirea solului și a mediului ambiant, ventilarea aerului).

MAȘINI AGRICOLE

Autorii — V. Scripnic și P. Rabiciu — prezintă mai întîi unele considerații generale, insistînd asupra destinației și clasificării mașinilor agricole, surselor de energie și sistemelor de acționare a organelor și mecanismelor, a sistemelor de cuplare a mașinilor purtate și semipurtate. Sînt descrise apoi pe larg următoarele mașini agricole : pluguri, freze agricole, cultivatoare, grape, sape rotative combinatoare, tăvălugi, mașini pentru nivelarea terenului, de săpat gropi, de semănat, de plantat, de administrat îngrășăminte și amendamente, mașini și aparate pentru combaterea bolilor și dăunătorilor culturilor de recoltat cereale păioase, porumb, cartofi, sfeclă de zahăr, în și mazăre, de curățat, sortat și uscat semințe.

VARIETĂȚI

DIN PROGRAMUL DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE

Pe săptămîna 16–22 februarie

A doua Conferință a vînătorilor și pescarilor sportivi

Zilele trecute s-au desfășurat în Capitală lucrările celei de a II-a Conferințe a Asociației generale a vînătorilor și pescarilor sportivi din Republica Socialistă România. La lucrări au participat aproape 300 de delegați aleși în conferințele județene, precum și numeroși invitați.

Conferința a analizat activitatea desfășurată de asociație de la ultima sa conferință, a discutat și aprobat noul statut și a ales organele de conducere ale A.G.V.P.S.

In cursul lucrărilor au fost dezbătute probleme privind dezvoltarea și ocrotirea faunei cinegetice și piscicole și a bazei materiale vînătorești și de pescuit.

Ca urmare a măsurilor ce se vor lua în ce privește dezvoltarea activității de vînătoare și pescuit în țara noastră, este de prevăzut ca, în următorii ani, pe terenurile deținute de către asociație, efectivele de cerbi, căprioare, urși, fazani etc. vor crește simțitor. De asemenea, vor fi amenajate alte iazuri pentru pescuit, în suprafață de circa 1 000 de hectare.

Președinte al Consiliului A.G.V.P.S. a fost ales tov. Tița Florea, iar vicepreședinți tovarășii Gheorghe Pasat, Ion Cazacu și Paul Bughi.

Cu prilejul celei de a doua conferințe a A.G.V.P.S. a fost organizată și o interesantă expoziție de trofee vînătorești, din cuprinsul căreia fotoreporterul nostru a surprins instantaneul de mai sus.

DE LA LUME ADUNATE

ONOAREA CLUBULUI ÎNAINTE DE ORICE !

Ședința, furtunoasă, ajunsese deja la ore înaintate și din păcate nu i se întrevedea un sfîrșit apropiat. Clubul chelilor din orașul Shropshire (Anglia) dezbătea o problemă arzătoare : are sau nu dreptul un membru al clubului să folosească medicina pentru a încerca să-i dispară chelia ?

După adevărate certuri, majoritatea celor de față au hotărît : „un membru al clubului chelilor nu are niciodată dreptul să încerce cu ajutorul medicinii să-și recapete părul, fapt care ar periclita însăși existența clubului".

OMUL CARE RESPIRĂ... VITAMINE

Da, dar numai în grădină sau în pădure. Acest nou mod de a înghița vitaminele a fost descoperit recent de biologul sovietic Holodkovski, care afirmă că fiecare metru cub de aer curat din grădină sau de pădure, pe lîngă fitoncide (substanțe care apără plantele de microbi), conține cîteva miligrame de vitamine. Așadar, nu uitați, cînd mergeți în pădure sau în grădină..

CU TEHNICA NU E DE GLUMIT

Toți bărbații unei familii din Madras (India) practică de ani de zile o profesie puțin obișnuită: stenografia în timpul mersului. Oamenii de afaceri, locali și străini, așezați în ricșă, își dictează stenografului, în timpul mersului, diverse probleme de afaceri, scrisori etc. ; plata unei stenograme se face după... kilometraj.

Dar cum ricșa a fost înlocuită cu automobilul, încearcă să te ții după automobil ! Se pare că se pune problema recalificării pasionaților stenografi.

FIECĂRUIA PE... LIMBA LUI

Iată un afiș, întîlnit pe pereții unui hotel alpin din Austria : „Turiștii americani sînt rugați să nu se întoarcă la hotel după orele două noaptea, turiștii suedezi să nu se scoale mai devreme de șase dimineața, iar turiștii italieni sînt rugați să nu mai stea de vorbă după orele zece. Turiștii din Anglia sînt avizați că accesul persoanelor însoțite de cîini e interzis"

EXISTĂ ȘI ASEMENEA... POVEȘTI

La nenumăratele povești pescărești și vînătorești se adaugă una recentă, relatată de domnul Desmond Weeks, din Dorthmouth (Marea Britanie), care pretinde că a pescuit un crap mare... îmbrăcat cu o cămașă bărbătească, pe care pescarul tocmai o scăpase în apă.

ZIG–ZAG

● *RACINE, trimițîndu-i lui Boileau, temutul critic al poeziei franceze, ultimele sale versuri îi scria :*

„Te anunț că am început să scriu cu mare ușurință".

La care Boileau i-a răspuns :

„Sper să te învăț să scrii cu mare greutate".

● *MOLIERE a fost întrebat de un prieten :*

— E adevărat că cei care se însoară vinerea o duc prost în căsnicie ?

— Te cred, de ce ar fi vinerea o zi deosebită de celelalte ?

● *CASANOVA îi spuse într-o zi unei femei :*

— Ce rău îmi pare, doamnă, că nu v-am cunoscut cu 20 de kilograme mai puțin.

● *PICASSO a fost întrebat de un tînăr pictor :*

— Maestre, cum se explică : lucrez la un tablou trei zile și nu reușesc să-l vînd nici în trei ani.

Picasso a răspuns :

— Ar trebui să lucrezi trei ani ca să-l vinzi în trei zile.

● *ȘOSTAKOVICI nu poate suferi muzicienii dilletanți. Un tînăr medic i-a adus într-o zi un fragment dintr-o compoziție a sa.*

— Nu știam că ești și compozitor, spuse Șostakovici.

— Nu fac decît să-mi omor timpul, spuse medicul.

— Atunci e în regulă ! Decît să omori pacienții...

● *VĂ tremură mîinile: beți prea mult.*

— Ei doctore, mai mult vărs pe jos decît beau.

● *LA BANCHETUL organizat cu prilejul absolvirii institutului, un tînăr mulțumește profesorului de limba franceză.*

— Vă mulțumesc și vă sînt foarte recunoscător. Vă rog spuneți-mi dacă vă pot face vreun serviciu ?

— Te rog foarte mult, răspunse profesorul, să nu spui nimănui că ai învățat limba franceză de la mine.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE!

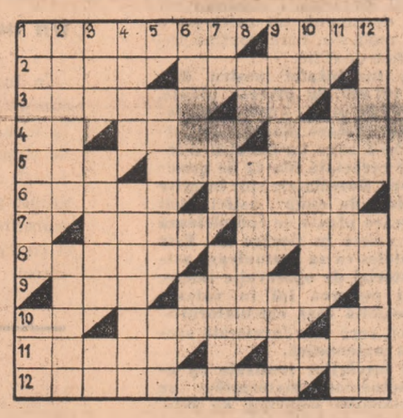

ORIZONTAL : 1. Conducătorul marii expediții împotriva imperiului persan (330 î.e.n.) — Românul care a efectuat în 1906 primul zbor din lume cu mijloace proprii de bord. 2. Incendiatorul bibliotecii din Alexandria — Fondatorul învățămîntului în limba națională în Țara Românească. 3. Vechiul nume al Clujului — Liviu Rebreanu — Din „graiul"... Mioriței. 4. Azi nu s-a sfîrșit ! — Substanță indispensabilă în bucătărie — Intemeietorul imperiului româno-bulgar. 5. Un grup — Substanța care și-a luat numele de la Jean Nicot, importatorul tutunului în Franța. 6. I-a adus celebritatea profesorului Halpern Bernard — Teatru liric care a luat ființă în 1921 din inițiativa lui Enescu. 7. Statul brazilian care furnizează cauciucul cel mai de preț — Proprietate, în trecut. 8. Năvălitori din veacul al 6-lea — Capre ! — Trec cu vederea. 9. Întinderi de pămînt — Descendent din căsătoriile indienilor americani cu europeni. 10. Coroana bradului ! — Regat care se unește cu Castilia în 1479, dînd naștere regatului Spaniei — O revoluție a pămîntului în jurul soarelui. 11. Apa în care i-au căzut ciubotele lui Creangă în copilărie — Tulpini subterane. 12. Dansatoare într-un balet — Aur.

VERTICAL : 1. Vestită pictură de Leonardo da Vinci (2 cuv.) — Evoluează mai ales pe zăpadă. 2. Fluviul cu cel mai mare debit de apă din lume — Absoarbe în perioada de formare a căpățînii cam 100.000 l de apă. 3. Buna Speranță — Invenția lui Gutenberg (sec. XV) — Pronume. 4. Copilul care se joacă cu... inimile noastre — Arhipelag în Pacific în regiunea căruia A și J Piccard au atins cea mai mare adîncime de pe glob în 1960. 5. Păsările folosite în unele țări la detectarea gazelor de mină — General al lui Mihai Viteazul. 6. Meșteri — Lamă ! 7. Marină ! — Nimfa îndrăgostită de frumosul Narcis — Simbolul inspirației poetice. 8 Zel ! — Vin din podgoriile Odobeștilor. 9. Mînăstirea unde se află mormîntul Veronicăi Micle — Pe deasupra. 10 Careu ! — Cea mai strălucitoare stea a cerului (constelația Cîinele Mare). 11. Plante arborescente cu fruct gustos și frunza de 6 m lungime — Lichid consumat de om în 75 de ani în cantitate de circa 8 vagoane. 12. Zeița înțelepciunii — Sală de concerte în Capitală,

S. BUCURESCU

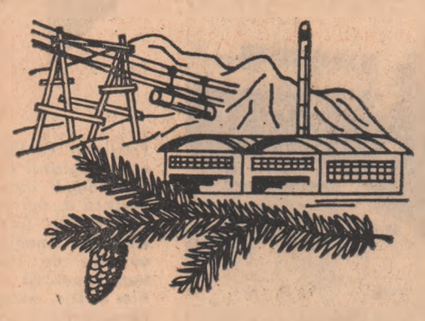

ÎNTREPRINDEREA FORESTIERA TG. SECUIESC

Str. Gării nr. 49

Telefon 380

produce și livrează:

— araci legume
— cherestea pentru ulucă
— calupuri fag
— panouri arioaie
— panouri din TEGO, placaj, PFL etc.
— diferite șoproane
— diferite barăci din TEGO, PFL etc.
— diferite produse pentru gospodării agricole
— diferite produse pentru șantiere de construcții.

Întreprinderea primește comenzi pentru tot anul 1969.

Relații suplimentare se pot lua de la serviciul Desfacere sau serviciul de Organizare a Producției.

Întristat de avaria care s-a produs la cîrma vasului, căpitanul încearcă să identifice bucățile rupte din vas. El conchide însă că nu toate bucățile care se văd provin din avaria vasului. Dv. ce credeți ?

SFATUL MEDICULUI

Bolile de dinți

Interviu cu prof. dr. docent Valerian POPESCU, membru corespondent al Academiei R.S. România

— Cum explicați faptul că, în prezent, numărul suferinzilor de dinți înregistrează pe glob o evidentă creștere ?

— In adevăr, bolile de dinți reprezintă o problemă serioasă în toate țările lumii, patologia stomatologică fiind dominată în prezent de cele două afecțiuni importante prin marea lor frecvență și prin implicațiile pe care le pot avea în sănătatea generală a organismului : **caria dentară și parodontopatiile marginale.**

Din statisticile existente reiese că pe glob, în diferite zone geografice, medii de muncă și la diverse vîrste, marea majoritate a populației suferă de aceste boli. Numai caria dentară afectează peste 93 la sută din oameni, iar parodontopatiile marginale peste 45—50 la sută din adulții trecuți de 40 ani.

Cauzele acestor îmbolnăviri atît de frecvente nu sînt încă total elucidate și studiul lor constituie una din preocupările de bază ale cercetătorilor. Se cercetează îndeosebi substratul morfostructural și biochimic, enzimologic al dintelui, parodonțiului și cavității bucale, precum și modificările acestora sub influența diferiților factori cu acțiune cariogenetică sau patogenă (microorganisme, tulburări metabolice, factori disfuncționali, factori genetici etc.) pe țesutul parodontal. In același timp, se studiază posibilitățile de prevenire a îmbolnăvirilor dento-parodontale prin metode care, pe de o parte, să mărească rezistența structurilor locale și ale organismului în general, iar pe de altă parte, să anihileze acțiunea patogenă a factorilor agresivi.

Aceasta este, de altfel, cheia rezolvării problemelor de sănătate bucodentară, a problemelor foarte dificile pe care le ridică asistența stomatologică. Numai descoperind cauzele și mecanismele cariei și parodontopatiilor se poate ajunge la aplicarea unor metode eficiente de profilaxie, deoarece, așa cum arată și concluziile Comitetului de experți O.M.S., oricît ar crește numărul medicilor stomatologi și oricît s-ar extinde rețeaua de stomatologie, tratamentele curative nu vor putea niciodată face față tuturor necesităților.

— Care sînt factorii ce intervin în mod cert în producerea cariilor și parodontopatiilor, cum pot fi ei modificați și care sînt mijloacele de combatere a acestor factori ?

— Factorii sînt multipli, dar pot fi modificați. Astfel, igiena buco-dentară neglijată sau defectuos efectuată, alimentația deficitară în anumite principii indispensabile sau excedentară în alimente dăunătoare sistemului dentar, lipsa stimulilor funcționali normali pentru aparatul dento-maxilar, necorectarea la timp a unor tulburări locale sau generale în perioada copilăriei stau la baza îmbolnăvirii dinților și parodontului. Alături de acestea, nedepistarea și netratarea la timp a unor leziuni incipiente pot duce în cele din urmă la pierderea dinților și la apariția unor complicații grave loco-regionale și generale.

Din enunțarea sumară a acestor factori cu acțiune nocivă asupra sistemului dentar reies și măsurile care, în stadiul actual, trebuie și pot fi adoptate în vederea scăderii morbidității stomatologice.

Astfel, profilaxia trebuie începută din primii ani ai vieții, prin măsuri care să ajute dezvoltarea armonioasă și robustă a aparatului masticator. In această perioadă, un rol deosebit îl are **alimentația care se recomandă să nu abuzeze în dulciuri, dar să fie capabilă să solicite masticația activă** (lenevia masticatorie a copilor poate duce la apariția unor anomalii dentare, și la o structură deficitară a țesuturilor dento-parodontale). **Alimentația trebuie să cuprindă în suficientă măsură toți principii alimentari.**

— In ce măsură, metoda fluorizării, care s-a dovedit deosebit de eficace în profilaxia cariilor dentare, se poate generaliza la întreaga populație ?

— S-a demonstrat că fluorul participă în structurarea țesuturilor dure ale dinților, constituind fluoropatii, care oferă o rezistență crescută față de carie. Cercetările recente au pus în evidență schimburi active la nivelul acestor țesuturi dure (smalț și dentină), atît dinspre mediul intern (sînge), cît și dinspre mediul extern (cavitate bucală și salivă). Astfel poate fi explicată acțiunea cariprotectoare a fluorului administrat atît pe cale endogenă (apă de băut, comprimate cu fluor sau sare fluorată etc), cît și în aplicații locale (badijonarea dinților cu soluții fluorate, spălarea lor cu paste de dinți ce conțin fluor etc).

In prezent, peste 100 de milioane de oameni consumă apă fluorizată (în S.U.A., U.R.S.S., R.F.G., Elveția, Cehoslovacia, Anglia etc), studiile statistice arătînd o scădere a morbidității cariei cu aproximativ 40—60 la sută. Teama de influențele nocive pe care fluorul le-ar putea avea asupra restului organismului s-a dovedit nejustificată, prin numeroase studii efectuate asupra locuitorilor care au consumat apă fluorizată timp de 10—15 ani. De aceea, în cadrul Consiliului de stomatologie al Ministerului Sănătății se studiază extinderea metodei fluorizării și în țara noastră.

Bolilor de dinți li se vor acorda în viitor o atenție tot mai mare, întărindu-se tot mai mult acțiunile profilactice pentru prevenirea apariției cariei dentare și a tratării acestora în stadiul incipient, cu atenție deosebită pentru colectivitățile de copii și tineret. In același timp — după cum se arată în analiza stării de sănătate a populației, întocmită de Ministerul Sănătății — prin dezvoltarea rețelei stomatologice, vor crește simțitor posibilitățile pentru o satisfacere cît mai largă și scurtarea termenelor pentru efectuarea lucrărilor protetice.

Interviu consemnat de dr. Gh. M. GHEORGHE

„MODĂ"

Anotimpul rece ridică probleme pînă și animalelor. Pentru a-și proteja preferata în timpul zilelor geroase, care au sosit la Vancouver (Canada), stăpînul acestei rate i-a procurat o pereche de cizmulițe călduroase.

Dacă cizmulițele au ajuns la modă în acest sezon deosebit de friguros, nu trebuie să pară curios faptul că în stațiunile de odihnă din munții Elveției, „se poartă"... pansamentele de gips. Aceasta nu atît din cauză că accidentele pricinuite de îngheț ar fi deosebit de numeroase, ci mai mult din cauza... fricii. Cei care se tem să escaladeze piscurile înzăpezite ale munților sau să schieze se reped să-și cumpere pansamente din gips pentru mînă sau piciorul sănătos. Așezați la soare pe terasa hotelului, ei beneficiază din plin de razele soarelui, dar mai ales de admirația curioșilor.

Plante care „nasc pui vii"

Pe insulele Madagascar există o plantă care stîrnește interesul tuturor vizitatorilor. Ciudățenia ei constă în faptul că pe marginile frunzelor se dezvoltă alte plante mici, care posedă toate însușirile plantei „mamă". Acest mod original de înmulțire se numește viviparism sau „nașterea de pui vii", ceea ce se deosebește radical de reproducerea prin sămînță.

Mica plantă ce apare la extremitatea frunzei este înzestrată cu atribute plantei care descinde : rădăcină și frunzulițe. După ce s-a desprins și a luat contact cu solul, ea începe o viață de sine stătătoare. Asemenea plante sînt atît de prolifice încît „puii vii" apar nu numai pe frunze, dar și pe... tulpină, în formă de buchet.

Această curiozitate a naturii este specifică unui număr redus de familii de plante, care, deși au sămînță, s-au adaptat la înmulțirea prin „naștere de pui vii".

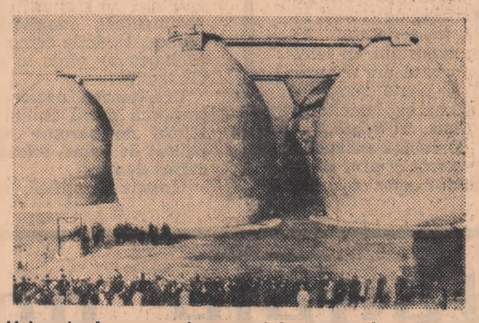

Uzina de decantare de pe malul stîng al Elbei dispune de cinci „ouă" uriașe, prin care pot fi limpezite aproape toate apele reziduale ale celui mai mare oraș portuar din R. F. a Germaniei.

IMPORTANT

AGENȚIILE ȘI FILIALELE OFICIULUI NAȚIONAL DE TURISM

au pus în vînzare, cu tarife reduse, locuri pentru odihnă și tratament pînă la sfîrșitul lunii mai în pitoreștile stațiuni balneoclimaterice :

BORSEC, BUȘTENI, PREDEAL, SOVATA, TUȘNAD, BAZNA, CĂCIULATA, CĂLIMĂNEȘTI, EFORIE-NORD, 1 MAI, GOVORA, HERCULANE, OCNA SIBIU, OLĂNEȘTI, SÎNGEORZ, SLĂNIC-MOLDOVA, BUZIAȘ, VATRA DORNEI.

— **Se acordă reduceri de 50% la transportul pe C.F.R. și I.R.T.A.**

— **Copiilor pînă la 7 ani li se asigură cazare gratuită și reducere 50% la masă.**

RADIO

BULETINE DE ȘTIRI : duminică: programul I : 6,00 ; 11,00 ; 16,00 ; 18,00 ; 24,00 ; 1,00 ; 2,00 ; 4,00 ; Programul II : 6,30 ; 7,30 ; 10.00 ; 19.00 ; 23,00 ; 0,55 ; Programul III : 15,00 ; 19,30. *In fiecare zi de lucru :* programul I : 5,00 ; 5,30 ; 6,00 ; 6,30 ; 9,00 ; 11,00 ; 13,00 ; 15,00 ; 20,00 ; 24,00 ; 1,00 ; 2,00 ; 4,00 ; Programul II : 7,30 ; 10,00 ; 12,00 ; 14,00 ; 18,00 ; 19,00 ; 21,00 ; 23,00 ; 0,55 ; Programul III : 18.00.

RADIOJURNAL : duminică : programul I : 8,00 ; 14,00 ; 20,00 ; 22,00 ; Programul II : 13,00 ; 21,00. Programul III : *21,30. In fiecare zi de lucru :* programul I : 7,00 ; 16,00 ; 22,00 ; Programul II 17,00. Programul III : 21,30.

EMISIUNI PENTRU SATE : duminică : programul I : 10,00 — ORA SATULUI.

TEATRU LA MICROFON

DUMINICĂ : programul I : 18,30 — Teatrul scurt : „Cuvîntul tău să fie cuvîntul nostru" de Sütö Andraș. Dramatizare radiofonică de Dan Tărchilă. Regia artistică Elena Negreanu.

LUNI : programul I : 20,15 — „Podul lui Albert" de Tom Stoppard.

MIERCURI : programul II : 20,50 — „Săgeata". Scenariu radiofonic de Carmen Mihuțescu. Lucrare premiată la Concursul Radiodifuziunii Române, ediția 1967.

VINERI : programul II : 10,15 — „Ferma Dangaard" de Martin Andersen Nexö. Adaptarea radiofonică de Sidonia Drăgușanu. Regia artistică Mihai Zira. Înregistrare realizată în anul 1954. Regia tehnică Ion Mihăilescu ; regia de studio Constantin Botez ; regia muzicală Alexandru Gabrielescu.

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICĂ : Muzică populară : programul I : 6,05 ; 11,30 ; 18,05 ; programul II : 7,00 ; 9.45 ; 14.00 ; 16,00 ; 18,30 ; 21,10. *Muzică ușoară și de dans :* programul I : 7,00 ; 8,15; 13,00 ; 16,30 ; 18,49 ; 21,00 ; 22,20 ; 22,42 ; 23,02 ; 0,05—5,00 ; programul II : 6,00 ; 9,00 ; 10,13 ; 13,10 ; 16,30 ; 17,30 ; 19,05 ; 20,40 ; 24,00—1,00 ; programul III : 23,00.

LUNI : Muzică populară : programul I : 5,10 ; 6,10 ; 7,10 ; 10,30 ; 12,30 ; 18,05 ; 19,30 ; programul II : 6.45 : 7,45 ; 11,15 ; 14,10 ; 15,15 ; 20,50. *Muzică ușoară și de dans :* programul I : 5,30 ; 6,30 ; 7,30 ; 8.30 ; 11,05 ; 12,00 ; 13.20 ; 15,05 ; 16,10 ; 17,00 ; 19,00 ; 19,45 ; 21,20 ; 22,45 ; 0.05—5,00 ; programul II : 6.10 ; 7,37 ; 9.30 ; 11,45 ; 14,35 ; 16,15 ; 16.25 ; 18,30 ; 22,15 ; 23,45 ; programul III : 17.00.

MARȚI : Muzică populară : programul I : 5,10 ; 6,10 ; 7,10 ; 10.30 ; 12,30 ; 16,10 ; 18,05 ; 19,30 ; programul II : 6,46 : 7,45 ; 11,15 ; 14,10 ; 17,30 ; 18,45 ; 20.30. *Muzică ușoară și de dans :* programul I : 5,30 ; 6,30 ; 7.30 ; 8,30 ; 12,00 ; 13,20 ; 15,05 ; 17,00; 17,35 ; 19.00 ; 20,15 ; 21,25 ; 22,20 ; 23,00 ; 0,05—5,00 ; programul II : 6.10 ; 7.37 ; 9,30 ; 10,53 ; 14,35 ; 16,00 ; 18,30 ; 20,50 ; 23,45.

MIERCURI : Muzică populară : programul I : 5.10 ; 6,10 ; 7.10 ; 10,30 ; 12,30 ; 18,05 ; 19,30 ; 22,20 ; programul II : 6.45 ; 7,45 ; 13,00 ; 14,00. *Muzică ușoară și de dans :* programul I : 5,30 ; 6,30 ; 7,30 ; 8,30 ; 11,25 ; 12,00 ; 13,20 ; 15,05 ; 16,10 ; 19,00 ; 20,30 ; 21,25 ; 22,45 ; 0,05—5,00 ; programul II ; 6,10 ; 7,37 ; 9,30 ; 14,35 ; 16,15 ; 17,10 ; 17,45 ; 22,40 ; 23,50.

VINERI : Muzică populară : programul I : 5,10 ; 6,10 ; 7,10 ; 10,40 ; 12,30 ; 16,10 ; 18,05 ; 19,30 ; programul II : 6,45 ; 7,45 ; 11,48 ; 14,10. *Muzică ușoară și de dans :* programul I : 5,30 ; 6,30 ; 7,30 ; 8,30 ; 11,25 ; 12,00 ; 13,20 ; 15,05 ; 17,00 17,45 ; 19,00 ; 19,50 ; 20,25 ; 21,25 ; 22,20 ; 23,25 ; 0,05—5,00 ; programul II ; 6,10 ; 7,37 ; 9,30 ; 13,00 ; 14,35 ; 16,25 ; 17,30 ; 18.25.

SÎMBĂTĂ : Muzică populară : programul I : 5,10 ; 6,10 ; 7,10 ; 10.20; 12,30 ; 14,50 ; 15,50 ; 18,05 ; 19,30 ; programul II : 6,45 ; 7,45 ; 8,35; 17,45 ; 19,05. *Muzică ușoară și de dans :* programul I : 5,30 ; 6,30 ; 7,30; 8,30 ; 10,20 ; 11,05 ; 12.00 ; 18,20 ; 15,05 ; 17,00 ; 19,00 ; 20,05 ; 21.00 ; 22,45 ; 0,05—6,00 ; programul II : 6,10 ; 7,37 ; 9,25 ; 13,00 ; 17,10 ; 18,25 ; 22.40 ; 23,07 ; 0,07—1,00 ; programul III : 21,00.

TRADIȚII ȘI ACTUALITATE — emisiune de muzică populară „Miorița" a Filarmonicii de stat „Gh. Dima" din Brașov ; 19.45 — „Tele-fantezie la Constanța". Film muzical de Iulian Mihu ; 20.30 — „Muzica albă" — concert de estradă. (Program prin Intervizione) ; 21.05 — Film cu trei stele : „Picnic". Cu William Holden, Kim Novak și Rosalind Russel. Premieră pe țară ; 23.00 — Selecțiuni din concertul de închidere a Festivalului de muzică ușoară de la San Remo ; 23.20 — TELEJURNALUL DE NOAPTE : 23.30 Închiderea emisiunii.

PROGRAMUL II : 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.15 — Seară de teatru : „Corupție la Palatul de Justiție" : de Ugo Beti ; 20.45 — Muzică de balet de Mihail Jora ; 21.05 — Închiderea emisiunii.

LUNI : 17.30 — Telex TV : 17.35 — TV pentru specialiștii din industrie ; 18.05 — Limba franceză. Lecția 47 : 18.30 — Alma Mater — emisiune pentru studenți. „Absolviții, 69" ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Știri și reportaje din campania electorală ; 19.40 — Actualitatea științifică ; 20.05 — Gong — emisiune de actualitate teatrală ; 20.30 — Roman foileton : „Forsyte Saga" (XVI) ; 21.20 — „Orele amiezii", reportaj filmat de Ion Marina ; 21.40 — Cronica ideilor. Dinamica democrației socialiste ; 22.00 — Laureații ai concursurilor internaționale. Transmisiune de la Sofia — (arii din opere și muzică de cameră) ; 22.40 — Seară de romanțe cu Mia Braia și Nicolae Nitescu ; 22.55 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.05 — Închiderea emisiunii.

MARȚI : 17.30 — Telex TV : 17.35 — Pentru elevi. Consultații la matematici (clasa a XII-a) ; 18.05 — Limba engleză. Lecția 47 ; 18.30 — Pentru copii ; „Talne dezlegate" ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Din carnetul publicistului ; 19.40 — Tele-universitatea ; 20.05 — Cronică plastică. În atelierul pictorului Ion Mărginean ; 20.20 — Seară de teatru „Clipe de viață" de Saroyan ; 22.45 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.00 — Închiderea emisiunii.

MIERCURI : 11.00 — Limba franceză. Lecția 47 (reluare) ; 11.30 Limba engleză. Lecția 47 (reluare) ; 12.00 — TV pentru specialiștii din industrie (reluare) ; 12.30 — Închiderea emisiunii de dimineață ; 17.30 — Telex TV ; 17.35 — TV pentru specialiști. Medicină ; 18.05 — Limba germană. Lecția 43 ; 18.30 — Emisiune pentru tineret. „Brățara de aur". Finala pe țară a Olimpiadei tinerilor strungari ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Transfocator ; 19.45 — Monografii contemporane ; 20.05 — Săptămîna muzicală văzută de Nina Turcu ; 20.20 — Căsuța poștală 111. Dialog cu telespectatorii ; 20.30 — Avanpremieră ; 20.45 — Telecinemateca : „H—8", o producție a studiourilor din R.S.F. Iugoslavia ; 22.30 — Caleidoscop coregrafic cu soliști ai Operelor din București, Cluj, Iași, Timișoara și ai Teatrului muzical din Constanța ; 23.00 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.10 — Închiderea emisiunii.

JOI : Programul I : 11.00 — Limba germană. Lecția 43 (reluare) ; 11.30 — TV pentru specialiștii din agricultură (reluare) ; 12.00 — Închiderea emisiunii de dimineață ; 17.30 — Telex TV ; 17.35 — Pentru elevi. Consultații la fizică (clasa a VIII-a) ; 18.05 — Limba rusă. Lecția 42 ; 18.30 — Studioul pionierilor : „Olimpici de la... 16 ani". Premianții Olimpiadei de fizică, chimie, matematică și concursului de literatură — 1968 ; 19.00 TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Știri și reportaje din campania electorală ; 19.40 — La zi... imaginea agriculturii noastre. Prezintă conf. dr. M. Bulgaru și conf. dr. Marin Popescu ; 20.00 — Filmele documentare : „În țara cerbului" și „Pe urmele unui film dispărut" ; 20.25 — „Steaua fără nume" — emisiunea concurs de muzică ușoară ; 21.20 — Itinerar european (II). La Tuileries Mailloi ; 21.35 — Seară de teatru TV : „Jocul dragostei și-al întîmplării" de Marivaux ; 22.45 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.00 — Închiderea emisiunii. *Programul II :* 20.00 — Telex TV ; 20.05 — Concert simfonic ; 20.50 — Desene animate ; 21.00 — Film artistic : „Acțiunea secretă Spree" (I). Film realizat de Studioul de Televiziune din R.D. Germană ; 22.25 — Închiderea emisiunii.

VINERI : 10.30 — TV pentru specialiști. Medicină (reluare) ; 11.00 Pentru elevi. Consultații la fizică (cl. a VIII-a) ; 11.30 — Limba rusă. Lecția 42 (reluare) ; 12.00 — Limba spaniolă. Lecția 46 ; 12.30 — Închiderea emisiunii de dimineață ; 17.30 — Telex TV ; 17.35 — *Actualitatea în agricultură ;* 17.50 — Actualitatea în industrie ; 18.05 — Limba spaniolă. Lecția 46 (reluare) ; 18.30 — La porțile cunoașterii — emisiune pentru tineret ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — 2 Martie 1969 — din carnetul scriitorului ; 19.40 — În direct ; 20.00 — Cîntece și jocuri populare românești ; 20.15 — Teleglob — emisiune de călătorii geografice. India ; 20.30 — Contrapunct — emisiune muzicală de Traian Buhlea ; 21.05 — Reflector ; 21.20 — Film artistic : „Cu dragostea nu-i de glumit" — o producție a studiourilor franceze. Ecranizarea după Alfred de Musset ; 22.47 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.05 — Închiderea emisiunii.

SÎMBĂTĂ : Programul I : 17.30 — Telex TV ; 17.35 — Medicul vă sfătuiește ; 17.50 — Lumea copiilor ; 18.30 — Pentru școlari : Balade și legende „Fata hangiului" de Dominic Stanca ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Cadran — emisiune de actualitate internațională ; 20.00 — Tele-enciclopedia ; 21.00 — Mult e dulce și frumoasă ; 21.20 — Film serial : „Sfîntul" ; 22.10 — Prefață la Festivalul „Cerbul de aur" — Brașov 1969 ; 22.30 — Invitații noștri ; 23.15 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.30 — Închiderea emisiunii. *Programul II :* 20 00 —Telex TV ; 20.15 — Parada formațiilor de muzică ușoară. Valențiu Grigorescu ; 20.35 — Revista revistelor ; 20.50 — Recitalul de sîmbătă seara. Tineri muzicieni pe platou ; 21.30 — Desene animate ; 21.45 — Iarna pe uliță ; 22.15 — Roman-foileton : „Forsyte Saga" (XXIII) ; 23.05 — Închiderea emisiunii.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ: Programul I : 8,30— Ora exactă. Cum va fi vremea ? 8.40 — Emisiune pentru copii și școlari ; 10.00 — ORA SATULUI. Din cuprins : ● Agendă electorală : Întîlniri între candidați și alegători ● Dialog economic : Orientarea investițiilor în 1969 ● Reportaju! emisiunii : „Adrese noi" ● Știința explică : Adevărul despre „mulgătorul caprelor" ● Buletin agro-meteorologic ● Muzică populară românească : 11.30 — *TV pentru specialiștii din agricultură.* Legumicultura. Cultura protejată a legumelor în solarii și tunele ; 12.00 — De strajă patriei : 12.30 — Publicitate : 12.45 — Concert simfonic. Concertul nr. 3 pentru pian și orchestră de Beethoven. Solist Radu Lupu ; 13.30 — Închiderea emisiunii de dimineață ; 14 30 — *Duminică sportivă* — emisiune prezentată de Cristian Topescu. Box : „Ultimul rund" — rezumatul finalelor turneului olimpic din Mexic. Comentariul Paul Ochialbi. Filmul documentar „Olimpicii români la înălțime", producție a studioului „Alexandru Sahia" ; 17.00 — Magazin duminical ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.15 — Orchestra de muzică populară „Mioriția" a Filarmonicii de stat „Gh. Dima" din Brașov ; 19.45 — „Tele-fantezie la Constanța". Film muzical de Iulian Mihu ; 20.30 — „Muzica albă" — concert de estradă. (Program prin Intervizione) ; 21.05 — Film cu trei stele : „Picnic". Cu William Holden, Kim Novak și Rosalind Russel. Premieră pe țară ; 23.00 — Selecțiuni din concertul de închidere a Festivalului de muzică ușoară de la San Remo ; 23.20 — TELEJURNALUL DE NOAPTE : 23.30 Închiderea emisiunii.

PROGRAMUL II : 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.15 — Seară de teatru : „Corupție la Palatul de Justiție" : de Ugo Beti ; 20.45 — Muzică de balet de Mihail Jora ; 21.05 — Închiderea emisiunii.

LUNI : 17.30 — Telex TV : 17.35 — TV pentru specialiștii din industrie ; 18.05 — Limba franceză. Lecția 47 : 18.30 — Alma Mater — emisiune pentru studenți. „Absolviții, 69" ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Știri și reportaje din campania electorală ; 19.40 — Actualitatea științifică ; 20.05 — Gong — emisiune de actualitate teatrală ; 20.30 — Roman foileton : „Forsyte Saga" (XVI) ; 21.20 — „Orele amiezii", reportaj filmat de Ion Marina ; 21.40 — Cronica ideilor. Dinamica democrației socialiste ; 22.00 — Laureații ai concursurilor internaționale. Transmisiune de la Sofia — (arii din opere și muzică de cameră) ; 22.40 — Seară de romanțe cu Mia Braia și Nicolae Nitescu ; 22.55 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.05 — Închiderea emisiunii.

MARȚI : 17.30 — Telex TV : 17.35 — Pentru elevi. Consultații la matematici (clasa a XII-a) ; 18.05 — Limba engleză. Lecția 47 ; 18.30 — Pentru copii ; „Talne dezlegate" ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Din carnetul publicistului ; 19.40 — Tele-universitatea ; 20.05 — Cronică plastică. În atelierul pictorului Ion Mărginean ; 20.20 — Seară de teatru „Clipe de viață" de Saroyan ; 22.45 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.00 — Închiderea emisiunii.

MIERCURI : 11.00 — Limba franceză. Lecția 47 (reluare) ; 11.30 Limba engleză. Lecția 47 (reluare) ; 12.00 — TV pentru specialiștii din industrie (reluare) ; 12.30 — Închiderea emisiunii de dimineață ; 17.30 — Telex TV ; 17.35 — TV pentru specialiști. Medicină ; 18.05 — Limba germană. Lecția 43 ; 18.30 — Emisiune pentru tineret. „Brățara de aur". Finala pe țară a Olimpiadei tinerilor strungari ; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ ; 19.30 — Transfocator ; 19.45 — Monografii contemporane ; 20.05 — Săptămîna muzicală văzută de Nina Turcu ; 20.20 — Căsuța poștală 111. Dialog cu telespectatorii ; 20.30 — Avanpremieră ; 20.45 — Telecinemateca : „H—8", o producție a studiourilor din R.S.F. Iugoslavia ; 22.30 — Caleidoscop coregrafic cu soliști ai Operelor din București, Cluj, Iași, Timișoara și ai Teatrului muzical din Constanța ; 23.00 — TELEJURNALUL DE NOAPTE ; 23.10 — Închiderea emisiunii.

JOI : Programul I : 11.00 — Limba germană. Lecția 43 (reluare) ; 11.30 — TV pentru specialiștii din agricultură (reluare) ; 12.00 — Închiderea emisiunii de dimineață ; 17.30 — Telex TV ; 17.35 — Pentru elevi. Consultații la fizică (clasa a VIII-a) ; 18.05 — Limba rusă. Lecția

AGRICULTURA PE GLOB

AGENDĂ ŞTIINŢIFICĂ

MECANISMUL FOTOSINTEZEI — UN SIMPLU EFECT FOTOELECTRIC ?

Efectul fotoelectric constă, după cum se ştie, în apariţia unui curent electric atunci cînd o rază de lumină cade asupra unui semiconductor, acesta fiind constituit din două materiale cu proprietăţi electrice diferite.

La Universitatea din Michigan (S.U.A.) un grup de cercetători au ajuns la concluzia (provizorie) că mecanismul fotosintezei ar putea fi explicat ca un simplu efect fotoelectric, care s-ar desfăşura la nivelul membranei duble a celulei cu cloroplaste.

În soluţia alcalină, această membrană — obţinută din frunze proaspete de spanac — prezintă două fenomene fundamentale : efectul fotovoltaic şi efectul fotoconductor. Cel dintîi constă în apariţia unei diferenţe de potenţial la suprafaţa de separare a celor două membrane, atunci cînd soluţia este iluminată cu o lampă de 500 W.

Cel de al doilea fenomen comportă creşterea conductivităţii sub influenţa luminii.

Din punct de vedere chimic, lucrurile s-ar explica astfel : pe una din suprafeţele dublei membrane s-ar produce o reacţie de oxidare, iar pe cealaltă una de reducere. Din această oxido-reducere ar decurge trecerea unui curent electric. Purtătorii sarcinilor electrice care formează curentul ar fi ionii de H+ şi OH— ce apar la nivelul dublei membrane.

În următoarea etapă a cercetării, experienţele se vor concentra asupra membranei înseşi, pentru a-i studia cu cea mai mare precizie posibilă compoziţia, grosimea permeabilitatea, energiile de activare şi răspunsurile spectrale.

Observatorii ştiinţifici consideră că experienţele amintite reprezintă încă un pas în direcţia explicării fenomenelor complexe ale lumii vii, plecînd de la datele pe care le oferă materia moartă.

PENTRU FRIPTURA VIITORULUI SE CAUTĂ... SUPER-PORCUL IDEAL

De ani de zile, crescătorii din nordul R.F. a Germaniei utilizează, pentru încercările lor de selecţie, porcul de rasă locală ameliorat. Agricultorii de aici şi-au dat seama cu 20 de ani mai devreme decît colegii lor din alte regiuni că produsele de carne de porc slabă se vînd mult mai bine decît carnea grasă.

Porcii de rasă locală şi urmaşii lor, încrucişaţi în parte cu porci străini, sînt supuşi — în interesul ştiinţei — unor experienţe complexe. Cele circa 250 de scroafe de prăsilă sînt repartizate în diferite săli ale institutului, care au temperaturi diferite. În cea mai rece cocină, temperatura este de 4 grade Celsius, iar în cea mai călduroasă de 24 de grade. Prin intermediul unei instalaţii de furajare acţionată electronic, diversele grupe sînt hrănite cu hrană diferită. Pe de altă parte, pensionarele trebuie să execute zilnic un anumit cuantum de mişcare pe o bandă rulantă. Organismul animalelor este observat în permanenţă cu ajutorul ecometrului si razelor X, făcîndu-se controlul greutăţii şi secreţiilor. Valorificarea acestor cifre şi un plan genetic bine pus la punct duc treptat la crearea super-porcului.

Porcul ideal — în concepţia creatorilor săi — are o formă aerodinamică, alungită şi poseda jamboane puternic dezvoltate, fără grăsime, muşchi cu fibre şi nu mai puţin de 66 de coaste. Un astfel de porc nu grohăie pînă acum în nici un coteţ din lume, dar selecţia lui e pe cale de realizare. Oameni de ştiinţă, tehnicieni şi laboranţi sînt în căutarea... fripturii viitorului, care să prezinte un maximum de calităţi şi să ceară, în acelaşi timp, un minimum de cheltuieli.

În ultimii ani, cercetătorii au obţinut în această direcţie cîteva rezultate încurajatoare. Ei au reuşit să producă un porc care are 34 de coaste în loc de 26. Deoarece numărul cotletelor depinde de lungimea sirii spinării, s-a urmărit obţinerea unor porci din ce în ce mai lungi. „De la o generaţie la alta, a fost posibil să obţinem o felie în plus", a declarat directorul Institutului zootehnic.

În felul acesta s-a ajuns în mod inevitabil la un moment cînd purceii — deveniţi între timp odată şi jumătare mai lungi decît strămoşii lor — nu se mai puteau ţine pe picioare. Coloana vertebrală a animalelor s-a deformat, labele şi-au schimbat poziţia şi au apărut defecte ale oaselor picioarelor.

Coteţele-model seamănă cu nişte laboratoare sterile. Purceii sînt luaţi scroafei cîteva ore după naştere, fiind crescuţi în instalaţii speciale, acţionate electronic. Rezultatele obţinute pînă acum sînt foarte interesante. La o cantitate de hrană de trei kg şi jumătate, porcii cresc în medie cu 700 g zilnic. Slănina de pe spate a putut fi redusă. Secţiunea musculaturii de-a lungul coloanei vertebrale, care determină mărirea cotletelor, a crescut de la 29 la 33 de centimetri pătraţi. Toate aceste date reprezintă o etapă pe drumul spre un animal ideal, un porc care să satisfacă cît mai multe exigenţe.

CERCETAREA FERTILITĂŢII SOLULUI CU AJUTORUL RADIOIZOTOPILOR

Oamenii de ştiinţă de la Institutul de cercetări nucleare şi Institutul de fitotehnie din Ungaria au folosit izotopi radioactivi pentru studierea cauzelor fertilităţii scăzute a solurilor din terenurile mlăştinoase. În pofida conţinutului mare de acizi humici, aceste soluri nu sînt roditoare, iar plantele ce cresc pe ele au o valoare biologică scăzută din cauza insuficienţei de microelemente (bor, zinc, magneziu, molibden, cobalt).

Dr. Sandor Szalay şi dr. Maria Szilagyi, care lucrează la Keszthely, la extremitatea de vest a lacului Balaton, au stabilit că acizii humici din aceste soluri au rolul de mediu în care se produce un schimb de cationi şi fixează într-o mare măsură microelementele în sol, în urma cărui fapt aceste microelemente aproape că dispar din apele din subsol şi devin inaccesibile pentru rădăcinile plantelor. Cercetările efectuate cu atomi marcaţi au atestat că acizii humici nu absorb borul dar fixează alte microelemente, într-o astfel de măsură încît proporţia lor în apele din subsol se reduce pînă la 0,1—0,01 la sută. Sorbţia se produce extrem de activ dacă în sol există fier.

Rezultatul cercetărilor explică de ce nu au efect adausurile de microelemente în astfel de soluri.

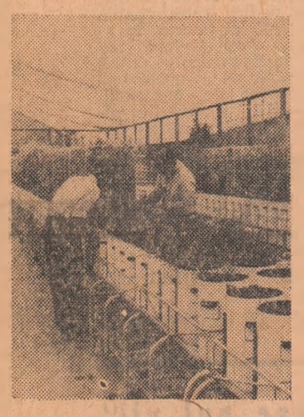

La centrul de cercetări din Riso (Danemarca) se fac cercetări cu privire la asimilarea de către plante a diverselor elemente minerale. Instrumentul principal al experienţelor : trasorii radioactivi

TRACTOR CU CABINA ÎN FAŢĂ

O firmă britanică fabrică tractoare agricole de 100 cp, la care cabina tractoristului se află în faţa motorului. În felul acesta, tractoristul are o bună vizibilitate şi poate supraveghea funcţionarea uneltelor agricole ataşate. Totodată, într-o astfel de cabină pătrunde mai puţin zgomot şi praf decît în cabina unui tractor obişnuit.

NOTE DE CĂLĂTORIE DIN UNIUNEA SOVIETICĂ

În vizita la o instituţie ştiinţifică din Leningrad

Spre binele ei, ştiinţa nu a încetat nici o clipă să se inspire şi să absoarbă sevă din acest inepuizabil rezervor de adevăr care este natura. Mai mult decît altele, ştiinţele plantelor şi animalelor au putinţa şi datoria să nu se îndepărteze niciodată de Marele Izvor.

Există la Leningrad — minunatul oraş-muzeu — un institut care şi-a făcut din această anteică legătură cu natura una din raţiunile fundamentale ale activităţii lui.

Institutul unional „Vavilov" de cercetări ştiinţifice pentru cultura plantelor. O clădire masivă, cu două caturi, etalîndu-şi fără ostentaţie eleganţa croită în veacul trecut şi integrîndu-se tocmai prin ea ansamblului pieţii catedralei Isakievski — o îmbinare urbanistică pe care cel ce a vizitat Leningradul nu o poate uita.

Cea mai importantă sarcină a institutului nostru este culegerea de seminţe şi plante, din toată lumea, pentru colecţia noastră. Ne aflăm într-o interesantă şi instructivă convorbire cu directorul adjunct al institutului, Z. K. Budin, doctor în ştiinţe agricole, cel care răspunde de amintita colecţie, al cărei rol depăşeşte cu mult ceea ce am putea deduce din această modestă denumire.

Din clădirea institutului, a cărei atmosferă interioară e puternic impregnată de parfumul istoric propriu oraşului şi pe care, respirîndu-l, simţi, înţelegi, eşti pătruns fără ca cineva să-ţi explice, de tot ceea ce, într-un asemenea aşezămînt, poate să însemne tradiţie de seriozitate, temeinicie şi spirit creator, din această clădire au pornit multe expediţii care au străbătut ţări şi continente în căutarea Marelui Izvor veşnic viu.

În urma acordului ţărilor respective, am căutat şi am găsit în Chile, în Brazilia, în Argentina şi în Mexic soiuri de cartof necultivate, soiuri rezistente la boli. Cu ele, amelioratorii noştri — şi, atunci cînd vorbeşte despre amelioratori, din modestie d-rul Budin nu se numeşte pe sine, deşi este autorul : nu mai puţin de trei soiuri de cartof — **au creat noi varietăţi rezistente la fitoftora şi cancer.**

Efectele practice ? Bineînţeles că le avem în vedere şi le evaluăm în permanenţă. Acolo unde se cultivă aceste soiuri noi, adică în toată Bielorusia, în republicile baltice şi în regiunea Leningrad, pierderile cauzate de boli au fost înlăturate. La cartof ca şi la grîu. Am încrucişat această din urmă plantă cu soiuri din Mexic şi India şi i-am dat astfel o infuzie de putere care a făcut-o capabilă să reziste la atacul ruginilor.

Discuţia revine mereu la Marele Izvor. De aici se soarbe rezistenţa la boli. Tot de aici şi tăria de a face faţă frigului, ori căldurii, ori secetei.

Am creat soiuri şi, mai de curînd, hibrizi de porumb dubli şi simpli adaptaţi condiţiilor extreme de climă şi sol. Noii hibrizi, „specializaţi" pentru condiţii de climat secetos, au fost realizaţi de dr. G. I. Galeev la staţiunea de ameliorare din Cuban. Notăm că institutul are, în sistemul său, 16 staţiuni şi 5 puncte experimentale, împrăştiate pe toate paralelele, de la cercul polar de nord (Poliarnaia) pînă în Asia Centrală (Taşkent).

Următoarea noastră creaţie — continuă d-rul Budin — **va fi un hibrid de porumb cu un procent ridicat de lizină, folosit mai ales sub formă de siloz.**

Creaţia ştiinţifică, în accepţia unei agriculturi moderne, implică pătrunderea cercetătorului în zone mereu noi, mai profunde, ale fenomenelor biologice, îl obligă, în cele din urmă să-şi rotească privirea scrutătoare pe un tur de orizont cît mai complet.

Fotosinteza.

Dintr-o zonă a cercetării teoretice, studierea ei a pătruns în domeniul practicii agricole.

Laboratoul nostru de fotosinteză, înfiinţat în 1965, studiază condiţiile şi formele de plante la care procesul de fotosinteză e mai intens, astfel încît să putem recomanda amelioratorilor familiile ecologice care trebuie preferate.

Această preferinţă, despre care vorbeşte interlocutorul nostru, derivă dintr-un rezultat experimental obţinut de institutul leningrădean, potrivit căruia, în anumite condiţii date, intensitatea fotosintezei variază de la o familie la alta.

Cercetările în acest domeniu se leagă de multe dificultăţi şi de aceea continuă să existe destule necunoscute. De pildă, care e concentraţia optimă de bioxid de carbon pentru a obţine intensificarea fotosintezei ? Ne punem mari speranţe în rezultatele experienţelor care se desfăşoară acum şi care urmăresc crearea unui microclimat al plantei, astfel încît să fie deschisă cea mai bună cale pentru a pune în valoare maximă fotosinteza.

Înfiinţat, în prima sa formă, cea mai modestă, încă în ultimii ani ai secolului trecut, institutul are secţii „tinere" care există de numai un an-doi, ilustrînd în chip peremptoriu adaptabilitatea acestui aşezămînt la progresul neîntrerupt al ştiinţei. Şi, poate, dintre toate secţiile noi, cea care ar trebui citată în primul rînd este secţia de aplicaţii matematice.

Documentul fundamental al acestor aplicaţii îl constituie aşa-numitul „jurnal de cîmp". Răsfoim un asemenea document, un caiet cu o înfăţişare modestă, care conţine infinite coloane de cifre.

Colecţia institutului nostru dispune de 167 000 de diverse plante, dintre care, de pildă, 5 000 de varietăţi de grîu. Fiecare plantă este cultivată în 5—6 zone cu condiţii diferite şi este cercetată din 22 de puncte de vedere. Rezultatele sînt înscrise în „jurnalele de cîmp", astfel încît pentru fiecare plantă se completează 20—30 de caiete în fiecare an. Este uşor de înţeles că se acumulează astfel un material de observaţie imens. Trierea şi punerea lui în valoare ar fi imposibilă fără calculatorul electronic cu care este înzestrată secţia noastră matematică.

În şirul lucrărilor realizate cu ajutorul metodelor matematice se află şi raionarea soiurilor de grîu, încheiată în anul 1968, care s-a bazat pe sintetizarea observaţiilor complexe efectuate pe 1 000 de loturi experimentale şi la 500 de puncte meteorologice. Toate cifrele obţinute din observaţii au fost prelucrate cu ajutorul maşinii electronice de calcul care ne-a dat rezultatele căutate.

La mii de kilometri de patrie, plăcerea celor două ore petrecute la Institutul „Vavilov" a crescut ascultînd cuvintele calde rostite de d-rul Budin la adresa cercetătorilor din România.

Le cunoaştem lucrările, iar ei le cunosc pe ale noastre atît din publicaţii cît şi în urma vizitelor reciproce. Pentru anul 1969 este prevăzută o cercetare amplă, în colaborare, în domeniul vast al plantelor cultivate. Sîntem siguri că această colaborare va fi rodnică.

Adrian COSTA

Sesiunea Comisiei mixte româno-israeliene

Între 3 şi 9 februarie 1969 a avut loc la Tel-Aviv cea de-a treia sesiune a Comisiei mixte româno-israeliene, stabilită în baza prevederilor acordului comercial şi a acordului de cooperare economică, tehnică şi ştiinţifică încheiate între cele două ţări. În cursul discuţiilor purtate, părţile au constatat că prevederile acordurilor menţionate mai sus au fost îndeplinite în mod satisfăcător şi că volumul comerţului între cele două ţări a înregistrat o creştere faţă de 1967. În domeniul cooperării economice a fost studiată realizarea unor obiective în sectoarele agricol, tehnic şi ştiinţific. Convorbirile au avut loc într-o atmosferă de înţelegere reciprocă şi ambele părţi şi-au exprimat intenţia de a găsi soluţii practice pentru problemele examinate în timpul sesiunii în avantajul celor două ţări. Protocolul a fost semnat din partea română de Nicolae Giosan, preşedintele Consiliului Superior al Agriculturii, iar din partea israeliană de Zeef Sharef, ministrul finanţelor, comerţului şi industriei.

La 9 februarie, prof. Nicolae Giosan a fost primit de Levy Eshkol, preşedintele Consiliului de Miniştri al Israelului, şi a avut o întrevedere cu Abba Eban, ministrul de externe.

Luni, delegaţia guvernamentală condusă de Nicolae Giosan s-a înapoiat în Capitală.

Printre persoanele care au întîmpinat-o se aflau Eliezer Doron, ministru plenipotenţiar al Israelului la Bucureşti şi membri ai legaţiei.

COOPERARE INTERNAŢIONALĂ ÎN DOMENIUL AGRICULTURII

La zece februarie s-a semnat la Consiliul Superior al Agriculturii Convenţia între guvernul Republicii Socialiste România şi guvernul Republicii Populare Polone privind colaborarea în domeniul protecţiei plantelor şi carantinei fito-sanitare.

Convenţia este menită să faciliteze schimburile de plante şi produse vegetale şi să reglementeze măsuri în vederea împiedicării pătrunderii pe teritoriul celor două ţări a unor boli, dăunători şi buruieni periculoase pentru culturile şi produsele agricole.

Din partea română convenţia a fost semnată de Petru Moldovan, prim-vicepreşedinte al Consiliului Superior al Agriculturii, iar din partea polonă de Andrzej Kacala, subsecretar de stat în Ministerul Agriculturii.

La semnare au fost prezenţi membrii celor două delegaţii, funcţionari superiori din Consiliul Superior al Agriculturii şi Ministerul Afacerilor Externe.

A fost de faţă Jaromir Ocheduszko, ambasadorul R.P. Polone la Bucureşti.

★

Miercuri s-a înapoiat de la Londra delegaţia de specialişti în îmbunătăţiri funciare, condusă de Barbu Popescu, prim-vicepreşedinte al Consiliului Superior al Agriculturii, care a dus tratative cu instituţii şi organizaţii de specialitate engleze în vederea cooperării în domeniul irigaţiilor.

★

Luni seara a plecat spre Budapesta o delegaţie a Consiliului Superior al Agriculturii, condusă de prof. dr. David Davidescu, vicepreşedinte al consiliului, pentru convorbiri privind colaborarea tehnică şi ştiinţifică între Consiliul Superior al Agriculturii şi Ministerul Agriculturii şi Industriei Alimentare al Republicii Populare Ungare.

ORIZONTURI

Un nou soi de cartof roşu

În India a fost creat un soi nou de cartof — Kufri Sindhuri — care provine din încrucişarea soiurilor Kufri Red x Kufri Kundam : în zona de dealuri el ajunge la maturitate în 180 de zile, iar în zona de cîmpie în 110 zile. Este un soi rezistent la efectele degenerării în zonele de şes, la virusuri şi la riia neagră. În condiţii medii de fertilitate produce 30 000 kg/ha tuberculi, în circa 120 de zile ; aceasta reprezintă cu 50 la sută mai mult decît producţia populaţiilor locale şi cu 25 la sută mai mult decît a soiului Kufri Red, unul dintre genitori.

Progresul continuu al mecanizării este o trăsătură caracteristică a agriculturii R.P.D. Coreene. În imagine, unitatea de tractoare condusă de Kim In Dje, unitate cunoscută pentru rezultatele bune în muncă pe care le obţine

IMAGINI DIN NATURĂ

Prietenele noastre, gorilele

Multă vreme a dăinuit părerea că gorila este un animal sălbatic, feroce şi periculos pentru om. În ultimul timp însă numeroşi naturalişti au studiat viaţa acestor impresionanţi antropoizi, rude bune cu omul, dezminţind „calomniile" care au circulat despre gorile altă dată.

Naturalistul Caral Akeley, care a studiat timp de mai multe luni viaţa unor familii de gorile în Congo, a ajuns la concluzia că modul lor de viaţă şi de comportare dovedeşte o sociabilitate puţin obişnuită. Au fost urmărite în mod special cîteva grupuri de gorile pe pantele muntelui Mikeno.

Familia gorilei se compune dintr-un mascul care se distinge printr-o statură mai impunătoare, cîteva femele mai tinere sau mai vîrstnice şi cîţiva pui. Femela îşi poartă puiul la piept, fiind o mamă ideală şi o soţie extrem de devotată. Profesorul Ulrich a observat rolul de mamoş pe care îl au unele femele în cadrul familiei. Asistînd la naşterea unui pui de gorilă el a văzut că de îndată ce a apărut capul noului născut, femela-moaşă l-a apucat cu gura, cît mai delicat cu putinţă şi l-a tras cu băgare de seamă. Cum în primele clipe nou-născutul nu dădea semne de viaţă, gorila s-a grăbit să-i facă respiraţie artificială şi numai cînd puiul a scos primul strigăt l-a predat mamei sale. Familia gorilei e foarte unită.

Se crede că, în general, o dată ataşată de mascul, soaţa îi rămîne credincioasă pînă la moarte. Femelele se apropie mult mai uşor de om, fapt cu care, se pare, masculul nu prea este de acord, manifestîndu-şi nemulţumirea — sau poate gelozia — prin gesturi şi zgomote.

Gorila se hrăneşte exclusiv cu plante, preferînd lăstarii de bambus de la periferia briului de junglă. Aceştia fiind foarte bogaţi în sucuri nutritive şi apă, gorilele aproape că nu beau apă şi, ca atare, nu sînt legate de apropierea unor rîuri sau fluvii.

Viaţa unui grup de circa 30 de gorile (efectivul unui trib de oarecare importanţă) se desfăşoară după un program foarte riguros. Cu o oră înainte de apusul soarelui, familia îşi alege adăpostul pentru noapte. Deşi nu este un animal arboricol, gorila se caţără abil, construindu-şi cuibul de dormit pe arbori, cuib pe care, de altfel, îl reînnoieşte în fiecare seară. Numai masculii bătrîni îşi clădesc adăpostul pe sol. Uneori un cuplu îşi aşterne un culcuş comun, dar de cele mai multe ori fiecare membru al familiei doarme în „paturi separate". Pentru ea şi puiul său, femela amenajează un pat de un format mai mare.

Dacă nu intervine nimic neobişnuit, gorilele dorm „buştean" pînă cînd răsare soarele. În zori de zi, toate animalele se scoală şi-şi încep activitatea. Mai întîi micul dejun pe care îl iau plimbîndu-se de colo pînă colo în jurul culcuşului. Apoi se face plimbarea de dimineaţă, care durează cam două ore, timp în care parcurg 2-3 km. Din timp în timp, obosite de mers, se opresc şi stau fără să facă nimic, privind în gol sau dedîndu-se ocupaţiei lor preferate — scobitul dinţilor. La amiază are loc ospăţul de prînz, la care sînt consumate şi o serie de plante culese în timpul plimbării. După masă îşi fac siesta, apoi se joacă, fac o nouă scurtă plimbare de 2-3 km, urmează cina şi pregătirile de culcare.

Observîndu-le cu atenţie, Akeley a constatat nişte moravuri foarte severe : gorilele tinere îşi permit uneori să insulte pe cele bătrîne, dar şeful tribului le cheamă imediat la ordine, urlînd şi lovindu-le. Cînd este iritată, o gorilă se bate iute cu amîndoi pumnii în piept, care răsună ca o tobă şi scoate nişte răgete înfiorătoare, mai ales cînd e numai rănită de vînător şi nu e împuşcată mortal.

Forţa fizică a gorilei mascule depăşeşte pe aceea a cîtorva oameni, iar contactul cu dinţii săi puternici este, pe bună dreptate, o experienţă... nefericită. Gorila este maimuţa cea mai mare din cîte există astăzi pe suprafaţa pămîntului. La apogeul creşterii, o gorilă poate atinge înălţimea de 1,75-2 m şi greutatea de peste 220 kg ; o blană densă şi groasă, neagră, o acoperă din cap pînă în picioare. Nu are gheare. Unghiile ei de la mîini şi de la picioare sînt negre, dar întrutotul asemănătoare cu ale omului. Ca toate antropoidele, gorilele nu au coadă. Fruntea lor îngustă se termină cu sprîncene stufoase, sub care sînt adăpostiţi ochii apropiaţi, vioi, dar cu blîndeţe în privire. Nasul e turtit, buzele groase, dantura puternică. Pielea feţei, neagră ca ardezia, pare unsă cu ulei. Cînd merge în patru labe, gorila pare un cîine enorm cu păr mare, avînd grumazul unui taur şi capul unui om.

Antropologul George Schaller, care a trăit multă vreme în anturajul gorilelor, este de părere că modul lor de viaţă din grădinile zoologice nu este caracteristic şi pentru animalele care trăiesc în libertate. În mediul lor natural, acestea sînt mult mai vesele şi mai sociabile. El a observat că atunci cînd se apropie de o gorilă în libertate, fiind atent să nu manifeste tendinţe agresive şi să nu se ferească din calea ei, aceasta se obişnuia cu el încetul cu încetul, socotindu-l ca un „element" din mediul său natural.

AGRICULTURA SOCIALISTĂ — publicaţie săptămînală

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii, nr. 1 Telefon : 17 60 10 — 17 60 20

COLEGIUL DE REDACŢIE

Prof. Gh Băia, Valeriu Ruduru (secretar general de redacţie), ing. Vasile Ciausu (redactor şef), prof David Davidescu, membru corespondent al Academiei, ing Triţă Făniţă, ing Eugen Grigorescu, ing. Constantin Iftodi, Stelian Ionescu, ing Nicolae Mantz, ing Gh Moldovan, ing. Tiberiu Mureşan, ing. Gb. Stanciu, ing Stelian Voinea (redactor şef adjunct), prof. Sergiu Vrejba.

Abonamentele se fac la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii de presă din întreprinderi şi instituţii Comenzile pentru publicitate se primesc la Agenţia de publicitate „Editura Scînteia", Bucureşti, oficiul poştal nr 45, str 13 Decembrie, nr 26, telefon 14 15 16.

TIPARUL : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

40.000